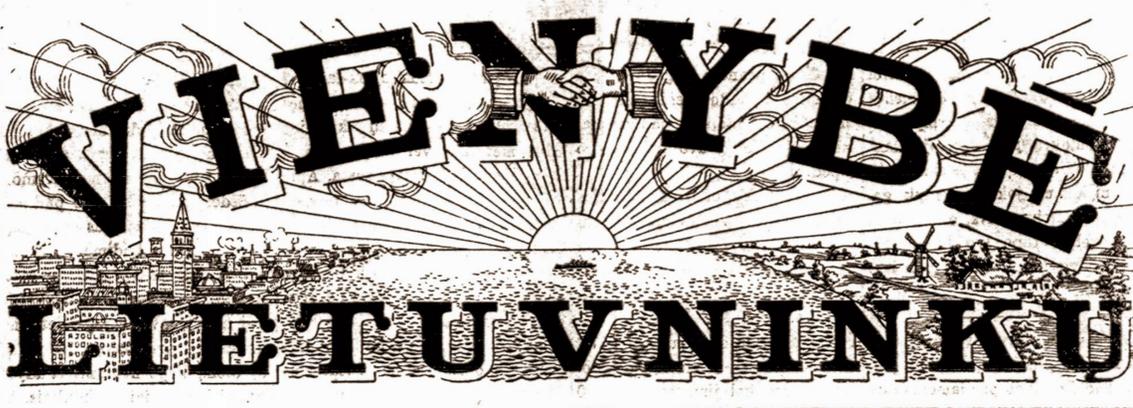

Aug 21 1912

The New York Pub Lib
476 Fifth Ave

"VIENYBE LIETUVNINKU"
 IŠEINA KAS SEREDA
 Brooklyn New York.
 Prenumerata metams:
 Suvienytose Valstijose \$2.00
 Europoje ir kitur \$3.00
 Kanadoje \$2.50
 Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
 Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
 J. J. Paukštis ir K. Brazys
 120-124 GRAND ST.
 BROOKLYN NEW YORK.

"VIENYBE LIETUVNINKU"
 PUBLISHED
 EVERY WEDNESDAY.
 Brooklyn New York.
 Yearly subscription rate:
 In the United States ... \$2.00
 To Foreign Countries ... \$3.00
 To Canada \$2.50
 Advertising rates on application.
 Address all communications to the publishers:
 J. J. Paukštis & K. Brazys
 120-124 GRAND ST.
 BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Brooklyn, N. Y. 31 d. Liepos (July) 1912 m.
 ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.
 Metai XXVII.

Mūsų „Parlamentas.“

Nesenai per atsibuvusį Tėvynės Mylėtojų Draugystės seimą Brooklyne, tarpe kitų buvusių svečių atsilankė ir gerb. Dr. Šliupas, kuris pakviestas kokiame tai organizacijos klausime išarti savo nuomonę, tarpe ko kito pasakė, jog visos mūsų dabar smulkios draugystės ir visi mūsų tie seimeliai, tie susirinkimėliai, tos „konferencijos“ nebeturi jokios prasmės. Jeigu pažvelgtum, sako, giliau, tai būtų net absurdas. Imant atidžion, kiek tai visos mūsų draugijoms ir susivienijimams Amerikoje kaštuoja surengti tuos seimus-seimelius, kiek reikia pinigų išpilti delegatams ant važinėjimų ir paskui pasižiūrėti ir tai, kaip maža šitie delegatai susivažiavę nuveikia — sudėkim viską tą į daiktą ir pamatysim, kad šimtai-tūkstančiai dolerių paleisti ant tų susivažiavimų vargiai atneša dvasiškos naudos bent penktą puošimti. Tiek kasmet esti padedama vargo, o mūsų visuomenė ne daug iš tų susivažiavimų gali pasidžiaugti!..

Dr. Šliupas pasakė tą tiesą, kurią jau senai pas mus tai vieni tai kiti laikraščiai buvo paviršum kalbėję. Tik būdavo kalbama be aiškiaus išvedimo ir patariama vis „vienytis ir vienytis“ draugijoms mažesnėms ir didesnėms. Kiek pamename, tik pp. Paltanavičius ir Tareila, vienas agituodamas už TMD, kitas už SLA. pasakė maždaug šitaip: „Mums reikia sukviesti visus Amerikos lietuvius (kurių tada buvo paviršum skaitoma 400,000) į vieną milžinišką organizaciją“, o p. Paltanavičius dar pridėjo: „Tada mes turėsime savo respubliką“. Dr. Šliupas dabar šitas nuomones šitaip kristalizavo: „Aš tikiu, kad ateis tokie laikai, kad mes turėsime ne daugelį seimelių, bet vieną didelį seimą visų lietuviškų draugijų Amerikoje. Tokiame seime dalyvaus visos mūsų apšvietos ir savyšalpos draugijos bei susivienijimai. Ir vienu sykiu bus kasmet apsvarstoma visų mūsų organizacijų ir podraug visos mūsų tautos reikalai. Toks seimas bus išsidalinęs į sekcijas ir laikys savo posėdžius gali būti keliose salėse. Kiekviena organizacija turės savo

komisiją su kitomis susinėšti. Tokiu būdu mes kuopliausiai apsvarstysime visus mūsų tautiškus reikalus ir išvieno daug ką galėsime padaryti. Tada iš visų mūsų smulkių draugijelių susidarys mūsų *Parlamentas*... Šitą mintį paėmė ir buvusias TMD. seimas. Tartasi buvo dirbti toje pakraipėje, idant šita nuomonė sužadinti visose mūsų organizacijose ir aulinkui vieton kasmetinių seimų, seimelių ir konferencijų įvesti madą šaukti visoutinus Amerikos lietuviškų draugijų susivažiavimus.

Nėra abejonės, kad šitokia nauja nuomonė daugeliui pasirodys čysta chimera, sapnu, svajone. Ypatin-gai jos baidysis visi tie, kurie pripratę eiti sykį išvaryta vaga. Jie jokiū būdu nesupras: kaip tai galima visokių pakraipų draugijoms sykiu laikyti seimą! Juk kiekvienos yra kitoki reikalai. Tačiau kas arti pažįsta kiekvienos šalies parlamentą, kongresą, dūmą, reichstagą, etc., tas žino, kad tose įstaigose esti nusvarstoma neįpasakyta daugybė tautos reikalų; ir čia dalyvauja visokios partijos ir visokių nuomonių žmonės. Tegu parlamentuose nebūna svarstomi smulkūs vidurinio partijų gyvenimo dalykai. Bet užtai čia neaplenkiama jokios degančio tos tautos ar viešpatystės reikalo. Jeigu visiems parlamentų atstovams reiktų patiems kiekvienas savo krašto reikalas-reikalėlis išnagrinėti, suvedinėti samatos, biudžetai, tai jie niekad daug reikalų nenutartų ir niekad nesuspėtų išleisti naujus savo kraštui įstatymus, kurie kiekvienoje viešpatystėje kas mielas metas pribrešta. Bet jie viską padalina į sekcijas, į komisijas. Tos sekcijos, komisijos laiko posėdžius vi-sai atskirose vietose, ir tik atlikę savo darbą, praneša parlamentui, kuris paskui galutinai savo komisijų sumanymus priima, pataiso arba atmeta. Parlamentas sėdi tik delto, kad keravytį savo šalies vairą, arba kaip sakoma „politika“.

Šitaip mes žiūrėdami lengvai suprasime ir d-ro Šliupov augščiau paminėtą idėją, kuri pas mus jau nebe pirmą sykį tapo išreikšta. Visi mūsų susivienijimai, visos

mūsų draugijos nėra kas kitas, kaip tik mūsų sutrupinto ir šmotelius gyvenimo sekcijos. Jos veikia kiekviena atskirai; bet tiems patiems žmonėms, tik kitiems reikalams. Bet šitie reikalai vis eina tų pačių žmonių naudai. Sakysim, koks yra skirtumas tarpe mūsų apšvietos draugijų ir savyšalpos? Jokio. Paimkime kiekvienos iš mūsų draugijų konstituciją, ir rasime kiekvienoje tą patį atkartotą, tik kitais žodžiais. Beveik kiekvienos mūsų pašalpos draugijos ar susivienijimų konstitucijose atrasime, kad jos pasižada remti apšvietos darbą, o apšvietos draugijų konstitucijose rasim pasižadėjimus „broliškos pašalpos ir paramos vieni kitiems“.

Susivienijimai skiria pinigų išleidimui gerų raštų ar moksleiviams, o TMD. pasižada remti beturčius knygomis, duoti viningus konkursams, stipendijoms, na o „Aušra“ vėl gi šelpja beturčius ir žadasi platinti apšvietimą lekcijomis, liaudies universitetais ir tp. Socialistų sąjunga taip jau žada platinti apšvietimą ir dalyvauja visose susiėlpimų draugijose. Laisvamanių susivienijimas irgi kalba apie apšvietimą. Pagelbinti draugijų konstitucijose irgi rasime kalbama apie šelpimą ir apšvietimą. Ir taip išties. Kiekviena beveik draugija kalba apie tą patį ir viena kita tam pačiam darbe užvaduoja. Du svarbiausi yra mūsų gyvenime reikalai: *susiėlpimas ir apšvietas*. Ir kokia tik draugija nebus, koku tik vardu ji nesivadys ir kokiais tik žodžiais savo tikslų neišreikš, vis šitie tikslai ant galų galo susibėga į vieną. Kame tad tarpe mūsų draugijų skirtumas? Tik tame, kad mes papratę dar labai smulkiai gyvent.

Kad tie visi seimai-seimeliai prarija pas mus kasmet dešimtis tūkstančių dolerių, tai visi žinome. Ir naudos labai mažai dar turime. Tie patys žmonės kartais priguli ir įvairias draugijas, tie patys dalyvauja seimuose. Atskirai važinėdami kiek tai jie turi išpilti savo draugijų pinigų, kiek tai jie sugaišta laiko! Ir tai vienok niekad mūsų visi reikalai tuose seimuose nėra apsvarstomi nei apmatomi. Užtai, kad kiekviena draugija veikia tik sava balda, susivažiuoja jos į įvairius miestus ir įvairiais laikais. Koksai tai būtų puikus reginys, jei mūsų

visos ar bent didžiuma draugijų kasmetas susivažiuotų į vieną kokį miestą ir vienu lauku! Čia pasimatytų kasviena visi išymeni lietuviai, čia jie nors įvairiose vietose, bet vienu laiku laikydami seimą dasižinotų vieni kitų darbus, nutarimus, pasiteirautų, viena-kitos darbams pasigėbėtų, pasiremtų. O gali būt, kad galėtų būti visai vienoje vietoje laikomasi seimas visų lietuviškų organizacijų, tik kiekviena savo reikalus pavestų sekcijoms, o tos savo darbus raportuotų seimui, kuris sulyg lietuvių „politikos“ viską tvirtintų, pataisytų, darpildytų etc. Tada jau būtų tas, ką Dr. Šliupas pavadino „parlamentu“.

Tai utopija, tai idealas, tai svajonių migla! — susiėks ne vienas. Bet mes žinome, kad savo laiku buvo vadinama svajonėmis ir važinėjimas be arklis, ir žmogaus oru lakstymas be sparnų, ir susikalbėjimas per keletą minučių aplink visą pasaulį. Tačiau tas viskas įvyko tikrybėn. Mes tikime, kad ir šitas pas lietuvius įvyks. Žinoma, tada, kada mes pasirodysime supratę šito dalyko neišpasakytai didelę svarbą.

Peržvalga.

// Ištautėjęs lietuvis (?) literatas. Mūsų gerb. sandarbininkė pridavė žemiau sekantią žinutę apie vieną Amerikos literatą, kuris esąs 40 metų atgal iš Lietuvos atkeliavęs ir čionai jau užima įžymią vietą tarpe amerikūnų kaip veikėjas ir literatas. Rašo: „Chicago dienraštis „The Chicago Record Herald“ nuo liepos 12. š. m. praneša apie lietuvių rašytoją. Paduotas ir jo paveikslas. Pavardė „Ezra Brudno“; matyti, gerokai suamerikoninta. Jo parašyta keturios anglų kalboj novelės. Jis esąs advokatas. Gyvena Clevelande, Ohio. Apie knygų turinį dienraštis sako, jog esančios tarptautiškai-sociologiškos. Ateinančią žiemą tikiosis aš galėsiu daugiau ką visuomenei pranešti. Vis juk lietuvių darbas, nors ir svetimoje kalboje! Vargas mums lietuviams. Mūsų veikėjais svetimtaučiai gerisi — lenkai, rusai, vokiečiai, na, ant galų ir anglai. Turtingam ir Dievas padeda, o vargšui niekas. — Milda“.

// Pirmasis lietuvis stotasi kongresan. Jau sykį rašėm, kad mūsų vientautis, p. Kazys Kriaučiūnas, yra pastatytas į Suv. Valstijų kongresą kandidatu nuo Alaskos teritorijos. Laikraštėje „Dawson Daily News“ nuo berželio 29, randame p. Kriaučiūno trumpą biografiją ir ilgoką jo pažiūrų išdėstymą. Pažiūros maždaug susideda iš dirbtų socialistų partijos programą, nes p. K. yra nuo socialistų partijos ir pastatytas. Tarpe įvairių pagerinimų draugijoje, ypač žemesiems liaudies luomams tiki ir visuomenės nuosavybę visų draugijos įmonių, bet tuom tarpu reikalauja tik reformų, kaip pareiškia ši ištrauka iš p. Kriaučiūno išraiškos: „Nors mes priešingi kapitalizmui ir tikime ir visuomenės nuosavybę ir į visuomenei lemtą šalies turtų išplėtojimą, tačiau dabartinėje draugijos tvarkoje ir esamose sąlygose, mes neuždarome durų kapitalistams, kurie nori investinti savo kapitalą Alaskoje, ir jie atvyks ir be mūsų pakvietimo“.

P-no Kriaučiūno biografija šiaip minėtas laikraštis nupiešia: „Kriaučiūnas yra gimęs 1872, m. Jis yra lietuvis. Atkeliavo į Suv. Valstijas 1890 m.; dirbo gipsakmenius rinkdamas (slate picker), kaipo darbininkas ir anglekasyss Pennsylvaniaje; vėliau buvo grosernioje už klerką ir keliaujančiu svetimtaučių laikraščių reporteriu. 1902 metais jis išdavė Suv. Valstijų civilės tarnystės egzamenus ir buvo kvalifikuotas už immigracijos inspektorių ir tulka vokiečių, rusų, lenkų, lietuvių ir slavų kalbose. Jisai vartoja devynias kalbas. Alaskos immigracijos distriktan jisai buvo paskirtas inspektorium 1903 m. Bet ištėn atsisatė gegužio 8, 1912; studiuo teisės, ir 1911 metais buvo prileistas advokatūron; vedęs yra 1902, ir turi moterį su ketvertu vaikų Ketchikan'e, kur nuolatos ir gyvena. Jis yra pilnas abstinentas (blaivininkas). P. Kriaučiūnas daug sykiu Alaską perkeliavo ir yra gerai apsi pažinęs su šitos teritorijos sąlygomis“.

Taip rašo jo biografas. Patsai gi Kriaučiūnas pastebi, kad jisai lengvai galės į kongresą patekti, nes socialistų partija Alaskoje gana stipriai stovi; tuom tarpu kitos partijos visai silpnos, — nors jos ir susidėję eity prieš socialistus, tai vargiai laimės. Ir tokiu būdu gali atsitikt, kad mūsų vientautis galės atsidurti Washingtone, kaipo pirmas lietuvis kongresmanas. Faktas bus tuomi pažymus, kad nuo socialistų partijos būtų kongrese pirmutinis vokiečis (Bergeris) antras prie jo būtų svetimtautis — lietuvis. Amerikonai gi socialistai iškiol Washingtonė neturėjo nei vieno! Mes linkime p-ui Kriaučiūnui, mūsų bendrui ir „VL“ sandarbininkui, geros kloties!

// Naujas laikraštis. Liepos 17. š. m. iš So. Omaha, Nebraskos val-

stijoj, pasirodė dvisavaitinis laikraštis „Vakarų Varpas“. Turi 4 puslapjus, formato „Vienybės Liet.“ Numeris susideda iš žodžio ir skaitytos, keletu politiškių ir vietinių žinučių, taipgi lietuvių ir anglų kalboje rašinio apie Suv. Valstijų pilietystę. „Vakarų Varpas“ turi gerus norus; jis nori tolimuose Amerikos vakaruose suorganizuoti lietuvius. juos šviesti ir auklėti sąmoningus piliečius. Trūksta vienok svarbiausio dalyko, būtent sąmoningo vedėjo pačiam laikraščiu. Iš šito numerio jau aišku, kad nėra prie to laikraščio žmogaus bent kiek geriau mokančio lietuviškai rašyti ir korektas pataisyti. Visa rašymo dalis išėjusi be tvarkos. Tuom tarpu pirmutinis numeris kaip tik ir reikėjo padaryti gerai ir dailiai surėdytas, patraukiantis kiekvieno domą. Kaip yra taip, o šiandien mūsų žmonės jau iš pačios laikraščio technikos nepranta, kuris laikraštis yra sumanių rankų vedamas, o kuri taip sau tik iš bėdos „sudrukaujamamas“. Reikia neužmiršti, kaip mūsų publika pasitiko p. Baroną su jo „žiniomis“. Kad prie „Vakarų Varpas“ nėra bent kiek sumanau vedėjo, parodo netik jokios gramatikos nežinantis raštas, bet ir patsai turinys. Taip va, raštelėje apie pilietystę pasakyta, jogei: „Amerikos piliečių gali pastoti niekas kitas, kaip tik laisvi, balti žmonės ir žmonės aprikoniško gimimo“... Akyva būtų žinoti, kokie balti žmonės Afrikoje gimsta? Juk Afrikos ainiai yra tik negrai; o jie visai ne balti, ir apie juos konstitucijoje kaip tik atbulai pasakyta.

Tą pasakydami apie savo naują brolių „Vakarų Varpas“, mes anaipol jo nevaksijame, bet patariame kuogreičiausiai redakcijon paimti sumanų vyrų, kurie tą naują laikraštį vakaruose pastatytų tinkamon vėžėn. Iš šito pirmojo jo numerio bene svarbiausis dalykėlis, tai indėti paveikslai trijų Prūsų lietuvių buvusių veikėjų: Dr. Viliaus Bruazio, Dr. G. J. Saurveino (Girėno) ir „ausrininko“ Jurgio Mikšo. Tie paveikslėliai labai retai kur užeinami, ir „Vakarų Varpui“ reikia išartiti ačiu, kad juos indėjo.

// Pirmasis tautų kongresas Paryžiuje. Draug su paskelbta žinia lietuviškuose laikraščiuose, turime ant rankų ir Belgijoje einantį laikraštį „L'Independence Belge“, kuriame šio dienraščio bendradarbis, p. Jean Pelissier, rašo apie darbavimąsi neseniai susitvėrusio Paryžiuje „Tautų Instituto“. Tame institute, kaip jau buvo kitais laikais pas mus rašyta, yra reprezentuojamos įvairios tautos, tą tarpe ir lietuviai, kuriuos atstovauja p. J. Gabrys, to Instituto administratorium išrinktas. Dabar šis in-

stitutas turėjo savo abelnąjį susirinkimą, susitarti apie tvarką būsimame tautų kongreso Paryžiuje, 1913 m. gegužyje. Nužymėta kongresui paduoti svarstymam referatais maždaug sekantis dalykai: 1. prieštastis ir pasekmės tautų atbudimo XIX amžiuje. 2. tautos ir santarke. 3. moterų klausimas pas įvairias tautas. 4. tautų sąjunga bendram teisių apsigimimui. 6. universalisko lietuvių klausimas. Tame kongrese, suprantama, bus kviečiami ir lietuviai dalyvauti.

// **Lietuvių-lenkų ginčai atsidūrė Italijoje.** Romos dienraštis, jėzuitų organas „La Civiltà Cattolica“ atspausdino straipsnį, kuriame jėzuitų korespondentas pasismarkaudamas išbarė visą lietuvių dvasiškiją, kad ji susijungusi su „tautiečiais, pikčiausiais bažnyčios priešininiais“. O visas dalykas mat tame, kad lietuviai dvasiškai čia si karštai ginti lietuvių kalbos teises Vilniaus gubernijoje. Jėzuitų korespondento esama lenko ar bent lenkų auklėtinio, todėl jis užstodamas lenkus perstatė Italijai lietuvių kuningus, kaip „bedievių talkininkus“, eretikus ir modernistus. Tam italų laikraščiu karštai atsėvė kitas laikraštis „L'Italie“, kuris Lietuvos kuningams laiko už garbę, jei jie yra lietuviai, myli savo šalį ir nori kad jų tautiečiams būtų sakomi pamokslai suprantama kalba, lietuviškai.

Taip lietuvių kova už savo teises jau parėjo netik ir francuzų, bet ir italų laikraščių špaltas.

// **M. Petrauskas Petrapilėje.** Šiomis dienomis rašė mūsų gerb. kompozitorius, Mikas Petrauskas: „Tad aš jau net Peterburge atsidūriau. Vakar (liepos 9) buvo peterburgiečių lietuvių surengta gegužinė, nauda mokyklų, kurios keta būti rudenyje inkurtos. Aš vienok bit negalėjau, nes man laikas kitaip susidėjo. Šiaip permainingi jokių nematyt lietuvių tarpe, nors vieną galima pastebėti, kad demokratiškai elementai kaskart vis didesnę dalį pradeda užmindinti visuomenės vadovavime“...

// **Jau tveriasi Prūsų Lietuvių Susivienijimas.** „Birutės“ N28 randame tam tikros komisijos pranešimą, jogei rugpjūčio 11. atsibus Tilžėje visos Prūsų Lietuvos — lietuviškų draugijų atstovų susivaižavimas, kuriame ir bus mėginama „Sujungti visas gyvuojančias draugijas Prūsų arba Mažosios Lietuvos į vieną sąjungą.“ Laimingos kloties prakilniam žinganiui!

Politikos savaitė

AMERIKA. Naujoji Progressistų Partija, aplink kurią karštai spiečiasi visi Rooseveltto šalininkai, labai skubiai rengia savo nacionalę konvenciją, kuri atsibus rugpjūčio 5. Chicagoje, milžiniškoje Coliseum salėje. Čia ir bus nominuotas progressistų kandidatas į prezidentą. Konvencijos rengimo komitetas tikisi būsiant tiek daug žmonių, kad sėdynės salėje jau iš anksto pardavinėja ir už vietas ima nuo \$10 iki \$20. Jau tuo vienu vietų brangumu nori publiką užhyponotizuoti. Tačiau ar konvencija bus taip blizga, kaip ją išanksto šveičia, tai matys rooseveltiečiai negali

pasakyti. Kiek davėsi iškiolei matyti, ir spaudos ir visuomenės didžiūna lenkia savo sympatijas prie demokratų pastatytojo kandidato Wilsono. Gi socialistams ir unijistams jokio nerodyk geresnio už Debsą. Na, o Taftas ir Rooseveltas tapo lyg kaipir užmiršti, lyg kaipir kokie politiški posūniai.

ANGLIJA. Pavojus Anglijai iš Vokietijos pusės taip aiškiai gresia, kad Londono parlamentas ne juokais šią savaitę pašventė kelias dienas kalboms vien tik apie tai. Ir netik vokiečių Anglija bijosi ant šiaurinės jūros, bet ir austrijokų bei italų ant Viduržemio jūros. Todėl premieras Askvit išdėstė, kad būtinai reikia kasmetas statyti daugiau laivų. O laivijos admiralas Churchill šaukė: „Budavokim, budavokim laivus, iki tas padūkęs laivų statymas eina Vokietijoje!“ Jisai pataria kasmetas statyti po penkis milžiniškus dreadnautus. Dabar Anglija turi iš viso 41 karės laivą, 20 didelių sarvuocių ir 40 mažesnių kreiserių. Jeigu Churchillio programą priims, tai nežinia ir kada galas preis laivų dirbimui ir šalis turės vis nešti baisias išlaidas.

PORTUGALIJA. Šiuo žygiu portugalų respublika vėl atmušė monarchistų užpuolimą. Ar ilgam, tai nežinia. Bet monarchistų būriai jau danginasi Ispanijon. Madridan pribuvo keli šimtai monarchistų, kuriems nenusisekė sukelti Portugalijoje kontr-revoliuciją. Tarpe tų yra daugelis oficerių ir žurnalistų. Jie sakosi neužlgo keliausią Amerikon. ir tol negrįšią tėvynėn, pakol Pertugalijon negrįšiantį monarchijon. Žinoma, jeigu jų viltis kada nors įsikūnys, apie ką labai mažai kas tiki.

PERU RESPUBLIKA. Anglijos valdžia pagaliaus nebeapsikentė šauksmais iš visų šalių ir paliepė savo atstovams Peru respublikoje pasižiūrėti, kas ten dedasi gumos plantacijose, kur buvo sakoma, jogei anglų kompanija laiko indijonus vergijoje. Vos tik pribuvo valdžios tyrinėtojai, kaip daugumas tos kompanijos viršininkų pasuko į Pietinės Amerikos girias. Matytis, kad jie turi ant sąžinės tąs juodas dėmes, kurias jiems laikraščiai primeta.

TURKIJA. Iš Konstantinopoliaus pareina kaskart rustesnės žinios. Pasirodo, kad armijos ligi neveltui grumėjo anteiči varu ant sostapilės ir priversti valdžią, kad išardyty dabartinį ministrų kabinetą, kuriame sėdi taip armijai neapkenčiamai šnariai iš žinomos partijos „Vienybė ir Pažanga“. Girdėtis, kad armijai padėsią ir sukilėliai albaniečiai. Turkija ruošiasi ant civilinės karės.

Iš Visur.

× **Išrado karei aeroplaną.** Netoli Londono, Farnsborough aeroplanų dirbtuvėje tapo išrastas pagerintas aeroplanas, nuo kurio galima iš 400 pėdų augštumo šaudyti ir nieko trenksmas neatsiliepa ant lakūno. Dabar Anglija greitai steliuojasi tokių aeroplanų daugiau, kad panaudoti juos karės lauku.

× **Mikado eina silpnyn.** Vėlesnės žinios praneša, jog Japonijos valdonas mikado visai esąs nubloges. Jo vieton net jau rengiama turėti ant gatavo apšaukti jo impėdinį.

× **Moterių statistika.** Anglijos valdžia apskelbė indomią statistiką apie moteris. Pėrnai balandžio mėn. mat tapo padaryta liaudies surašai. Rasta Anglijoje viso labo 36,070,492 žmonių. Moterų esą daugiau už vyrus 1,179,276. Kaslink doros, tai moteris esą 1000 vyrų, nes kalėjimuose ant 1000 vyrų tesą tik 139 moteris; pataisomose mokyklose ant 1000 vyrų yra 278 moteris; kalėjimo darbuose ant 1000 vyrų 555 moterų. Bet užtai moterų protas esąs silpnesnis, nes beprotamiuose ant žėdono 1000 vyrų esą 1140 moterų.

× **Rašytojas badu miršta.** Francūzų valdžia tariasi kokią pašalpa suteikti pasenusiam, bet savo laiku labai garsiam savo rašytojui, Henri Fabre. Jo raštai ir dabar parsiduoda tūkšančiais egzempliorių; bet Fabre likęs biednas, nes jaunas pardavinėjęs savo raštų teises už keletą frankų.

× **6000 korejiečių areste.** Taip praneša Amerikos valdžiai, New Yorko korejiečių patriotų draugijos prezidentas, Seek Hun Kimm. Apie 6000 korejiečių per pastaruosius metus japonų valdžia areštavusi ir nežinia kur dauguma iš jų dingę. Kimm atsisaukia į Amerikos valdžią už savo vientaučius, kuriuos Japonija kamuoja. Dabar Seoule pasimirė staiga du įžymūs korejiečiai. Sakoma, kad juos japonai nukankino torturomis.

× **Žemės drebėjimai.** Liepos 24. Peru respublikoje smarkiai sudrebėjo žemė. Sugriuvo miestas Piura su 12,000 gyventojų, iš kurių nemažas skaitlius pražuvo.

× **Šaukia Dievą atkeršyti už streikičius.** Londone viešame susirinkime darbininkų vadas Tallet, pasakęs prakalbą į streikuojančius pajūrės darbininkus, staugti sušuko, kad visi klaupytis ir šaukti į dangų keršto ant kapitalisto lordo Devonport, iš kurio prieštastis dabar tūkstančiai žmonių turi streikuoti, o jų moteris ir vaikeliai mirt badu. Kitas visi kaip vienas suklupo, ir pasigirdo šauksmas: „Trenk, Dieve, į akmenius!“

× **Popežiaus gvardija išbėgioja.** „Giornale d'Italia“ italų laikraštis Romoje rašo, kad iš popežiaus šveicariškos gvardijos beveik pusė kareivių išbėgiojo. Mat naujas pulkauninkas įvedęs labai aštrią discipliną ir pradėjęs kareivius mokinti tokio mušto, kaip švietiškoje kariuomenėje.

Iš Rusijos.

× **Policija konfiskavo svetimus vėlukus.** Helsingforse, Finlandijoje, rusų policija konfiskavo svetimų šalių vėliavas, kuriomis buvo pasipuošę savo lagerius svėtimtaučiai atletai, kurie grįždami iš Švedijos nuo olimpiškų zobovų buvo užsukę čionai ir emė dalyvumą plaukimo lenktynėse. Tarp kitų konfiskuota vėlukai amerikonių, anglų ir švedų.

× **Nuo skaitymo razbaininkais.** Charkove areštavo keturis vaikinius, kurie buvo čia atvažiavę iš Kupiansko, su tikslu organizuoti „razbaininkų“ šaiką. Jie prisipažino, kad tokią mintį pasigavo nuo prisiskaitymo apie garsų razbaininką Želim Chaną ant Kaukazo. Vaikiukus sugrąžino namo.

× **Ką veikia Rusijoj ex-sachas?** Paėjo gandas, kad apsigyvenęs Odesoje buvusis persų karalium Mahomet Ali vėl taisy planus, kaip atgauti Persijoje sostą. Apie tai susirūpino Anglija ir pavedė savo konsului Odesoje iširti. Konsulas gavo nuo ex-sachos neaiškų atsakymą; bent tiek pasakęs ex-sachas, kad važiuosias į Karlsbadą gydyties.

× **Orlaiviu iš Berlino Peterburgan.** Žinomas rusas aviatorius Berline, prašo rusų imperatorišką klubą jam padėti surengimą kelionės orlaiviu iš Berlino Peterburgan. Jisai lėksias šiuo keliu: Tauragė-Ryga-Peterburgas. Su savim nešias ir vieną keleivį.

× **Socialrevoliucionierių nauja srovė.** Rusai socialrevoliucionieriai Paryžiuje inkūrė naują savo laikraštį „Počin“, po redakcija: N. Aukstentevo, N. Bunakovo, B. Voronovo ir S. Nečetnaho. Podraug jie pradėjo naują savo politikos pakraipą. Visų-pirma pripažista, kad dabar jų partijos nėra, bet reik atbudavot. Toliaus atsisako nuo teroro, žada dalyvauti rinkimuose į Dūmą, kovos už laisvę koalicijū, darbuosis profesijų sąjungose, kooperacijose, apšvietoje ir tt.

Iš Lietuvos.

VILNIAUS kiemsargiai yra labai skriaudžiami. Sanitarų komisija išklausinėjo 1 tūkst. 892 sargų ir pasirodė, kad 296 jų visai negauna algos, o 46 tai dargi savo pinigais turi pirkti šluotas ir žibalą namų šviesai. 173 algos ima tik 3 r. mėnesiui.

Zmogūdytė. Lenkų laikraštis „Jutrzenka“ aprašo baisų atsitikimą ant sienos ties Tilže. Per sieną-norėjo pereiti būrelis išeivių iš Lietuvos. To būrelio vadas taip ilgai derėjosi su sargybinu, kad jau atėjo kiti sargybiniai jo pakeisti. Tuomet būrelis nuėjo pas kitą sargybinį derėtis. Kitas sargybinis tuojau sutiko išeivius praleisti per sieną. Išeiviai jau rengėsi keliauti. Tačiau atėjo pirmasai sargybinis ir pradėjo antrąjį atkalbinėti. Kadangi antrasai nepaklausė, tai pirmasis šovė į orą. Tuomet antrasai, matydamas, kad jam gali būti blogai, šovė į pirmąjį sargybinį ir užmušė jį ant vietos, paskui gi riktelėjęs išeiviams: „bėgkite“ pats nusišovė. Išeiviai perėjo per sieną ir jų nesuėmė.

Ledai. Iš daugelio Kauno gub. vietų ateina labai liūdnos žinios apie ledus. Tai šen, tai ten ledai išmušė didelį plotą laukų. Vien Kauno ir Panevėžio pav. ledai išmušė apie 500 dešimtinių.

Lietuvis—keleivis. Girkalnyje Res. pav. neseniai pasimirė Juozas Žuraitis. Jis visą savo gyvenimą keliaavęs po visą sviatę. Du kartū jis apkeliavęs visą sviatę. Girkalnyje jis turėjo žemės šmotelį, ten ir jo šeimyna gyvenusi. 20 metų nebuvo namie. Tik pėrnai iš Švedijos nuo olimpiškų zobovų buvo užsukę čionai ir emė dalyvumą plaukimo lenktynėse. Tarp kitų konfiskuota vėlukai amerikonių, anglų ir švedų.

× **Maldininkų kompanijos** į šventas Vilniaus vietas šimet žymiai sumažėjo. Kitais metais atėidavo Vilniun ir apsidodavo Franciškonų mūruose ligi 20 tūkstančių maldininkų, šimet gi tēn jų buvė apsiestoje tik 10 tūkstančių 535. Daugiausiai atsilankė iš Vilniaus gub. Lankosi dangiuniai moteris, vyrų gi labai mažai. Taip, padėkime, iš Suvalkų pav., buvo atsilankę 418 moterų ir tik 17 vyrų. Kokia prieštastis tokio žymaus maldininkų sumažėjimo, tuotarpū nežinia. Tačiau kitų spėjama, kad plačiai pagarsėjusi Maccho byla daug maldininkų atbaidė nuo šv. vietų lankymo.

Sėdos pristavni buvo paduotas iš „L. Uk.“ išrašytas prašymas dėl šaudyklės leidimo. Pristavo raštininkas pasakė, jog cirkuliaro leidžiančio šautuvus laikyti Sėdoj neesą gavę ir jog lietuviški laikraščiai primelavę. Atėjus kitą dieną liepė atsinešti šaudyklę ir ateiti su keliais ūkininkais, kurie liūdyty, jog prašantis užsiima žemdirbyste. Kuomet vyrų atėjo šautuvu nešini pristavas atėmė šautuvą ir surašė protokolą už ginklo laikymą. Visa ta byla, pasakė pristavas, būsanti nusišta Kauno gubernatoriui, kuris galės duoti šautuvui leidimą, galės neduoti.

PRIENAI, Marj. p. Pasiutė šūnis. Prienų mieste atsirado keli pasitutė šūnis, kurie apriejo kelius žmones. Į Vilnių nugabeno 5 vyrus ir 4 moteris gydytus nuo pasitumo. Šeštas vaikas bevežamas pradėjo sargybinius draskyti, todėl sargybinis jį persovė. Šešas iš gailėsčio iš proto išėjo. Jį irgi išgabeno į Vilnių.

A. Bogdras. **KUPIŠKIS,** Ukm. pav. Turime mėsą jau nuo pradžios metų taip senai luktą dr. St. Bugailą. Iš neturtingų už menkus patarimus visai nieko neima. Targi, kupiškenai, meskime burtininkus — apgavikus, o eikime, reikalui atsitikus, pas tikrą daktarą.

Ar ne Tas. **PUMPĖNAI,** Pan. pav. Gegužės 28. vidudienyje keli vaikinai išlėkė iš rugių smarkiai primušė Linkveičių, važiuosiuo namo. Musai delėi neva neteisėjon liūdijimo teisme (nors keršintojai ir buvo išlošę). Po savaitės Link. pasimirė. Tų vaikinų 4 sumiti, kiti slapstosi.

ADUTISKIS, Sven. pav. Kaip ir kitur, taip ir čionai dievobaimingus žmones kas nori išnaudoja. Atsirado koku tai du vyrų, kurie šventus paveikslus pardavinėja. Kunigo iš sakyklos paraginai, tamsūs žmonės noriai perka iš tudviejų vyriukų paveikslus, kaip su dideliais atlaidais. Kiekvienam paveikslui reikią mokėti po 3 r. 50 kap. Kas nupirks paveikslą, tai tam busiā laikomos mišios, be to duosią ražančių, iš to paties medžio padirbtą, po kuriuo V. Kristus maldėsi. Tokiu būdu tuodu sviesto klajūnu surinko mažiausia 400 rb. Lengvas užnodarbis.

Rygoje Buvęs. **LIUDVINAVAS,** Kal. p. Berželio 23. aš buvau bažnyčioje; kuningas paskaitė evangeliją, ir sakio, kad daugiau jums (parapijonims) nevertėtų skaityti; girdi, esate bedieviai, girtuokliai, pasileidėliai ir tt. Paskum pasakė tokių pamokslą. Kada, sako, numirsiu, klaus manęs Viešpats: Kur tu buvai? Liudvinave, atsakysiu ir viską išpasakosiu apie jumis. Bet, girdi, sakysiu. Viešpatie, ką jiems galėjau padaryti, kad jie manęs neklausė? Bus jums bėda, bėda! ir tt. gal gale sako, su jumis viskas pabaigta, bet nors vaikus mokinsiu ir vesiu prie Dievo. Apsidairiau aplinkui, žiūriu pilna bažnyčia žmonių, visi meldžiasi. Pamsilijau, ar kitą kartą neapsiriktų tiktai kuningėlis taip garbindamas savo klausytojus.

Dripkus. („Liet. Ukin.“) **PANEVĖŽYS.** Mokytojų seminariją baigė du lietuviai: Pranas Saladžius ir Vl. Jankauskas. **TRAKAI,** Vil. red. Šiais metais Trakų miesto keturklasė mokyklą baigė 16 mokinių: 1 ru-

sas, 2 totoriū, 2 žydu, 1 karajimas ir 10 katalikų. Katalikų tarpe 3 lietuviai: And. Ališauskas, Al. Marcinkevičius ir Pr. Cibulskis. Visi lietuviai mano toliau mokintis.

Ališauskas, kaip medikinos sunus mano stoti kōkion-nors girininkų mokyklon, Cibulskis mano eiti vaistininkuosna, Marcinkevičius — kaip nors baigti gymnazią. **Al Zalsietis.** **PLUNGE,** Telsių pav. Šv. Jone rengiamas lietuvių vakaras. Plungės vaidintojai žada vaidinti dramą „Ponas ir Mužikai“. Tiktai choras vargiai besusitvarkys, būty gaila pasirodyti be choro. Leidimo da nėra, bet tikimasi būsiās. Rengiamasis vakaras šiais metais paeiliui bus jau antras. Bet žadama da ir trečią surengti. **Juodvarnis J.** **ROKISKIS,** Zarasų pav. Berželio 12. iškeliavo Amerikon agento vedamų 12 jaunų, tvirtų vyrų. Kuone visi — bežemiai, bėgo nuo kareivijos! **J. Krl.** **VILNIUS.** Baltosios gėlės" dieną (gegužės 8 d.) Vilniuje surinkta išviso 21,264 rub. 90 kap. Išlaidų buvo 2,758 rb. 88 kap. Tai gi gryno pelno gauta 18,506 r. 20 k. Dėžutėse rasta ant 500 r. netikrų pinigų.

Vilniaus gubernatorių nu-baudė ant trijų šimtų rub. „Valstiečio“ („Krestjanin“) redaktorių Kovaliuoką. Pabaudą jisai gavo už straipsnį „Valstybės Dūminkus — apgavikus“. Reikia paminti, kad Kovaliuokas priguli prie vietinio tautininkų (rusų nacionalistų) skryiaus įstėgijū.

Skarlatina Vilniuj, kaip praneša sanitarų gydytojų komisija, vis labiau ir labiau platinasi. Esąs nemažas sergančiųjų skaičius. Nuo didelės kaitros Vilniuje atsirado daugybė pasitusių šūnių ir kačių. Policija paliepė visiems namų savininkams ir sargams duoti policijai žinią, jei tiktai koks pasitūtėlis šuva arba katė apries ką nors.

UKMĖRGĖ. Vyrų gymnazių kvotimais, mokslo apskričio atstovai dalyvaujant, buvo berželio 15. Kvotimus iš IV kl. išlaikė 15 mokinių iš 20-ties, tarp kurių vienas lietuvis Šližys ir kitas sulenkėjęs Grudis. Paskum iš VI kl. iš 21 išlaikė 12 žmonių, tarp kurių 2 lietuviai: K. Gudelis ir Snarskis. Lietuviai išlaikūsieji kvotimus mano išsikelti valdžios gymnazijon.

Miesto mokyklą šimet baigė 44 mok., kurių tarpe 8 lietuviai: Jonas Auginas, Juozas Vaičiūnas, Antanas Zagrzeckis, Augustinas Nekrašinskis, Petras Nekrašinskis, Aleksandras Pėšina, Stanislovas Usaris (palūdijimas pirmos rūšies, pagyrimo lapas ir dovana), Stanislovas Čelkus ir 7 sulenkėję. Dauguma mano toliau mokytis.

Parduodama dvaras: Valstiečių banko kauninis skyrus, rašo „S. Z. T.“, parduodas Laukozdžio dvare (Panevėžio pav., Nočiūnų val.) žemės gabalą 368 deš. didumo. Žemė esanti parduodama po 200 rb. dešimtinė.

ŠIAULIAI. Viso pavieto rusai, rašo laikraščiai, esą padavę valdžiai prašymą padidinti rinkėjų skaičių. Motivojama tai tuo, kad rusų skaičius abelnai padaugėjęs Šiauliu pav., nes pastaraisiais laikais rusų atėjūnų tapo apgyvendinti sekantis dvarai: Kalatavo, Dubėnai, Liškėliai, Amaliai, Gruzdžiai ir kiti.

Kanno liet. banko stovis. Lietuvių draugijos bankas atidengtas spalį 20. 1911 Prie atidengimo draugijos banko buvo narių 71 ir apyvartos kapitalo 11.160 rub. Nuo dienos atidengimo iki berželio 15. draugijoje narių

yra 203. Apyvartos kapitalo 20,435 r. Indėlių visokios rūšies 162 tūkst. 392 rub. 35 kap. Balansas 200,921 rb. 62 kap.

Pirmiau bankas ėmė už išduotas paskolas 9 nuos. Mokėjo už indėlius ilgesniam laikui 6 nuos. Už indėlius ant bėgančio skaitliaus nuo 3,6 iki 5 nuos. Nuo berželio 11. draugijos taryba nutarė sumažinti nuosimėčius šiame; už išduotas paskolas imti 8 nuos. (vieton pirmiau imamų 9 nuos.). Už indėlius ilgesniam laikui mokėti 6 nuos. Už indėlius ant bėgančio skaitliaus mokėti 3,6 iki 4½ nuos. (vieton pirmiau mokamų nuo 3,6 iki 5 nuos.).

Valdyba.

Vargonininkų susirinkimas. Liepos 4. š. m. Kaune ketina būti nepaprastą vargonininkų susirinkimą. Girdi, nusibodę laukti ramiu būdu kuningų malonės ir būvio pagerinimo. Matydami, kad nesulauks, pradėjo sukursti. Susatytas reikalaujamų apmokėimų sąrašas, ir vargonininkai suvažiavę dekonijose renka iš savo tarpo atstovus susirinkimui ir kursuosna. Tolimesiems sudedama kelionė piningu. Taigi siųsime susirinkimui daiktus šaukti ir duonos prašyti. **N. N.**

Naujas laikraštis. Vilniuje pradėjo eiti naujas rusų kalba laikraštis „Bieloruskij Vestnik“. Kol kas jis eina kas savaitė, toliau žada virsti dienraščiu. Yra tai „Baltarusių Draugijos“ organas. Koks tos draugijos „baltarusiškumas“, skaitytajai gali spręsti nors ir iš to, jog tūlą laiką jos pirmininku buvo žinomas juodašimtis Solonevičius ir organu „Bieloruskaja Zizn“ persikeitęs į „Sievero Zapadnaja Zizn“ ir galop išsidanginusi iš Vilniaus Gardinan.

(„Liet. Žinios“.)

Esperanto kalbos lekcijos. Kau-no esperantininkų draugija nuo berželio 21. taisto savo būste esperanto kalbos kursus nariams. Mokės 1 rub. už 10 lekcijų.

Liet. senovės tirinėti. Berželio 19. Kaunan atvyko Peterburgo universitetas privatdocentas Sokolovas, lietuvių senovės tyrinėti.

Žemaičių seminarijoje berželio 13-14. išlaikė kvotimus žemaičių kun. seminarijon šie jaunikai: Martinas Bartkevičius, Vladas Valavičius, Jonas Kailiūnas, Kazys Pakštas, Vincas Švagėdys, Aleksandras Jakševičius, Juozas Sirtautas, Petras Veblauskas, Vaclovas Baliutavičius, Mikolas Gilyš, Antanas Greičius, Juozas Kupinskas, Zenonas Jonaitis, Nikodimas Mackevičius, Tadas Ramonas, Stasys Stonis, Juozas Susnis, Jonas Gudas.

Apsivogė. „B. Vied.“ praneša iš Kanno gub., kad Aleksandravo valsčiaus raštininkas išlaužęs kasą ir, pasiėmęs piningus ir paspartus, pabėgęs.

Pagilino Nemuną. Jurbarko garlaivių uostą pagilino šią vasarą per 320 sieksnių ilgumo ir 10 sieksnių platumo.

Kavarnas, Ukm. ap. Kauno gubernijos vyresnybė leido įvesti Kovarske jomarkus: kovo 20, berželio 25 ir rugsėjo 10 dieną.

SKAPIŠKIS, Ežerėnų apskr. Nors skapiškių parapija visa lietuviška, visoje parapijoje nerastum jokio žmogaus, nemokančio lietuviškai, bet ir čia vis delto neapsieina be lenkiškumų. Skapiškio miestelyje yra senas mišijos kryžius, kurį neseniai pataisė ir prikerė lenkišką parašą: „Pomnik po othytej wielkiej misyj w roku 1855“ ir tt.

P. Klimka.

MINSKAS. Žinomoji mūsų

dainininkė Varšavos konservatorijos mokinė, p-lė Balčiauskaitė-Balčiūnaitė ištekėjo šiomis dienomis Minske už tėnykščio „Atsargumo“ dr-jos skyriaus agento p. J. Mačulskio.

Naujas cemento fabrikas. Veiviržėnų, Raseinių apskr., ūkio draugijėlės nariai sumanė, kaip rašo „S. Z. T.“ įsteigti Veiviržėnų apylinkė cemento fabriką; tam tikslui jie žadą sutaisyti pajininkų bendrovę.

KRIUKŲ valsčius, Šiaulių ap. Nuo berželio 16. prie Kriukų valsčiaus raštinės atidarė pašto skyrių.

AŽUGIRIŲ dvaras, Ukmergės ap. išdalintas nesenaį rusams, vadąs dabar „Veriovkino vienasėdžiais“. Mat, Ažugirių dvaras priklausęs pirma gubernatoriui Veriovkiniui.

NAUMIESTYJE, Suv. gub. buvo du vakaru. Vitkausko trupa vaidino du veikalai: Genovaitė berželio 16. ir „Iš meilės“.

VEIVERIAI, Suv. gub. Siemet Veiverių mokytojų seminariją pabaigė: Mikas Baliūnas, Jonas Brazaitis, Jonas Butkus, Jurgis Dargis, Juozas Geniuša, Ričardas Gržibauskas, Jonas Kinai, Zigmantas Mickevičius, V. Mička, Kazys Motuza, Aleksandra Osmolskis, Zigmantas Ostrauskas, Vincas Ozkinis, Jonas Skrzitulskis, Vincas Srinoginis, Stanislovas Šileika, Kazys Ūzas, Nikodimas Vakušavičius ir Česlovas Vitkauskas. Iš jų: Baliūnas, Mickevičius, Mička, Osmolskis ir Ozkinis pabaigė pasižymėdami ir gavo dviklasės pradinės mokyklos mokytojų atestatus. Iš visų pabaigusiųjų 15 yra lietuvių, 2 rusų, 1 lenkas, 1 vokiečių. Lietuviais vadinu visus tuos, kurie mokėsi lietuvių kalbos. Vienam mokiniui del ligos baigiamuosius egzaminus atidėjo rudeniu.

Lietuvos tardyti. Imper. archeologų komisija siūnčia šią vasarą Švenčionių apskritin, Vilniaus gub., Krokavos akademijos narį-korespondentą L. Krzivičkį įsteigti archeologijos dalykų.

Rusų tautos spalvos. Ministrų taryba netrukus svarstysianti klausimą, kokios turi būti Rusijos valstybės spalvos. Tam tikra komisija nutarė, jog Rusų valstybės spalvos turėtų būti ne raudonos-mėlynos-baltos, kaip dabar bet juodos-geltonos-baltos.

(„Viltis“.)

Iš Amerikos.

Išnuodijo savo giminę. Chicago, Ill. kokia tpo moteriškė, Lizė Lindloff tapo areštuota už nuuodijimą savo sūnams Arthurui, 17 metų vaikinui. Detektivai dabar susekė, jogei ji neseniai tokiu būdu nusiūtė į aną sviatį ir savo pirmąjį vyrą, kad paimti jo ap-sargos piningus. Sūnų nuuodijusi taipgi kad jam neliktų tur-tas.

Miesto jubilėjus. Detroit, Mich. liepos 23 apvaikščiojo 211 sukak-tuvės, nuo to laiko, kaip ši miestą uždėjo Antoine de la Monte Cadillac, turtingas francūzų ka-reivis.

Satyros laikraštį nubaudė. Cleveland, O. areštuotas garsus len-kuo kuningas Mlynarczyk, kuris leido anti-klėrikalinį laikraštį „Duchowny Mlotek“. Skundė jį krasa už nešvarias insinujacijas. Mlynarczyk teismas pasmerkė metams į kalėjimą.

Pabėgo 10 kalinių. Raleigh, N. C. vietinio kalėjimo valdyba pa-leido kalinius liuosai karidorijų

pasivaikščioti, nes viduj buvo la-bai karšta. Pasinaudodami mi-nutės laisve kaliniai išlaužė lan-go grotas ir pasmuko. Pabėgo 6 negrai ir 4 baltieji.

33 centai prezidento kandidatui.

Sea Girt, N. J. rezidencijon de-mokratų kandidato į presiden-tus, gub. Wilson, atėjo laišką su ėkiu ant 33 centų. Rašo žmo-gus iš Omaha, Neb., kad tie pi-ningai esąs vienintelis jo turtas, kuris liekās jam dabar nuo trus-tų gadynės algu. Tą turtą ir pra-šo žmogelis priimti fondan, ku-riumi padedama išrinkti Wilso-nas, kaipo trusų priešas.

Areštavo darbo vadovą. Wa-shington teisejas Wright pa-smerkė Joną Mitchelį, Amer. Fed of Labor vice-prezidentą devy-niems mėnesiams kalėjiman. Mit-chelis teisman nepribuvo, o jo advokatas tuojaus davė apeliaci-ją. — Mitchelį pasmerkė už tą patį, už ką nubaudė Gompersą ir Morrisoną, tos organizacijos vir-šininkus, už boykotą Buck Stove kompanijos.

Areštavo buvusį prezidentą. San Antonio, Texas, areštavo ėia pabėgusį buv. Meksikos presiden-tą Gomez, ir rado pas jį svarb-jus dokumentus, liūdijančius, kad Gomez nori Amerikos pusėje organizuoti Meksikos revoliuciją. Išviso suimti net septyni žmonės, vis su tuo surišti.

Vyskupas prieš socializmas. Helena, Mont. vyskupas J. Car-roll išleido atsisaukimą į darbi-ninkus, kad jie „neklusytų socia-listų, nes jie tik suvedžioja žmo-nes, kadangi esą ir bažnyčia tu-pačiau reformų nori, kaip socia-lizmas“. Pasirodo, kad socializ-mas ir religija yra du konkuren-tai ant darbininkų. Todel jiems išpultų arba susivienyti, arba pri-sireikis vienam kitą nugalėti.

Rusas aviatorius nukrito. Chi-cago, Ill. nukrito iš 600 pėdų augštumo rusas orlaivininkas Paulius Studensky, kuris ėia de-monstravo savo gabumą prieš ja-ponų armijos oficerių Commeau. Kokiui tai stebūklui Studenskis neužsimusė, tik dikčiai susikūle.

Hanfordą iškrimto. Seattle, Wash. patsai geroju atstatė nau-tesisju suolo teisejas Corne-lius Hanford, išbuvęs 22 metus tiesėju. Hanfordas paskutiniu laiku pagarsėjo atimdamas tulam švedui, Leonard Olesonui, pilie-tystės poperius, kuriuos šitas jau buvo turėjęs dvejus metus. Ir atėmė užtai, kad tas buvo socia-listas. Už šitą sukilo didelė and-ra ant Hanfordo, prirodė kad jis mėgdavęs girkšnoti, etc. Todel nabagas ir turėjo savo vietos iš-sizadėt.

Prisikėlė Smithas iš numirusių! Baltimore, Md. tūlas jūrių kapi-tonas, Peter Pryal, padarė neti-kėdą sensaciją — jisai paskelbė, kad Baltimore ant gatvių susi-tikęs ir šnekėjęsis su... „Titanico“ kápitonu Smithu, kuris, kaip ži-noma, nuėjo ant okeano dugno. Pryal su Smithu buvę geri pažis-tami. Pasišnekėję, bet Smithas pasakęs: „Meldžiamasis, Pryal, labai neturiu laiko, skubinus su reikalui; gal kitą syk susitiksim“. Tą pasakęs ir nusiskubinęs. Pry-al sako, kad Smithas kokiui nors būdu yra nuo „Titanico“ išsigel-bėjęs.

60 nuskendo potvyniuose. Penn-sylvanijos kasyklių srityse ir West Virginijoj aną seredą ply-sio debesys ir lietaus potvyniuose įvairiose vietose nuskendo apie 60 žmonių.

Korespondencijos.

CENTRAL BROOKLYN, N. Y.

Čionai pas mūsų vientaučius yra amatas per stiklėlį žiūrėti į dangų, o kaip smegenis galvoje pradeda maityties, tai mus bro-lijai pradeda dainuoti jau tokiais balsais, kaip Lietuvoje per mė-lavežį arba giriose piemenis.

Čia laikraščius mažai teskaito. Turi susitvėrę parapiją, kur dar-buojasi kun. Knudis; rengiasi statyti savo bažnyčią. Dabar la-bai vargingai lietuviai meldžiasi savo Dievui anglų bažnyčios skle-pe; nedaug nei susirenka, nes žmonių sueina apie 300 nedėldie-nyj, nors aplinkui yra apie 15 šimtų, kurie po namus dainuoja.

Labjausiai reikia pagirti viet-i-nį vargonininką K. Strumskį, kad jis tokį gražų chorą turi sumoki-nęs. Verti pagyrimo ir tie vaiki-nai ir merginos, katrie savo bro-lijus ir seseris linksmina su taip malonia ir žavėjančia žmogaus jausmus lietuviška gaida. Kas negirdėjęs, nueikit, o parsitiki-rė sakysit, kad teisybė.

J. K. Mikas.

HARRISON, N. J.

„Laisvės Choras“ po vadovyste vedėjo Leono Eremino turėjo ge-gužinę šventę liepos 14. ant gra-žios ūkės pono Ž., North Arling-tone, N. J. palei Kingsland, N. J. Turbūti lietus išgąsdino, nes labai mažai dainininkų išvažiavo. Har-riisonas yra labai arti miesto New-ark, N. J. tai ir iš Newark pri-gulū prie Harrisono „Laisvės Cho-ro“; taigi buvo ir Newarko mer-ginos bei vaikinai; daug gražių svečių buvo, kurie nebijojo lie-taus. O iš Harrisono merginų ir vaikinių mažai tebuvo. Tikiuos, jog Harrisono „Laisvės Choras“ dar parengs kitą gegužinę šven-tę; tad bus visi dainininkai.

„Laisvės Choras“ nutarė nuva-žiuoti svečiuosna pas savo cho-ro vedėję East New York, N. Y. Šitame išvažiavime labai gra-žiai bovinosi, žaidė visokiais žais-lais ir dainavo, o lietuvi užpuolus subėgo ūkininko grintelėn. Čia siaurai suspaudė rado visokių pasikalbėjimų, o labjausiai lais-vas pašnekas.

„Laisvės Choras“ savo 7 mė-nesių gyvavimą štai ką nuveikė. Prieš kalėdas adventuose važio-vo East New Yorkan „Dainos“ vakarėliu remti dainavimui; da-rė savą vieną koncertą ir teatrą su koncertu. Vėlykų dieną ap-dainavio savo daininko, Balt. Mikolio vestuves. Gegužio 12. apdainavo vestuves geros daini-ninkės (Alto) p-lės Emilios Pa-giriūtės. Gegužio 25. Harrisono socialistų kuopa darė teatrą, taip-gi „Laisvės Choras“ dabino va-karėlį dainomis. Berželio 7. esant 27-tam SLA ir 5-tam TMD. seimams, kur ant prakalbų ir Dr. J. Šliupas kalbėjo, irgi dabino „Laisvės Choras“ dainomis.

Linkėtina šiam chorui gražios ateities. **Ne-Dūdlaūzis.**

PHILADELPHIA, PA.

Čionykščiai lietuviai iki šiam laikui daugiausiai buvo pasiskir-šę į mažas grupas, tvėrė sau klu-bus po įvairiais vardais, kur vien beveik viskas remdavosi ant „lai-svo išsigėrimo“. Apart to ne-daug kas lietuvių labai nuveikta, jei bent tik ką leista klubų rui-muose laikyti susirinkimus ma-žesnėms draugystėms bei kno-poms. Kadangi darbininkai žmo-nės labai mažai laiko turi šio-kio-nis dienomis, tai beveik visa vil-tis ir laikas pravedinimui ir pra-

lavinimui smegenų vien tik šven-tadieniai; tik šventomis dienomis tegalima susirinkti ant ilgesnės valandos, ką nors svėrbesnio ap-tarti, laikraštį paskaityti bei pa-silavinti žaidimų, dainų, muzikos. Bet, ant nelaimės, Philadelphiaj iki šiam laikui nebuvo ir nėra lemtos susirinkimams vietos. Klubuose šventomis dienomis vė-dingai pradeda dainuoti jau tokiais žmonių būriai alum bei degtine; daugelis juose nuo ryto iki vidur-nakėiui skaito tokias kningas, ant kurių puslapjio nedaugiasu lita-rų kaip dešimts. Todel prie to-kios „apšvietos“ mūsų jaunimas apart bonkutės ir kazirų, nieko daugiasu nežino. Sakau nežino, kur tau! Štai skamba po laikra-ščius, būk nekuri net sumanė Kauno vyskupo daleidimus pasi-dirbinti „afierų“ rinkimui, būda-vojimui bažnyčios Siberijoj. Tai vis ačiu mūsų „dabartinėm apli-kybėm“, be „susiėurojimo“ pa-sikalbėjimams, „raštam“ ir tt. Nors minėtų aukų rinkėjai gana artimi pažįstami ir vietinio klebo-no, ne tik socialistų; todel sunku spręsti, katros pusės jie yra mo-kiniai, ir katra mokykla juos pa-stūmė į tą bjaurų liūgyną. Bet ar šiaip ar taip, visviena, yra tai labai didelis nužeminimas lietu-vių apšvietos įstaigoms, kad po jų pastogėm išsiauklėja tokie šiksno-parniai (kaip va Kairys, — juk tai nemaža „žuvis“, buvęs narys L. S. S. Turtų Kontrolės Komisi-joj!).

Manoma, jeigu lietuviai turėtų geresnę taktiką, prieinamesnes vietas aptarimui savo viešųjų rei-kių, kningynus pasiskaitymui, ypatingai dorius sunaudoti šven-tadienių laiką, tuomet gal grei-čiau išsiviešytų ir panašios pikt-žolės.

Prie progos reikia paminėti naudingą sumanyją TMD. 74-tos kuopos, kuri laikytame susirinki-mo liepos 19. sumanė organizuoti Philadelphiajos blaivesnius lietu-vious, įsteigti taip sakant laisvą, blaivą klubą, kuriame būtų gali-ma šventadieniais susirinkti, pa-siskaityti, lavintis žaidimų, dainų, muzikos ir tt. Šita spraga jau buvo patėmyta keli metai atgal, nes gana garsiai apie tai kalbėjo 1-ma L. S. S. kuopa; vėliaus dai-norių draugystė, pagaliaus blaiv-vininkai. Bet vis neatsirado tam tikro cemento, kuris būtų tuos jų sumanymus suliejęs į taip reika-lingą kūną. Ačiu nuolatiniams vaidams tarp socialistų ir kitų, visi sumanymai vėjais nuėjo.

Bet rodos jau laikas būtų susi-prasti ir visus ypatingus vaidus palikti nuošaliai, o imtis už ben-dro, visuomeniško darbo. Juk reikalingumas užlaikyti tokią įstaigą, kurioje būtų galima ben-drai savo reikalus apkalbėti, ma-tosi aiškiai. Neturint atskančios vietos kame susirinkti liuosiausie-me laike, kaip va šventadieniais, priversti esame būti iškrikę ir be mažiausios vienybės. O norinčių reigis randasi gana daug, kaip va: Scenos Mylėtojai, dainininkai TMD kuopos, socialistų kuopa, blaivininkų rateliai ir tt. Todel rodos nieko nėra lengvesnio, kaip susispiesti visiems į didelę drau-giją ir padaryti būtent liaudies universitatę, kelti tikrąją ap-švietą ir stumti pirmyn kultūros darbą.

Todel rodos TMD. 74-tos kno-pos sumanymui reiktų pritarti ir knomet bus paskirta diena susi-rinkimo, priderystė kiekvieno lietuviuo ateit ir prisidėt su našlės skatiku, tariant „Pajudinkime vyrą žemę“. O tada, kuomet bus įsteigta tokia apšvietos įstaiga, galėsi drąsiai bile laiku kiekvie-nas ateit ir drąsiai sau imti laik-raštį bei kningą, sėsti prie stalo

ir skaityti; nepasakys tau niekas, kaip dabar atsitinka mūsų klu-buose, kuomet paimi laikraštį skaityt, ateina kazirinkas ir pa-sako tau: „Atsitrauk, brolau, mėš norim kaziruot“, ir ką? turi trauktis palikęs laikraštį.

Kiti miestai jau senai turi pa-nasias įstaigas, todel ir mėš, phi-ladelphiečiai lietuviai neapsilen-kime, o nauda bus didelė.

Jonas.

PHILADELPHIA, PA.

Liepos 21. atsibuvo prakalbos L. S. S. 1-mos kuopos, „Lithuania Music Hall“ ant kampo Tilton ir Allegheny Ave. Kalbėtojai buvo p. Jakštis (vietinis) ir Perkūnas iš New Yorko. p. Jakštis ant see-nos prabilo: „Gerbiamoji publi-ka, aš šiandien sergu...“ todel sil-pnai ir nukalbėjo; ragino rašytis prie soc. kuopos.

p. Perkūnas persistatė save, kad jis neesąs tas perkūnas, kuris bažnyčių bokštus spardo; jis esąs Perkūnas ir geras žmogus, socia-listas. Tolesniai aiškino, kad lie-tuvių laikraštinių susivažiavim-ame esąs tuščias žioplių darbas; jie nieko esą nenuveikia, tiktai ragina žmones mokintis amatų. Taip privedė: gatvių šlavėjai iš-ėjo mokintis amatų; gatvės neu-valytos stovi, smirdi, negalima pereiti delei smarvės; vienam ge-ram žmogui pradėjo galva skau-dėti; tas žmogus nueina pas dak-tarą; bet tarnas atsakė, kad dak-taras serga, negalima matyti šian-dien; tas žmogus nueina pas kun-ningą, taiposgi randa sergantį,— vis delei smarvės neuvalytų gat-vių. Toliaus publiką išvadino bezdžionėmis. Toliaus sakė, kad Suv. Valstijų prezidentas ir Penn-sylvanijos majoras esąs... „razbai-ninkai“; šaukė susiriesdamas: kodel jūs neesate socialistais! bū-kite socialistais! Republikonų partija nuslobo, demokratų parti-ja suskilo, krikščioniška religija sugniužo, moterystės ryšiai taipgi nuslobo; tiktai socializmas plati-nas ir platinas kasdieną.

Publikos buvo prisirinkę apie pusanthro šimto; iki pabaigai prakalbų liko vos keturiolikos. Ant galo p. P. šaukė: mėš nesam žyčiai, nei latviai, nei katalikai, esam tik socialistai. Aiškiai iš jo kalbos pasirodo, kad lietuviai „socialistai“ nežino nei patis, kas jie yra, nepripažįsta nei tautystės ir kolioja pažangesnis draugijas, o patis didžiūojasi nežinodami kuo. Ir ėia nereikia suprasti, kad mėš tai kalbame prieš socia-lizmą, bet prieš mūsų neišmanė-lius kalbėtojus, kurie žmones ko-lioja razbaininkais ir savo tau-tystę dergia. **P. K.—as.**

SODUS, MICH.

Šita vieta randasi pietinėje da-lyj Michigan valstijos, apie 10 mylių nuo St. Joseph, Mich. 75 mylios iš Chicago, Ill. Prieš po-rą metų ėia apsipirko gabalą žemės p. Limontas, vargonininkas Arveizdos Dievo parapijos iš Chicago. Vietoje kur kiemas jau smaugusios obeljs, ir arti upės Šv. Jnozap. Dabar ėia vasaros per šilumas atvažiuoja daugiasu lietuviai praleisti savo dyk-laikį. Tai gi užperėitą savaitę tuomi atsizymėjo Limonto Re-sort'as, kad buvo suvažiavę į ėia visi Chicago lietuviai vargoni-ninkai, atlaikyti kaipir seimą — tiką sutvertos Chicago Lietuvių Vargonininkų kuopos. Prie tos progos liepos 9 ir 10 vakarais bu-vo smagus vakarėliai; minėti var-gonininkai (6) žaidė gražius mu-zikos punktus kaip, o keistra ir dainavo solo bei choras įvairias lietuviškas daineles. Iš ėia esan-čių apie 50 svečių dar tais vaka-rais atėidavo pasiklausytų kon-

certo kaimynai. Po programo užbaigė vakarus šokiais ant kiemo prie žiburių.

Man besikalusant lietuviškų dainelių atėjo mintin — kur dabar lietuvių nesama: kad ir čia prieš 60—50 metų indijonai gyveno, dabar jų nelikę nei ženklo, jau lietuviai pripildė orą savo melodijomis-dainomis.

Iš pažymėtų lietuvių čia viešėjo laike vargonininkų (p. Limontas, Pocius, Dauksas, Janušauskas, Niekus, Karžinskas) suvažinimo: kun. Stefanavičius, pp. Bieržinskas, Damijonaitis, Kasparas, Rožanskis, Krasauskas, Zakaras, Malinauskas, Tamoliūnas, Maciejevska ir daugelis merginų-lietuvių ir lenkų kelios šeimos.

Girdėjau, kad čia yra netoliesia nuo Limonto apsipirkę kiti 2 lietuviai farmas; išties, kas nori įgyti ūkį, tai čia labai gražios farmos, išvien kaip sodas žemumogėmis, vynuogėmis, kriaušėmis ir obelimis apaugę laukai žaliuoja, net malonu žiūrėti. Nusipirkus 20 akrų galima gražiai gyventi ir iš uogų gerą piningą surinkti.

Medžių Mylėtojas.

WILKES BARRE, PA.

Liepos 17. South Wilkes Barre Colliery 5 Lehigh W-B. Coal Co., kasyklose buvo didelė eksplozija, 3-čioje šaftoj, 2500 pedų gilumo. Užmušė tris mainierius ant vietos, o keturis išėmė pusgyviais; bet iš tų numirė 3, liko tik vienas; bet blogai ir su tuom. Staiga, išgirdusios moteris, kurių vyrai dirbo, subėgo prie šaftos: šimtai moterų ir vyrų; vienos verkė vyrų, antros draugų; buvo griaudus regynas.

Iš pavadės yra vienas lietuvis: Karolis Leskauskas; penki lenkai ir visi iš Plymouth, Pa., ir vienas vokiečių nuo Lee Park. Kadangi kasyklos yra po miestu, tai subėgo daug miesto valdininkų, inspektorai ir visi gazų žinovai; niekas negali pasakyti, iš kur išėjo ugnis. Rekordas viso mėnesio rodo, jog ten per čia mėnesį visai nebuvo gazų. Kaltė lieka vien tik vežikams, nes tie dūrių nenudarė išvaziavę su karais ir 5 minutes gazų prisirinkę į 10 kubikų. O mainieriai neapsižiūrėję šovė skylę, tas tik ir turėjo uždegti gazus. Išgriovė visą kasyklų dalį, nes 10 kubikų gazų turi 1000 arklų spēkos arba 100 svarų eksploduojančios medžiagos.

J. J. N.

LAWRENCE, MASS.

Vos tik po streikų žmoneliai atsigavo, štai ir vėl bedarbė; matytis daugelis svieto vaikščiojant be darbo. Didžiausias dirbtuvės pradėjo slygti („slekuoti“), k. v. Wood Mill, Washington Mill. Ir mena, kad ne ant trumpo laiko sustoja dirbtuvės. O iš Lietuvos veik kasdien pribūna po keletą žmonių, — tur būt nežino, ar nusidoda niekais, kad ateina rinkimai prezidento. Būtų laimingesni žmoneliai, kad susilaukė šiais metais važiuoti Amerikon.

Su veiksmais ant lietuviškos dirvos ar šiaip užnamymais mūsų jamimas aptilo. Teisybė, teatrališka kuopelė „Šešupė“, po vadovyste p. P. Čiro, mokiniai „Ankso dievaičius“. Apie porą mažesnių yra nuo seniau išmokę. Bet kad nėra tinkamos vietos t. y. svetainės, išskiriant miesto svetainę „City Hall“; bet čia mums lietuviams perbrangi — \$25.

Vis kas gerai veiktį: bet Lawrence lietuviams visiems reiktų sukurti, kad turėti savo svetainę. Jei neišgalėtų pavieniai, ver-

tėtų apie tai visoms draugystėms susitarti ir pastatyti savo ir kitų naudai salę. Ir greit galėtų pastatyti, tik reikia noro, o viskas galima turėti.

Šiais metais daugelis lietuvių dirba aludėse „saliūnuose“; bet savo neivienas neturi. Iš lenkų yra viena aludė. Apie lietuvių dirbiną aludėse vertėtų daugias pakalbėti, bet šiom kartu aplesim.

Kitose krautuvėse: drapanų, rakandų, čeverių, netik lietuvių tokių savo krautivių neturi, bet ir pas kitus nedirba. Vertėtų, ypač jaunuomenei, pasirūpinti gauti krautuvėse darbus. Ag lietuviai nemažai išperka minėtų tavorų pas svetintaučius. Taigi turėtų laikyti lietuvius ir darbininkus.

Gailutis.

SO. BOSTON, MASS.

„Keleivio“ leidėjų atsibuvo teismas, su kuningū Bukavecku. Teismas tapo atidėtas ant kito mėnesio. — Mat mūsų doros mokytojai nebegali patį susivaldyti, kad net jau Sv. Valstijų civilinė valdžia reikalauja pas teiseją juos sutvarkyti. O pasikalbėk su jais, tai tau jie pasakys, kad policijos ir teismų nereikia; o del pačių ponų tik policija ir yra laikoma, kad suvaldyti tuos ponus nuo nežmoniškumo.

Reporteris.

ROCHESTER, N. Y.

Čia gana didis būrelis lietuvių apsigyvenęs — juk visi žino! Apšvietos spindulėliai čia retai tebyksteri. Užvis užkiutę mūsų moterėlės, kurios daugiau nieko nežino, kaip tik kuningą ir bažnyčią. Vyrų kaltė, kad savo moterims nenuperka kningelės, neužrašo kokio gero laikraščio. Turime ir pusę tuzino ir lietuviškų draugysčių, ale jos visos dar miglose tūni. Tiek tik rochesteriečiai gali pasigirti, kad turi savo bažnyčią pasistatę; bet ir ta pat dar ne mūsų, bet vyskupo, nes ant jo vardo užrašyta, ba savo piningų neturėjom bažnyčiai statyti. Papeiktinausis vienuolė apsilėidimas, kad neturi įsisteigę savo kningyno (Mums rodos, kad Rochesterij yra lietuvių kningynas? Red.). O juk turime patogią vietą — tai po bažnyčia, 4 kambariai: trijų užtektų vaikų mokymui, o ketvirtas tegul bus pavestas kningynui. Dabar tušti riogso. Girdėjau kiti kalba, kad labai sunku busią kningyną įsteigti. Tas netiesa. Tik mums reikia gerų norų. Mūsų draugystės nėra taip biednos, o kaip kuri ir labai pasiturinti. Imkime, tegul žėdna draugystė paukaus po porą desėtkų dolerių, o dar su rengus kokį pasilinksminimą, tai jau ir surinks piningų kningyno naudai. Tik reikia dirbti išvieno. O išėina, anot tos patarlės: pirtis jauja vainoja, o abidvi snodinos.

Lietuvos Kareivis.

WESTVILLE, ILL.

Šitas miestelis apgyventas beveik vienu lietuvių, mažą yr kitataučių. Darbai vien tik angliakasyklose; dviejų kompanijų Bonds Son Co. yra 4 šaftos, kuriose dirba kasdien. Derryng Co. yra 3 šaftos, kuriose dirba tik vieną dieną savaitėje. Liepos 4. turėjome progą pamatyti leidžiamą balloną, sykiu su žmogum, kuris leidosi du kartų; iškilo angščiau debesų ir pakiau nusileido su skėčiu (parasolium) ant žemės. Už žėdna pasi-kėlimą gavo po \$50. Tas lėšas sudėjo miesto bizieriai.

Kadangi miestelis apgyventas beveik lietuvių, tai didesnė dalis yra lietuvių ir pramonininkų, iš lietuvių daugiausiai surinko tam tikslui piningų, kuriuos paleido ant vėjo; o nepaskyrė nei centą tautiškiems reikalams, kurių mes turime begalinę.

Liepos 13. buvo labai šilta; apie 4 val. užėjo smarki audra su perkūnija ir lietus; perkūnas trenkė į vieną angliukų namą per langą ir išėjo kiton pusėn, išverdams visą soną; sudraskė prie sienos stovinčius rakandus, pri-trenkdamas moterį ir mergaitę. Tž pusvalandžio užėjo kita audra ir perkūnas trenkė į angliū bažnyčios bokštą, sudaužė varpą ir uždegė bokštą; subėgo ugnageisiai, bet sunku buvo bokštą pasiekti ir užlieti; tai sudėgė bokštas ir viduj padarė blėdies. Subėgo žiūrėti kuone visi žmonės.

Biskų vėliau užėjo trečia audra su smarkum perkūnu, kuris dabar jau trenkė į slavokų bažnyčios bokštą, išplėšė stogą, apdraskė bokštą, tik laimė, kad neuždegė. Audrai besiaučiant sugedo miesto elektrikai, karai negalėjo eiti 2 valandį, o žmonės turėjo sėdėti ant karų ir laukti kol lietus nustos. Siaučiant trečiu kartu audrai perkūnas trenkė į lietuvišką kleboniją, nuvertė kamina, užgavo klebonui Skripkai vieną ausį; paskui net skundėsi per pamokslą, kad mažai girdįs su ta ausia. Kad žmonės ir kuningai daugiau pasirūpintų apie intai-symą perkūnų, tai išvengtų tokių pavojingų atsitikimų ir turėtų mažiau nuostolių.

Darbams sumažėjus dauguma skundžiasi, kad norėtų skaityti laikraščius, bet tik bėda, kad piningų neturi užsirašyti; o kada dirba, tai negalima inkalbėti laikraštį užsirašyti; gauni atakymą, kad turi eiti į salūną išsigirti ir nuėję praleidžia visus vakarus prie stiklo.

Kl. Vilkevičius.

SO. OMAHA, NEBR.

Liepos 14. Antanas Bazaras pasikvietė pas save įžymesnius vietinius lietuvius, po No. 36 U. St., tų tarpe ir kuningą Jonaitį, Maslauskį ir kitus. Išpradžių svečiai „snekučiavosi ir linksminosi; neuzilgo kun. Jonaitis su Maslauskū emė tarpe savęs ginėtytis; galų gale kuningas griebė rankon revolverį ir grasino nušauti Maslauską. Iškilo didelis lermas; moterėlės ir kiti tūn buvę vyrai stoji ir tarpą, kad tik išvengtų kraujo praliejimo. Potam B. Maslauskis areštavo kuningą ir apskundė policijos teisman už vartojimą revolverio ir grasinimą šauti bei kolvojimos negražiais žodžiais. Liepos 16. buvo teismas, ale vienok kuningą pripažino nekaltą, nors liudininkai ir prisiega emė. Perkūno Kulka.

TĖVAI IR VAIKAI.

Pas mus, Amerikos lietuvius, tai ne naujiena, kad vaikas arba mergaitė pameta savo gimdytojus vos tik sulaukę 14—15 metų. Tas yra labai nemalonus apsi-reiškimas ir skaudi ryktė tėvams. Niekas nedrįs prieštarauti, kad tėvai myli savo vaikus, giliai, širdingai, nes juose yra jų dalelė kūno, kraujo ir sielos. Ir kaip yra malonu gimdytojams, kada jų vaikeliai pralinksmina savo tėvelių nuliūdusią sielą koku nors geru darbeliu, žodeliu arba gražum pasielgimu. Bet tai, re-tai kada tėvams tenka tokios laimės ragauti.

O vienok, ir kiek kantių, są-

ry išlieja vaikai per savo tėvus, kiek pukenėia nesuspradami savo tėvų. Tėvai nesupranta savo vaikų, nepermato jų sielos reikalavimų.

Tame ir yra daug priežasčių. Svarbiausia tai nemokėjimas auklėti. Juk vaikas tai yra mažas žmogus, kuris taigi, kaip ir jo tėvas, eina laimės jėskotų, tik savo pasirinktu keliu.

Bet, kad tėvas vaiką geriau suprastų, o vaikas tėvus, tai patiektiems reikia auklėti, neatiduoti juos gatvės priežiūrai, voliotis ant suuklių slenkėčių iki 12 metų. Arba vėl, susėdę keletas vaikų ant gatvės prie žiburio, ir žaidžia iš... piningų! Tiesus kelias: „nuo peiliuko, prie arkluko“.

Laikas būtų mūsų tėvams atkreipti atidžią į tą ir žinoti, kur jų vaikai būna naktimis ir ką veikia.

Reikia nuo mažų dienų pratin-ti vaikus prie savęs. Visu-pirmausia reikia išmokinti lietuviškai skaityti ir rašyti, o jau pas-kui — angliškai. Tokiu būdu daugiau pripratsit prie savęs ir jų dvase geriau suprasite. Jie ir be jūsų malonės išmoks geriau angliškai, negu jūs.

Štai vakacijos arba dyklaikis prasideda. Vaikai neturės ką veikti. Siųskite savo vaikus į mokyklą, kurią nors vietiniai kuningai užlaiko, jeigu kitokių mokyklų neturite.

Ar negeriau bus, jei jūsų vaikeliai pramoks skaityti ir rašyti lietuviškai, užnot gatvėmis bėgioti.

Siuo straipsneliu kalbu į visus. O kadangi rašau iš Newarko, todėl kreipjuosi ir į newarkiečius vienuolėms. Newarko yra mokyklėlė, kurioje mokina p. Leščinską (Sv. Jurgio svetainėje 180—182 New York ave.) Ir tik už 25 centus ant savaitės nuo įpyptos, gaus čia lietuviško rašto lekcijas.

Geistina, kad ir kitur apšvietini lietuviai inkurtų vaikams ir didesniams lietuviško rašto lekcijas.

Vladas Lazdynas.

PRIE MOKSLEIVIŲ SUSIVIENIJIMO.

Kasmetas skaitlius lietuvių moksleivių Amerikoje auga vis didyn ir didyn, ir netik pavieniai dauginasi, bet neretai tenka iš-girsti, kad vienur ar kitur susitvėrė mokiū draugystelė. Tas, tikiu, džiugina arba bent turi linksmiti kiekvieną, kuris nors mažiausį judėjimą pastebi mūsų draugijoje. Kur tik jau randasi susitvėręs mokiū būrelis, ten jie patį veiklesni, gyvenasi pa-pa, nes tuoju susidaro savo programus, susirinkę užveda pasi-kalbėjimus, ginėus, kuriuose ap-kalba nemažai moksliškų bei draugijinių klausimų. Panašus apsvartymai jau pas juos pačius sukelia žingeidumą, iškelia jiems aiškstėn tokius dalykus, apie kuriuos tūlas gal niekuomet nebūtų svajojęs; čia priverčia nuosek-liau įžvelgti, stengtis mažiau ir daugiau viską neaiškų išrišti. Ir tas pridūoda mokiniams gyvumo energijos, — žodžiu sakant, pa-stato juos ant tikros mokiū pat-pėdės, — o kaip išdava-rezultatas, pasirodo darbštesni ir nuo-seklesni veikėjai įvairiose srity-se.

Dabar pažiūrėkime į mokiū ūpą tenai, kur neturėdami jokios draugystelės nuolaliai sau gyve-na. Tėn mokiū atliks lekcijas, skaito savo pareigą pabaigta. Tas visai neįstabu, nes nuolaliai esant jis ir neturi progos išreikš-

savo nuomonės nei kitų išgirsti; neturint laikraščių (lietuviškų) jis esti beveik atstumtas nuo visuomenės judėjimo. Kad ir turi kokį laikraštį, tai tame apie mokiū mažai kas tėra kalbama. Tokiu būdu mūsų mokinys ir prade-čiai, atsalti, — taip sakant jo, kaip mokinio ar mokinės, ūpas slinksta žemyn ir galų gale iš pir-mian buvusio jauslaus mokinio ar mokinės, daug žadančios ateityje veikėjo, tepaliekia automa-tiškas lekcijų kalėjas, — nes apart lekcijų niekas ir neberūpi.

Kaipio šio viso išdava mes tatau ir susilaukiame konservativiškų daktarų, inžinierių, advokatų ir kitokių profesionalistų, kurie negan patįs eina atgal, bet ir ki-tiems užkerta kelią. O apie kokį nors pašalinį veikimą jau nei kalbėti nėra ko.

Čia tuojuos ir pasirodo, jog ko-tai mūsų visuomenėje trūksta, randasi spraga, kurią reikia būti-kai užverti ir rašyti. Ta spraga — tai stoka abelno lietuvių moksleivių Amerikoje susivienijimo, apie kurį jau kalbėjo „Liepa“ pereinā metą ir p. P. Sivickis 29 num.

„Vienybės Lietuvninkų“. Nauda iš šitokio moksleivių susivienijimo jau perdaug aiški, kad dar reiktų apie tat plačiau kalbėti. Tačiau keletą žodžių ištersiu.

Jei inkūrus panašią moksleivių draugiją, tai beabejonės, tur-tume pasiskirti kokį laikraštį kaip organą, kuriame mūsų vi-sokie apkalbėjimai tilptų. Mokiū, paėmęs į rankas tokį laikraštį, ras savo draugo-mokinio pa-gimdytą nuomonę, ras svarsty-muos ta ar kito klausimo, kurie kiekvienam mokiū bus artimesni, nes tai jam rašoma. Tas gi jo jausmus sujūdins, tas neduos žlungti mokiū prakilnesniams tikslams; ir tikiu, kad, jeigu ne kiekvienas, ta bent dauguma iš mokiū pasakytų: „Aš esu mokiū, o jis, mano draugas-mokiniū, štai kalba į mane per šį laikraštį; jis šį-tą veikia, kuomet aš dar to visai ir neįsivaidsinau. Dabar aš matau, kad ir aš esu tokus pat kaip ir jis; aš taigi noriu dirbti ka-nors ir pagal savo išga-lę dirbsiu, nes kitaip neatlikčiau savo, kaip mokiū, pareigos.“

Nuo šio laiko jau pasirodo jis „aikštėn“, miklina savo spēkas, o išdavoje (rezultate) — tampa darbštus veikėjas ir didelė nau-dą atneša sau ir visuomenei. Kad tas yra faktas, tą mes žinome iš biografijų didelių žmonių.

Apie ištatėjimą nėra nei kal-bos. Kur šiandien pavieniai mokiū dešimtimis žūna amerikoni-zmo bangose, tuomet jie žinotų kuomi esą ir būtų naudingesni netik mums, bet ir pačioms Su-vienytoms Valsttijoms. — Taigi, be tolimesnio isigilino pasirodo, jog mūsų, mokiū, bendras susi-jungimas yra būtinai reikalin-gas.

Svarbiausias dalykas: kaip prieti prie to, kokius pamatus padėti, idant kuodaugiausiai mokiū pritraukti ir užganėdinti; nes nuo to priklauso visas bujo-jimas bei našus vaisiai? Svar-biausia, man atrodo, reiktų kuotas pridūoda mokiniams gyvumo energijos, — žodžiu sakant, pa-stato juos ant tikros mokiū pat-pėdės, — o kaip išdava-rezultatas, pasirodo darbštesni ir nuo-seklesni veikėjai įvairiose srity-se.

Dabar pažiūrėkime į mokiū ūpą tenai, kur neturėdami jokios draugystelės nuolaliai sau gyve-na. Tėn mokiū atliks lekcijas, skaito savo pareigą pabaigta. Tas visai neįstabu, nes nuolaliai esant jis ir neturi progos išreikš-

nių, nes tai mūsų visu, o ne kele-tos asmenų darbas.

Po antram laikraštinių sei-mui, „Liepos“ mokiniams atsi-saukus per laikraščius, kai-kurie ir moksleiviai atsiliepė; tačiau, sulygiuamai, mažai. Iš tos prie-žasties Valparaiso universitatės mokiniai vedė su liepiečiais pasi-kalbėjimus, o vėliaus Philadel-phiajos mokiniams sutvėrus drau-gystę „Meteora“ ir su pastarai-siais buvo vedamos pašnekos. Tam tikslui šios tris mokiū gru-pės nutarę išrinko po komisiją iš kiekvienos, idant parankiau bū-tų susirašinėti. Tos tris komisi-jos nutarė išdirbti konstitucijai projektą ir patalpinti laikraštini abelnam apkalbėjimui, o vėliaus surinkus užtektinai medžiagos bei girdėjus įvairias nuomones sutaisyti jau pastovią konstituci-ją. Bet užėjus egzaminams ir prasidėjus dyklaikiui, komisijos nariai išvažinėjo, ir del tos prie-žasties turėjome tą viską atidėti iki pradžių sekančio mokslo me-to. Taigi šis dalykas dar tebėra gyvas, nors p. Sivickis sako, kad esąs žlugęs, ir po dyklaikiui tiki-me sparčiau veikti.

Iš sykio ir mes manėme susiva-žiuoti; bet pasirodė negalimu, nes mažai atsirastų tokių, kurie galėtų pakelti kelionės lėšas. Prie trečio laikraštinių seimo susi-eiti irgi nebuvo vilties del tos pa-čios priežasties. Kaip vėliaus pa-sirodė, jog šiame laikraštinių seime dalyvaus ir šiaip jau inteli-genti, tai gal tūn ir bus nemažai mokiū, kuriems susiėjus į vie-ną vietą būtų kur-kas lengviau padaryti pradžia, negu korespon-dencijomis. Prie šio sumanymo aš irgi pritariu; tik mažai tikiuos, kad atvažiuos mokiniai iš rytinių miestų, kaip tai: Philadelphiajos, Scrantono, New Yorko ir kitų.

Jeigu tas jiems galima, būtų jų laipi puiku. Čia būtų malonu ži-noti, kada trečias laikraštinių seimas atsibus Chicagoje, nes ta-da kiti daugiau ką galėtų sprė-siti.

Panašų susirašinėjimą, kaip augščiaus minėjau, norėjome už-mesti ir su Chicago mokiniams; bet jiems neturint draugystės ne-buvo taip paranku, ir delto tik su atskiomis ypatomis susinesni davome. Prie šios-progus turėu priminti, kad su klerikais Or-chaud Lake, Mich., kame randasi būrelis mokiū, irgi turėjome šioki-tokį susinesimą; bet, ant nelaimės, be jokių pasekmių. Jie proponavo vien tik katalikų mokiū susivienijimą; mes, val-paraisiečiai, nors visai nesame tam priešingi, tačiau nenorėda-mi jokio suvaržymo žmogaus są-žinės, sakėme: tegul būna abel-nas susivienijimas, nežiūrint kas kokių religijškų persitikrinimų yra, paveizdan, kaip T. M. D. Po tūlam laikui iš Orchard Lake, Mich. gauname atsakymą, jog jie esą tam griežtai priešingi ir ga-lutinai atmetė mūsų broliškai nau-dai ranką. Tokio varžymo, ma-nau, retas mūsų tenorėtu, nes čia, Suvienytose Valstijose, kur kiekvienas turi pilną liuosybę re-ligijoje, būtų mums patiems ne-dailu ir ant galo juk religija yra privatiškas dalykas, kuris nepri-valo turėti nieko bendro su būsi-mu mokiū susivienijimu.

Yra geistina, kad dangiau mokiū išsireikštų šiame dalyke ir kiek jųjų galės dalyvauti trečia-me laikraštinių seime, nes tvarkymū konstitucijios reika-linga daugumos sutikimo, nes ki-taip gali iš-pat pradžios pakrikiti kaip rasis daug neužsiganėdinan-čių.

Steponas Blažis,

Valparaiso, Ind.

LIETUVIAI, MOKINKIMĖS
MECHANIKOS.

„Mechanika“ yra graikų kalbos žodis: „mecha“ reiškia — judėjimas, o „nika“ — kūnas; delto ir mechanika yra mokslas apie judėjimą, sudėjimą, statymą arba dirbimą įvairių mašinų.

Šiandien mechanikos bei technikos mokslas, taip greitai žengia pirmyn, kad net sunku yra aprašyti. Žiūrėk, vienam fabriku dirba kokią darbą tokios ir tokios mašinos, vadinamos „geriausiomis“; mat neseniai išrastos! Žiūrėk kitame fabrike, naujai pastatytame, vėl jau yra pastatytos da geresnės mašinos ir daug greičiau atlieka darbą, negu pirmiau išrastos mašinos.

Fabrikantas, kad savo fabriko neleisti bankrutui, turi geras, seniau išrastas mašinas mesti laukan, ir turi jų vieton statyti naujas, kurios yra naujesniam fabrike. Tokiu būdu mechanika auga ir auga. Tūkstančių reikia mehanikos darbininkų. Pamįskite, kad tie automobiliai, kuriuose mes taip smagiai važinėjame ir visos žvilgančios mašinos, kurios viską dirba: rašo, dainuoja, kalba, laikraščius spausdina, puikius ir dailius paveikslus rodo, — vis tai mechanikų padarytos. Kaip tai garbinas mechaniko vardas. Jis dirba lengviau ir trumpas dienas, ir ima mokėti 3 ar 4 sykius didesnę, negu paprastas darbininkas. Šito amato mokyklon yra lengva įstoti; reikia tik išlaikyti iš aritmetikos kvotimus.

Mūsų numylėta tėvynė Lietuva, ta garsioji senų laikų laimingų žmonių ir galiūnų žemė, šiaudien griaudingų balsu šaukia: „Vaikeliai, vaikeliai mano mielieji! klokite ant manęs amatų industrija.“ Ir ištikro mūsų tėvynėje reikia amatų industrijos, taip kaip žuvelei vandens; jai reikia daug, daug įvairių mechanikų, technikų, inžinierių.

Dabar jau ir Lietuvoje užsi- megė mašinų fabriku, o žiūrėk mehanikų lietuvių ten nėra, nors būtinai reikia. Delto aš patariu Amerikon lietuviams mokintis įvairių amatų, ypač gi mehanikos, nes mes darbininkai, būdami mehanikais, būsime ir piningiš- kai turtingesni ir greičiau pakel- sime mūsų tėvynės Lietuvos kul- turą.

Amerikoj yra daugel visokių amatų mokyklų, kaip va: Wentworth Institutas Bostone; čia yra geriausia mehanikos mokykla visoje Amerikoj. Geriausia nedelto, kad graži, bet delto, kad pigi, nes už mokymą ima tik 18 dol., per metus. Mokyklėje kursai taip gerai sutaisyti, kad gali- ma imti 1-nų metų kursą ar me- chanikos, elektrotechnikos, ar struktūros. Abėlas kursas ko- kio nors amato susideda iš 2 me- tų. Du metų vaikas baigęs kur- są, gauna pilną amatninko teisę (Master Mechanics).

Norint gauti katalogą ir pla- tesnių informacijų, reikia rašyti (anglų kalboje) pas instituto principala. Adresas: Mr. Arthur L. Williston, Principal of Wentworth Institute, Boston, Mass. Ne-inžinierius.

KAS NORI MOKYTI?

Ant šio klausimo, tikin, vargiai kas duotų suniekuojamą atsakymą — „nenori“. Tas tik at- sakyti, kuris nežino nei papras- taids; bet ir tai apsirikt. Dau- gumą-gi sakyti: „norim, tik ne-

žinome kur.“

Karts nuo karto tilpdavo įvai- rūš straipsniai visuose liet. laik- raščiuose apie Valparaiso mokyk- lą; bet pastaruoju metu visai ne- buvo matyt. Kodel? Sunku įs- pėti. Turbūt tūli žmonės tankiai valparaisiečius užgauliodavo. Ži- noma, burnų niekam negalima užčiaupati; kiekvienas gali ir tu- ri teis. burną aušyti; bet taip da- rydami, man rodos, toki žmonės būtų ne kas kitas, kaip tik pavy- duoliai, tamsume draugų palaik- kytojai. Tikras, pilnoje to žo- džio prasmėj apšviestas, intelli- gentas žmogus niekad to nedarys.

Nors, gal ne vietoj ir ne tam tikslui rašau šį piešinėlį, kad ves- ti ginčius apie Valparaiso Uni- versitatę: ar ji yra žema ar augš- ta, ar priima su jo išduotais dip- lomais į kitas universitates ar vi- sai neišduoda diplomo, — kaip tūli sako, — bet visgi noriu tiems, kurie norės važiuoti mokyti, pa- daryti pasargą, kad: neklausy- kite jokių nesąmoningų pasakų tų, kurie visai čia nebuve, nema- tų, nežino šios mokyklos, o kalba; bet klauskite tų, kurių čia esą ir buvę, jie Jums tikrą teisybę pa- sakys.

Iš kitos pusės, kas nori, myli mokyti, niekas neužvers tam durų; nieko jis neklausys; jis pats stengsis viską sužinoti, iš- tirt. Taip ir Jūs, kurie norite mokyti, darykite. Savo persi- tikrinimui visada bus tikresni.

Gal kas iš norinčių ar nenorin- čių mokyti paklaus: kamgi mes reklamuojamės su V. U., nes tūkstančiai kitų mokyklų. Su- valstijose randasi. Ant to reik- tų atsakyti (1) svarbiausias mū- sų siekis, kad: lietuviai turi mo- kyti; (2) prieinamesnės ir piges- nės mokyklos niekas da ikišiol nesurado; (3) palaikyti lietuviš- kos kalbos klases: (a) lietuviai turi savo kalbą, rašliavą pažiūti ir (b) už mokymą, lietuviškas mokytojas negauna mokėti už mokslią ir valgi; (4) padauginus jėgas, yra kalbama savo namų pirkti ir (5) susipietus daugiau- protiškų ir materiališku spēku, norima atgaivinti ir išleidinėti svietan „Jaunimo Sapnai“.

Virš nurodyti siekiai, manau, kiekvienam išrodys prakilius ir, idant tuos siekius palaikyti, įvy- kinti, mes šaukiame į V. U. no- rinčius mokyti. Šaukiame pra- dinius, pamokytus, ypač iš Lie- tuvos pribuvusieji gymnazistai ar realinių mokyklų pribuvę Amerikon mokiniai, o nemokėda- mi angliškos kalbos bastosi po dirbtuves, — čia jie gali rasti ka- ką savo išieigai. Ne vienas taip ir padarė.

Nenorėdamas daug užimti vie- tos laikraštyje ir kalti apie tą pačią, atsisaukiu prie abiejų lyčių: vai- kinų ir merginų. Ypač Jums se- sės reikia sukrusti prie apvietos, nes Jūs toli jau pasilikę nuo vai- kinų. Žiūrint į tautiškašeimyni- nišką gyvenimą, jeigu lietuvai- tės nesistengs šviestis, lietuviams, mokytiems vyrams gali galvos apsisukti, nenorint vesti tamsią lietuvaite, jieškoti moteries sve- timantės... Pavyzdžių jog tam ir dabar netrūksta. Taip daly- kams einant, lietuviškos augštes- nės spēkos ištautės, liks žemes- nės ir tokiu būdu tauta pamaži žengtų prie amžino kapo...

Ateinančių 1913 m. mokslo me- tas prasidės nuo 15 rugsėjo (Sep- tember). Norintieji turi progą rengtis. Prie to priduriu, apskri- tai imant, metines lėšas, kokios reikia panešti (nestojant specia- listam skyrin), nedirbant ir ne- sportaujant užtenka \$250. Kar- tais darbą gaunant ir tiek nelė-

šuoja. Smulkesnių informacijų delei, kreipkitės indėdami už 2c. krasos ženkleį atsakymui antra- šu: The Lithuanian Library, 751 Cyrus St., Valparaiso, Ind.

Polemika.

AUDIATUR ET ALTERA
PARS.

(Laiškas į „V. Liet.“ Redakciją). Pastaruoju laiku tūli mūsų „laik- raščiai“ ir jų „bendradarbiai“ iškaneivė, dumblais, kiek tik galėdami, sumaisė keletą mūsų darbininkų, gerų žmonių, kurie jau ir savo sveikatą padėjo be- tarnaudami lietuvių labui ir, ap- skritai, visos liaudies švietimui. Dabar, senatvėn, norėdus jiems pasilsėti, pasigėrėti, kaip jų jau- nieji tebedirba. Bet jiems, tiems mūsų geradariams seneliams, jau ramumo nebėra. Bostono „liet. laikraščiai“ persiėmę gyvuliškos drąsos viską verčia kojomis, vis- ką ardo, išėina, lyg pas tą Dru- skių, kruvinoji revoliucija. Vienas iš jų „laikraščių“ poną Ant. Rama- nauską, seną lietuvių veikėją, išvadino juodašimčiu, general- gubernatorium, dvasišku ubagu (?) ir kitokiais diskredituojan- čiais niekuo nepamatuotais inta- rimais. Stebėsi, žmogus, beveik- zėdamas į tuos „laikraščius“ ir tebeįstai, kad išties pas mus lietuvius kitaip tebeveikiama ir kitaip žmogus tebevertinamas kaip pas kitataučius ir kaip, iš- ties, žmogus būtų tebevertinamas. Ir gal nevienam iš mūsų pasiro- dys, kad Bostono socialistai ir jų laikraščiai turi tiesą, kaip pana- šiai buvo su „laiskų vogimais“ ir kt. dalykais. Anaipol taip nė- ra. Ir, man rodos, neprošai bū- ti jų tuos priekaištus pagvilde- nius, netiek p. Ramanauską ir kt. apginti, kiek išviso paaiškinti ko- kie santykiai ir darbai yra mūsų „ocijalikų“.

Paskutiniu laiku tilpė „Laisvė- je“ ir „Keleivyje“ priekaištų ir įžeidimų pilni straipsniai Lawren- co lietuvių darbininkų yra pačių bostoniečių parengti. Yra tai melagystės ir kai kas pasako, kad nuodai. Ir tiesa. Kas sekė ati- džiai Lawrenco streiką ir skaitė apie jį straipsnius mūsų laikra- ūčiuose žino jau kaip buvo veda- mas visas bėgis, ypač jis yra ge- rai nupieštas „V. L.“ num 23 ir „Liet.“ num. 24, taigi nereikės apie tai teaiskinti. „Laisvėje“ 52 n. tilpė kelios dešimtys parašų protestuotojų, kad Ramanaus- kus ir kt. „išmušti“ iš savo tar- po, iš savo „pozicijos“ ir „nepa- rodyti užsitikėjimo“ ir „Kelei- vyje“ 27 num. minėtinai žmonės nieko „nenuveikė“ yra gudriai pačių bostoniečių padaryta. Jie nusisamdė tūlą „žmogelį“ J. J. K., kuriam, pagal pasakojimus, in- teikę ką tai tokio, kad tasai pa- rinkty parašų. Žmonės rašėsi ant šiokių J. J. K. pasakojimų: 1) kad pateisinti L—co darbinin- kus, kurie buvo šiokiū bei tokiū būdu laikraščiuose paliesti, 2) kad pateisinti Ramanauską ir jo moterį, 3) kad papeikti Arlaun- ską buv. koop. vedėją už tūlus jo prasižengimus, etc. Ir žmonės, žinoma, neuvokdami gerai daly- kų ir by tik padėti savo pavardę, pasirašyti, ant tokių reikalų ra- šėsi, o ypačiai už Ramanauskus, kurios jie gerbia. Pasirodė pas mus „laikraščiai“ su parašais ir visai kitokios rūšies straipsniais, beveik visus L—co lietuvius taip

suerzino, kad tebekalbama jau apie... barbariškąjį ausų dauži- mą parašų rinkėjams. Žmonės tapo nežmonėmis. Pas juos jau dingio visi geri norai. Jaunuome- nė išsisklaidė... Pasiidarė baali, gėdinga. Socialistai „geradariai“ supjudė lietuvius; džiaugias trin- dadi delnus, kad atlikę gerą „džiabą“. Ir kokis gi čionai darbas? Koki nauda? Tėpagal- voji skaitytojai! Gyvename XX metašimtyje, pačiame civilizacijos pletojimesi, kur visi juda-kruta, dirba visi už vieną, vienas už vi- sus. Bet pas mus lietuvius tasai metašimtis nelaimingas: Lietu- voje mus smaugia „lenkai“; čio- nai, Amerikoj, kita rūšis savų- socialistai.

Taigi visiems tiems socialistų „protestams“, nebūtiems prie- kaištams mūsų plačioji lietuvių visuomenė nebetikės ir pikta nū- kija. Žengs vien tikta solidaris- kumo, meilės, vienybės takais.

J. Dagis.

P. S. Kitų mūsų „socialistų“ „gerų darbų“ link Lawrenco buv. streiko ir jo atbalsių nelie- čiau, manau, kad tą padarys dau- giausia įžeistas ir diskredituoja- mas J. Kerdiejus. Tik kas link aukų norėčiau dar žodį. „Lais- vės“ num. 52 socialistų pažymė- ta, kad „Keleivis“ išviso aukų surinko Lawrence streikui \$1.700; bet aš peržvelgęs „Keleivį“ ra- dau jų kur kas daugiau, net dvi- gubai. Ir kada „Keleivis“ ar kiti mūsų socialistai neišduos aiš- kios atskaitos, būtent, kiek pi- ningų gauta iš kiekvienos kolo- nijos (kiekvieną įvardyti) ir kiek pridurota I. W. W. kasėn, tik ta- da aš ir kiti būsim užganėdinti. To nepadarant, kita kartą jau drįsim juos įvardyti kitaip.

J. Dagis.

—, 10. VII. 1912.

NEKLADYKIM ŽMONIŲ.

p. P. Mikolainis „Vien. Liet.“, 26 N, vėla kalba apie vogimą lai- škų. Šiuom kartu p. P. M. gieda naują giesmę, būtent p. Račūtė- Herman delei „provokacijos“ tą laišką pasiuntus p. Mikolainiui. Aš čia noriu atkreipti skaityto- jų atidiją į Trečiųjų Teismo nuo- sprendį, nes jis (nuosprendis) po visapusiškų ištyrinėjimų tapo iš- neštas.

Reikia pastebėti ir „V-bei L- kų“, kodel ji tą nepatėmijo p. P. M-niui, kada dėjo jo raštą į span- dą. Argi to T-jų T-mo nuspre- dimo nežinojo „V. L.“? p. Liberalas, šoka pagal pono M-nio giedamą toną. Vadinas kalba į mūsų bentą nežinojimo liaudį, neapykantos ir disorgani- zavimo balsu... Kiek daug viso pikto tarp mūsų! Kiek apsilen- kimo su teisybe! Kame to viso tikslas!?

Buvęs T-jų T-mo pirm.

K. Liutkus.

Red prierasas. Apie tą trečių- jų teismą ir „vogimą laiškų“ dau- gian rašė patys užinteresuotieji, negu mes. Todėl mes labai ma- žai ką žinome. O užinteresuotos pusės rašė, kaip norėjo. Juk bu- vo tiesiai ir garsiai sakta, kad „tautiečiai laiškų vagia“. Tre- čiųjų teismas atrado, kad tas ne- tiesa. Kodel p. Liutkus iš savo pusės tyli apie tai ir nieko nera- šo, kad tai buvo labai negražiai kaltinami nekalti žmonės? Jeigu p. L. nekaltų žmonių neteisina, tai teisinasi jie patys. O jeigu ne- teisindami primetė p. Račūtė- Herman tyčia padarytą provoka- ciją, tai jau ne mūsų dalykas. Mēs duodame vietą kiekvienam teisybės jieškančiam — tai ir viskas. Juk mes neįsistime į žir-

dis nei Račūtės nei Mikolainio. Ir dabar p. Liutkus nepasako tie- siai: kas tame buvo kaltas: ar Račūtės neapsižiūrėjimas, ar pro- vokacija. Publika vistiek nežino teisybės. Todėl verčiau būtų rim- tai pasakyti: ką trečiųjų teismas išrado ir atsaukti nekaltų žmo- nių apšmeizimą, o ne šūkauti ant redakcijų: kam! delko! su- koku tikslu! Jokių tikslų nė- ra, tik reikia patiems teisingais žmonėmis būti.

VISUOMENĖ IR TEATRAS.

Mano straipsnelis nėra liuosas nuo klaidų, kadangi vienutei permatyti visus to klausimo nu- otekis nėra galima, o literatūros tame klausime lietuvių kalboje kaipip nėra.

Laikraščiuose kartas nuo kar- to pasirodo neva teatro kritikai; bet jų už kritiką skaityti negali- ma, nes tai būna arba atkaklus gyrimas arba peikimas, o ne rim- tas peržvelgimas atliktojo darbo. Apie pačius gi dramatiškus vei- kalus ir su žiburiu nieko mūsų periodiškoje spandoje nepamaty- si.

Mano užduočia yra palytėti ne pačius dramatiškus veikalus, bet tą, ką sušolti veikalai duoda vi- suomenei.

Nežinia delko pas mus pačioje liaudyje, — o gana tankiai ir pas taip vadinamą „sviesuome- nę“ — įsiviepatavus klaidinga nuomonė, būk teatras tik tam ir yra, kad jame linksmai laiką pra- leisti, pasijuokti, pažiopsoti... Ir išties, nekarta matėme, kad publika žiūrėdama į tikrai drama- tiškas ir širdį draskančias seq- nas, sau linksmai kvatoja...

Kuom galima toki apsiereiški- mą išaiškinti? Nejaugi tuomi, kad mūsų publika nesupranta net, nei to. Ne! Man teko matyti, kur ta pati publika kitoje vieto- je į tokią pat seną žiūrėdama verkė. Kodel toks apsiereiški- mas? Todėl, kad mūsų teatras naują giesmę, būtent p. Račūtė- Herman delei „provokacijos“ tą laišką pasiuntus p. Mikolainiui. Aš čia noriu atkreipti skaityto- jų atidiją į Trečiųjų Teismo nuo- sprendį, nes jis (nuosprendis) po visapusiškų ištyrinėjimų tapo iš- neštas.

Reikia pastebėti ir „V-bei L- kų“, kodel ji tą nepatėmijo p. P. M-niui, kada dėjo jo raštą į span- dą. Argi to T-jų T-mo nuspre- dimo nežinojo „V. L.“? p. Liberalas, šoka pagal pono M-nio giedamą toną. Vadinas kalba į mūsų bentą nežinojimo liaudį, neapykantos ir disorgani- zavimo balsu... Kiek daug viso pikto tarp mūsų! Kiek apsilen- kimo su teisybe! Kame to viso tikslas!?

Buvęs T-jų T-mo pirm.

Red prierasas. Apie tą trečių- jų teismą ir „vogimą laiškų“ dau- gian rašė patys užinteresuotieji, negu mes. Todėl mes labai ma- žai ką žinome. O užinteresuotos pusės rašė, kaip norėjo. Juk bu- vo tiesiai ir garsiai sakta, kad „tautiečiai laiškų vagia“. Tre- čiųjų teismas atrado, kad tas ne- tiesa. Kodel p. Liutkus iš savo pusės tyli apie tai ir nieko nera- šo, kad tai buvo labai negražiai kaltinami nekalti žmonės? Jeigu p. L. nekaltų žmonių neteisina, tai teisinasi jie patys. O jeigu ne- teisindami primetė p. Račūtė- Herman tyčia padarytą provoka- ciją, tai jau ne mūsų dalykas. Mēs duodame vietą kiekvienam teisybės jieškančiam — tai ir viskas. Juk mes neįsistime į žir-

suomet, kad veikalai būtų išpil- domi su pasišventim, rožėma indedama dvasė, o ne rodomos tik figuros. Tiesa, dar nebuvo gir- dėtis čion Amerikoj, kad kur- nors būtų išpildytas veikalas taip, kaip autorius jį sutvėrė; bet vis- gi jau daugelį kartų teko matyti lošiant netoli teisingai ir darant mažai mimiškių klaidų ir išve- dant kaip reikia tipus; jei lošė- jai indeda sielą savo rožėn, tada publika greitai tą pamato, užsi- nteresuoja ir rodos kartu jaučia tą patį, ką lošėjas sugėbi išreikšti. Tragiskame padėjime publika užjaučia, o niekadėjo neapken- čia, nuo to publikos jausmai švel- ninasi. Geras teatras nuo scenos skelbja pasauliui tą, ką negali perduoti joki kninga, ką negali atpiešti jokis dailininkas.

Ant scenos išjuokiamas viskas, kas yra draugijoje netikusio, iš- juokiamas skambanėiu balsu, iš- juokia išpūdingai. O kas yra ge- ra, pagiriama. Geram užjaučia- ma. Nuo blogai išpildomo teat- ro žmonės demoralizuojasi; nuo gero gi žmonės ingauna intelligen- tiškesnius jausmus ir gražesnį po- būdį.

Jau teko girdėti, kaip po ne- kokio lošimo jaunimas pradėjo blogai elgtis, arba ir atbulai. Te- atras vis auga, kas kartas vis dau- giau lankytojų randasi, ir netoli ateitis, kuomet geras teatras už- ims pirmą vietą tarpe kultūros skelbimo įrankių. Ką mes, Lietu- viai, turime daryti, kad turėti ge- rą teatrą?

Pirmieusia turime reikalauti, kad jį niekas neišnaudotų; kad teatras pasiliktų teatru, o ne te- atro karikatūra. Turime reika- lauti, kad lošėjai neišeitų nedasi- mokinę, bet kad sušoltų reališkai. Šalip to dar lošėjai turi var- toti gryną kalbą, nes laike loši- mo vartoti juokingesni išsitari- mai būna ilgai žmonėse atkartoj- jami.

Teatras yra galingu, tik juomi reikia mokėti naudotis. Tad ar ne laikas jau ir mums, lietuviams, pasinaudoti juom, kaip teatru, o ne kokių tėn grupų tikslams. Ir jei teatras bus skiriamas tik teat- rui, tada jis ir susilauks daug lankytojų ir neš naudą. O kol kas, to dar reikia laukti, nors jau visuomenė to pradeda reikalauti. Pius Sakatauskas.

Laiškai
Redakcijai

„Svyturio“ reikalais. Pradėję ruošti spaudon 1913 metams met- raštį-almanachą „Svyturys“ ir no- rėdami, kiek galima plačiau ir pilniau apšviesti jame ne tik Tė- vynėje Lietuvoje gyvenančius lietuvius, bet ir apskritai visų likimo išlaikytų po visą platų- jį pasaulį mūsų brolių gyvenimą, šiuomi kreipjamės į didžiosios mūsų kolonijos tautiečius — į Šiaurės Amerikoj gyvenančius mūsų brolius ir prašome kuo- daugiau mums iš tēn žinių apie save suteikti. Ypač gi prašome visų Amerikos lietuvių draugijų pranešti mums šiu žinių:

- 1) Draugijos vardas ir tikslas,
- 2) Svarbesnieji nuveiktieji dr- jos darbai,
- 3) Dr-jos įstaigos ir jų pasise- kimas,
- 4) Pininginis draugijos stovis ir tt. ir tt.

Raštus ir žinias prašome kaip greičiau siųsti šiuo adresu: Rūsia-Lithuania, Vilno, pošt. laiš. No. 63. Jonui Rinkovičiui. Su pagarba „Svyturio“ redakcija.

KAZYS PUIDA.

PASKUTINĖ AŠARA.

Senutė, paskendusi mintimis senovėje ir bejėskodama atsakos pirmajai, klaidingai suprastai paklausai nei nepatėmydavo, kaip mergaitė užberdavo ją naujų paklausų eile:

— Kodel, Myra, nėra vienybės žmonėse?

Užstodavo trumpa slopinančios tylos valandėlė. Zynos akys, stačiai tolyn išmeigtos, nekurtėjo, tik jose žibėjo kaž-kokia slėpiningos varšos bei reikšmės kibirkštis. Ir ši tyla pagimdavo naują paklausą:

— Kodel, Myra, tiek daug žmonių, o skaudėjų būrelis tokią minią skaudžia?

Ir rudens vėjas, kaukdamas už būdelės sienų, juokėsi, šypsojosi, tyčiojos iš tų mergaitės paklausų... Bet, to vėjo sužadinta, gimdavo staigėsnę, rūstesnę, statesnę neuolankios mergaitės paklausa:

— Myra, kur teisybė?

Senutė, atsakos bėdinose praeities dulkėse nesuradusi, šiandien mergaitės galvoje gimusiais klausimais nuvargusi, sunykusi pasiremdavo išpradžių ant alkūnės, jos galva nusrūdavo ir netrukus ji miegodavo jaukiu ramybės miegu.

Mergaitė sėdėdavo nepasijudindama ir jėskodavo toms paklausoms atsakymo, kuris gimdavo jos galvutėje. Pavargusi, nusilpnėjusi, išrišimo nei vienam savo klausimui nesuradusi, užsnūdavo; bet ir miego jos smagenis jėskodavo atsakymo ištaisai paklausų eilei...

2.

Vėly rudeni, kuomet keliai visiškai sugenda, Daugeliškių pamiškini atsibaldė čigonų banda. Sodžiaus gyventojai nerimavo: prasidės vagystės, prigaudinėjami ir juk tų kaimynų nei geruoju, nei pirktuoju taip greitai nenuskiratsi. Čigonai pasirinkę kur augstesnė vieta ir kur medžių tankumynas labiau uždengia nuo šurpauš žemos vėjo, pradėjo taisyties žimos lindyne. Daugeliškėčiai šnairomis žūrėjo į triušiančius čigonus, dūsavo, keikė, barės ir patys galų-gale nuėjo tvartų užraktų apžiūrėti.

Juo labiau čigonai negeistini buvo daugeliškėčiams svečiai, nes šie turėjo puikiausius visoje parapijoje arklius. O juk žinomas dalykas, kad čigonai pradės nuo stambesnių daiktų. Prie to dar prisidėjo iš senovės įsigyvenę nemalonūs ir šiurkštūs prietiekiai su aplinkinių sodžių gyventojais. Kamynai, patyrę apie čigonų apsigyvenimą Daugeliškio pamiškyje, karčiai šypsojosi, traukė pečiais ir patydomis vienas kitam šnabzdėjo:

— Ar tik čigonai nenulauš „būrams“ ragu... Gal kiek „proto galvon įvarys“... Žemiau lakioti išmokys...

Kas galėjo netolimoje ateityje atsistoti — nei būrai, nei jų kaimynai tikro nieko nežinojo. Tik tai vieni čigonai kuogeriausio žinojo, kokiuo tikslu jie čionai atvyksta. Gerai žinojo čigonai, sau žiemavietę pasirinkdami, kur jiems iš visų atžvilgių bus šilčiausia ir pelningiausia.

Iš pačių pradžių prietiekiai tarp čigonų ir daugeliškėčių, galima sakyti, labai geri buvo. Kas tik ūkio padargų taisytina rados, viską sutaisė čigonai labai gerai ir dar gi pigiau už kitus amatninkus. Šeimininkams taip-pat jie mokėjo intikti: baltinti ir lopyti duotas virtuvės indus kuopukiausia padarė. Ir kas svarbiausia, nekuomet ilgai nesiderėdavo ir neimdavo už savo darbą pinigais, bet visuomet valgomais daiktais. Jeigu kartais atsistokdavo kas pirkti, čigonai visuomet mokėdavo skambučiais.

Taip elgdamiesi jie turėjo savo išskaitliavimus. Neimdamas pinigais už atliktą darbą — žemės vaisiais gausi visuomet daugiau ir intiksi šeimininkams, nes jiems pinigais daug brangesnis už žemės vaisius. Ką-nors pirkdamas ir gyvais pinigais mokėdamas — taip-pat intiksi ir šeimininkams. Bet reikia pasakyti, kad čigonai tolei taip elgėsi, koleri gaudavo iš daugeliškėčių ir kitų sodžių darbo. Darbams pasibaigus ir, suprantamas dalykas, visas apylinkes ir skyles gerai apžiūrėjęs, čigonai nuobodžiauti nenorėdami, ėmėsi daug pelningesnio darbo.

(T. b.)

AITVARAS.

RYTOJUN BEŽIURINT JAUNIEJI SKRAUJA!...

J. WEYSSSENHOFF.

Vertė

KAZYS PUIDA.

susitveria „laimingo niekonežinojimo“ idealą ir, žinoma, šale kultūrinio gyvavimo. Ne monopolinis, luominis mokslo bei meno suvartojimas pagimdė ir sustiprina pavergimą, veidmainingumą, melą, eksploataciją. — ne, mokslas bei menas iš savo prigimties, sako Ruso, yra galingu visuomenės demoralizavimo akstinu. Priešvisuomeniu ir prieškultūrinu metu žmonės buvo atviresni ir teisingesni, nors aržūs; civilizacija gi gamina melą, apgavimą, bendrą nesitikėjimą, apkalbą, ištvirkimą, pridengdama visa tai plona, lengvai praplystančia veidmaininga lipšnumo skraiste. „Valstija ir jos įstatai apdraudžia ramybę bei gerovę žmonių, kurie susitelkia po jos valdžią. Mokslas gi bei menas, ne tokie despotiški, bet daug galingesni, puošia gėlių vainikais uždėtus ant žmogaus retėžius: nuslopina laisvės pajautimą, kuriam gamta ji sutvėrė; jis verčiamas vergija mylėti ir tveriamą gūviai, civilizuo tu žmogumi ydinami. Būtinumas pagimdė valdžią, mokslas bei menas sustiprino ją... Iščia galima būtų išvesti, kad laisvės pajautimas labiausia „nuslopinta“ tuose žmonėse, kurie daugiau kitų mokslo bei meno intekčių palieja, ir kad nuo vergijos daugiausia „gėnia“ visi apsviestieji visuomenės sluogsniai, „surakinti“ belaisvės ir varo retėžiais blogiau už pilkąją minią. Pats Ruso nemano, kad jo minčių atsiremiant, teks raudoti ne del tamsių liandies minių, nieko apie mokslą bei meną negirdėjusių, bet del augstesniųjų sluogsnų likimo. „Žmonija“ kamuojas, sako Ruso, ir žinoma, jos vargai, jos vergija, „apsireikšdavo visokiame ir visur kaip pabauda už statų stengimos išieiti iš laimingo niekonežinojimo, kurin įstatė mus praamžinoji gudrybė“... Siame paradokse, kaip ir daugelyje kitų, Genevos filosofo raštuose išbarstytoje, visa arži ir nemaloni socialė tikrenybė parodoma, taip tariant, viršui kojoms, pilnai nepaisant tos realės teisybės, kad vergijoje sustingsta ir nepriekliauose žūna ne išmintingieji bei apsviestieji, o kaip tik „laimingame niekonežinojime“ iš kartos karton gyveną.

Dižono akademija paskyrė premiją už tą disertaciją, greičiau už nepaprastą talentą ir originališkumą pradedančiojo rašytojus pažūrų, o ne už jų rimtumą bei tvirtą pamatavimą. Priparodymų silpnumas kyšo iš kiekvieno puslapio. „Vyriausiasis blogo šaltinis, — rašė Ruso atsakymas lenkų karaliaus Stasio Poniatovskio jo pažūrų kritikon, — nelygybė. Iš nelygybės atsiranda turtai... Iš turtų gema perteklius ir niekoneveikimas. Menas gi gamina puikumą, o mokslas — niekoneveikimą... Tapat mintis išreikšta dar šiuose disertacijos žodžiuose: „Kitas, blogesnes pasekmes sutveria mokslas bei menas, tai yra — puikumas, pagamintas kaip ir jie, niekoneveikimo ir tuščiagarbės. Puikumas retai plėtojasi be meno ir mokslo, o mokslas bei menas niekuomet neišsiplėtoja be puikumo“...

Tokin būdu, iš vienos pusės Ruso lyg gintų teisingą mintį, kad visų socialių vargų pamatė tūno nelygybė ir kad ji viena suteikia mokslui bei menai luominį, priešvisuomenį pobūdį, iš kitos pusės jis tiesiog apskelbia mokslą bei meną kenksmingais iš pačios jų prigimties esant, netaikindamas jų vienan ar antran visuomenin sutvarkymam ir giria „laimingą niekonežinojimą“.

Keturiais metais vėliau, 1754 m., pasirodė ant- ra disertacija: apie nelygybės atsiradimą tarp žmonių. Čia Ruso aštriausią užsiuola ant privates žemės nuosavybės. Bet ir čia susiduriame su tyrai išvadinu, platoniniu radikalizmu. Ruso nesirūpina nei viename savo veikalų padaryti praktines išvadas iš savo loginių postulatų. Ar nereiktų pakeisti tą blogą tvarką ir pritaikinti praktikoje išstatytąjį jo principą: „apie vaisių pridėrijimą visiems žmonėms“? Ne, nereikia, nėra tas nevykinama. Privatė nuosavybė prieštarauja prigimties teisei ir teisybei, bet ji neišskirtinai sujungta su žmonijos institutu... Savaimi kyla klausima: kaip atsiliepa visos tos savotiškos bei paradoksalės mintys Genevos filosofo ant trečiojo jo veikalo, ant „auklėjimo knygogos“? Kaip pritaikinti praktikoje pedagogikoje negatyv atsinešimą mokslan bei menan? kaip saugoti auklėtinius nuo to kokioms jausmais išplėtojame prie šiandieninės civilizotosios visuomenės pamatų, prie nuosavybės teisės, prie įstatų ir politikinių institutų?

Pavasarij 1762 m. išėjo iš spaudos Paryžiuje „Emilė“, sukėlęs ištisą audrą visose žemesniuose tuometinio civilizuo pasaulio centruose. Niekuomet dar nevienas pedagoginis traktatas nesutrukdė ant savęs ir savo autoriaus tokių ataklių bei atžūj persėkiojimų, kaip žan—žako Ruso „Emilė“. Visos jo karčėiausios kalbos prieš nelygybę neatnešė

Be abejo būčiau galvą suaižęs ir būtų ant vietos kritęs! Juk šviesu nuo mėnulio ir matau dailiai musę ant to smėlio, kai ant delno!

Raukšles Mikolas, nes sukaito, nežiurint šaltos nakties — Juk jis nieku nenusidėjo, nieko nepražiopsojo, nepasijudino, tai jeigu Stasius dalyką kaip reikiant supranta ir nemeluoja, reikia laukti.

Užstojo naktis, ir nors mėnulis viespatavo dausse ir veržės šviesiais posmais miškan, ant kalniukuosiklojo tokie tiršti ir kladūs šešėliai, kad Mikolas jau negalėjo pažinti to turiningo urvo ir nematė musės vamzdžių gale, nes šešėlis ilgu stulpu nusidriekė jo vietoje.

Staiga suduodėjo, lyg kad kas požemio duris būtų pravėręs. Tokie pačioje skylėje pasirodė kaktai, aiškiai matoma, o po valandėlės už plono sulyginamai kaklo, lyg kad ilgas, prikimštas maišas — visas barsukas išlindo iš urvo. Atsistojo ant viršukalnio, garsiai nusipurtė smėlį ir, traukdamas šnervėmis gryną nakties orą, pamanė:

— Kur čia nūdien vakarienės pajieskojus?...

Tiek ir tegyveno. Sužibo ir prabilo Mikolo sūvis. Barsukas pašoko augstyn kai šlykštus pagaliao suduotas kamuolys, kartą — kitą dar kaž-kaip kreivai metęs augstyn ir nuriedėjo nuo viršukalnio į krūmus.

Galvon gavo — ar krito? — Dar kartą! Kaip pirma taikino galvon, taip dabar instinktiškai surado priešakinę koją ir pasiuntė pavymui kitą sūvį tankion, judrion tamson.

Yra! yra! guli! — suško garsiai džiaugsmo apimtas medėjas, skėbdamas savo laimikį miškui, tylinčiam iš pasibjaurėjimo ir pagailos užmuštojo šeimynai, virpančiai iš baimės po žemėmis.

Soko prie savo laimikio, suklupto tamsoje į šaknį, beveik nesiritu nuo viršukalnio paskui barsuko, pamatė jį begulintį, apėjūpinėjo — jau jis jo buvo.

Dabar kaip tik balsiai braškėjo mindoma išgula: Stasius tuoj atsirado prie Mikolo.

O ką? ar tikėsi Stasiui, kai jis tvirtina? — Senis, kokiu penkiųdešimčių svarų — pridūrė pajudindamas koja išstisus ant samanų barsuko lauvona. — Nuteimpsiva už kojų ligi pamiškio, o tenai laukia jau brika — ir vakarienai Patiltėn!

Miško taku vilko už kojų negyvą barsuką, per daubas, kurias tik miško savininkas naktį supaisytį gali. Mikolas kalbėjo nuosakiai, susijūdinęs, išdidęs, visas pasisekimo malonumu apimtas:

— Supranti? išpradžių tik galvą iškišo iš urvo, dairėsi — o aš tyliu. Stoviu, kaip buvai liepęs, yt stabas. O kaip tik mėnulis užtekėjo, žiūriu, o čia... ir t. t.

Stasius klausėsi taip sau, patenkintas, jog viskas atsitiko sulyg jo žodžių.

O dabar — tarė — parodysiva barsuką visam mergaičių būriui. Tai bent klykimo bus!

Kur tu jų visą būrį rasi?

Ugi mano Patiltėje. Namus išstaciau foldivarke, o tuose namuose viena šeimnininkė ir dvyliką mergaičių prie pieno ūkio.

Išėjo iš miško ant lanko kalniuku, sidabro šviesu nuburtu. Kuone pilnas mėnuo liejo ant jų skystą šviesą ir sveikino jaunus medėjus surankšletu seno aldarininko veidu, primerkdamas daugžadančią vieną akį. Stasius suško: hop, hop! — ir netrukus pora gerų arklių pakinkyta brika minkštai prisirito rugiena prie jiedviejų.

Barsuką pririšk užpakalyje prie lentos! Išvažiavo per rugienas ir grabes kelian ir nudardėjo pusvarstį greita riščia Patiltėn. Žydriame ore pasirodė netrukus naujosios tvoros, sūrinė, tarytum didelis grybas riogsojo vaisių sodne, ūkio triobesia, tankus medžių žūpsenis ir namas su ilgais gonkais.

Grįtelė, ponas Mikolai — juokojo Stasius — žemi slenksčiai! Bet pamatysi, viduje — kuo tik sugėbime, pavaišysime... Privaziavo prie gonkų. Ant laiptų stovėjo apyšenis vyriškis, kariškai išsitiesęs.

Na, ką, kapitone? vakarienė parengta? Mergaitės išsiupošusios? — užklausė Stasius.

Viskas tvarkoje — linksmai raportavo „kapitonas“, kuris niekuomet kariuomenėje netarnavo.

Ponas Titus! — suško Mikolas pažindamas senį Pakoša, nuo kelių metų gyvenantį Gačionyse, vyriausiamė Pucevičių dvare, kaip šeimnininko pagalbininkas, jo giminė ir draugas.

Pasisveikino ir inėjo į namą, kuris tik kiek didesnis buvo už paprastą ūkininko grėčią. Statytas iš medžio, perdalintas seklyčion ir keptuvėn, arba šeimninėn, kame visi tarnai gyveno; buvo tai greičiau turtingo ūkininko namas ir kvėpėjo ajeru ir šviežia duona. Seklyčioje švietė žibalinė lempa ir keletas žvakių ant skobnio, apstatyto visokiais smaguriais ir bonkomis.

Susėdo skobnin, jaunumės skatinami, naujo laimikio džiuginami ir pasiryžę ant visko. Kapitonas Pakoša linksmai šildė savo širmą plauką prie jaunųjų kaitros, o nesipurtė nei degtinė, kurią žemaitiškai įvardino „uudenėliu“.

Uudenėlis ne vanduo, snapo jam negaila — sušuko, pakeldamas pirmą stiklėlį.

Susidaužė ir išgėrė.

Pilkosios pristatė, kapitone, lyg kad visa pulką vaišinti būtum užsimanęs. O vakarienė? O patarnavimas? — barė Stasius draugiškai seną giminaitį.

Palauk! Šunys jus žinojo, kad jūs barsuką nutvosite. Kai tik išgirdau sūvį, tuoj sukėliau triukšmą: viščiukus ant jiešmo! O mergaitėms liepiau trinta plyta šveisties, kad ir raudonos ir baltos būtų.

Taip-ji sugalvojo! Žino jos pačios, kaip pasipuosti. Kapitonas jau matyti pamiršai.

Iškur! Nesenai viena taip pamylė mane, kad net sutino.

Turbūt jos veidas sutino, nuo ašarų.

Žinoma! Mūsų Lietuvaitė kai myli, tai ir verkia.

Tuotarpu ties durimis prabilo juokas ir ėpimas. Kapitonas ir Stasius greitai nuėjo prie durų ir išėjo priemenion, išvarydami ištenais besiderančias „iš padorumo“ mergaites.

Keturios inėjo, tenvos ir gyvos, kai graikų kanoferos, tik tai visai kitaip apsitaisiusios: čeverykais apsiavę ir laisvai sumegstomis ant galvų skarelėmis. Kiekviena nešė torelį ištiestomis rankomis, o taip tankiai mynė kojomis, kad grindis kai būgnelis bildėjo. Pirmutinė — nesulaukimas! — inėjo Uršulka!

Mikolas paraušo ligi ausų, ypač kuomet žydrakė pažįstamoji pabučiavo jį rankon, o jis ją galvon, sulyg tradicijos.

Na ką? nesakiau? — užklausė išdidžiai Stasius.

Na taip... tiesa... bet iškur ji čia atsirado?

Pasamdžiau ją vakar folvarkan.

Tai... tai ištiesų.

Neveizdint nudžiugimo dėl Uršulkos, Mikolas buvo lyg nepatenkintas: Stasius žinojo jo gretinimos prie mergaitės ir turėjo manyti, jog Uršulka jo jaukinė. Ant nelaimės ji ja nebuvo. Iš jiedviejų susitikimo aiškiai matyti buvo, kad ponaitis ir mergaitė tik prisiziūri vienas antram, gal ir tikty vienas kitam, bet dar nebuvo arčiau susipažinę.

— Ot pasirinko sau Stasius ketvertą, net miela žiūrėti! — gyrė kapitonas.

Ką? patinka jos tau, Misiuk? — Uršulka daili, o gal dar gražesnė ta Mariutė, lūpomis kai avietės.

Greitai pasotino pirmąjį alkį, išlenkė po kelis didelius stikliukus, kurie po triūso ir nakties žalčio iškarto laime nušviečia akis.

O kad taip — pasiūlė Mikolas — pakviesti visas keturias kuopon?

Stasius iškarto atsakė „galima“ — bet nesijudino iš vietos. Pono bei viršūninko padėjimas negalėjo nusilenkti prie tokio sėbravimo su tarnais. Bet kapitonas pritarė sumanymai:

Ką-gi? drange su šeimnininke — kodel ne!

Ot gudruolis! — suško Stasius — tu, matyti, gretinies prie šeimnininkės!

Ne. Duokite man jaunų, atiduosiu jums šeimnininkę.

Kad jau taip moki, tai eik, kapitone, prikalkink.

Pamatysite! — suško Pakoša sunkokai iš užskobnės pakildamas.

Neilgai telaukė. Kapitonas įvedė po rankos šeimnininkę, šiek-tiek besiderančią. Buvo tai auglota, dar graži trisdešimtmetė kaimietė, bet jau miestiška pasirėdžius ir susišukavus — Marcelka, arba teisingiau ponis Marcelė. Tokios poros vedinos mergaitės ėjo drąsiau, tačiau apdairiai.

Susėdo skobnin visos keturios ant vieno suolo, kurį pačios prisilinko nuo sienos. Šeimnininkė atsisėdo šale, kapitono ant kedės.

Nieko joje puotoje nebuvo bakchanalijai panašaus. Mergaitės išgėrė po stikliuką, atsisukdamos nuo skobnio ir sėdėjo šypsoamos, bet ramios, lyg kad būtų pozavuosios tapytojų savo nusmukusiomis ant pečių spalvuotomis skarelėmis, jaunų rusvų bei žydrų akių ugnimi, rusvų veidų apykaisčių, yt vysiomis ir kiek blandesniu, yt čerėnė. Mariutė turėjo veidą tokiomis iškilniais bruožais, kad Mikolas pastebėjo:

Papuosti ji balius rūbais, pamanya visi, kad tai kuningalkytė.

Mariutė tik iš atkreiptų jon akių suprato, kad

(T. b.)

apie ją kalbama. Atsiduso trumpai ir vengė vyrų žvilgsnių, kai bijąs žalo akų magnetizmo paukštis.

Visų drąsiausia šaudė akimis Ursūka, o jos akys bronzinių pusratų apjuostos, ištiesę, šviesiai mainantis, metė fosforinius spindulius.

GETE.

Volfhingas Gete (Goethe), didis Vokietijos ir visame pasaulyje žinomas poetas gimė 28 rugsėjo 1749 metuose. Nors jis buvo ir didžiaviriu, bet gimdamas buvo toks silpnutis, kad kuone užtroško, ir daug darbo turėjo būvisie prie jo gimimo, kol jį atgaivino. Mat ir didžiausi pasaulio genijai gimta kaip ir paprasčiausias mirtingas žmogutis. Jis gimė gana turtingoje šeimoje, turinčioje pagarbos vietą draugijoje ir; mieste Frankfurte ant upės Mainos. Jo tėvas Jonas Kasparas nors neturėjo jokios valstybinės tarnystės, vienok savinosi Imperijos patarėjo titula. Jo motina gi paėjo iš Tekstorių šeimos, kuri taipgi buvo labai gerbama Frankfurte, mat motinos tėvas buvo vyriausiu mieste urėdinku, tai yra miesto teisėju.

Vokiškai biografai ištyrė Getės genealogiją net ligi vidurinių XV. metašimėio, bet mes tą apleisime, jei bent pažymėsime tiek, kad Getės protėviai paėjo iš pietinės Vokietijos ir savo tarpe įvairiuose laikuose turėjo keletą poetų, muzikantų ir teptorių; bet taipgi nestokavo ir kalvių, siuvėjų ir t. t.

Getės tėvas buvo gana apsisikaitęs, bet gavęs vienpusišką apšvietimą; todėl jo pasaulėžiūra buvo gana siaura. Jis labai gerbė Romos klasikų ir dailininkus. Jis buvo labai darbštus, tvirtas persitikrinimuose ir niekad neatsisakantis nuo kartą užbrizto tikslo. Užtai gi poeto motina, Katrė-Elzbieta turėjo suvisai kitokį pobūdį. Ji buvo linksma, gyva ir atvira; ji visame kame atradavo gerasias puses. Gaila, kad tik neturėjo gero apšvietimo, kuris tuomet mergaitėms retai būdavo suteikiamas. Ji 17 metų būdama ištekėjo už keturiasdešimties metų Getės, bet nežiūrint į didelį skirtumą amžiuje ji jį pamylėjo; o kada gimė pirmutinis sūnus, būsiantis poetas, ji labai prie sūnaus prisirišo ir davė jam viską, ką ji galėjo duoti. Šalip poeto, Getės šeima turėjo ir daugiaujančių vaikų, vienok jie išmirė jaunystėje, išskiriant Getės seserį Korneliją. Kornelija ir gi buvo protinga, gabi mergaitė ir labai mylinti broli, tik nedaili.

Getės kūdikystė tekėjo labai ramiai senoviskame name; jis mokinosi labai gerai, ypatingai jam sekėsi kalbos, nors gramatikos jis ir nemylėjo. Jis labai daug skaitydavo ir tėvas jį pripratino savo mintis išreikšti ant poperiaus. Jį jūdino įvairiausi klausimai, taipgi ir religijos užduotis. Jan kūdikystėje galima buvo matyti jame būsiantį pantiistą (visame matymą dieviškumo). Palinkimas prie poezijos taipgi labai anksti pas Getę apsišė: jis mylėdavo skaityti eiles.

Getės kūdikystė tekėjo labai ramiai iki pradžių garsiosios septynmetinės karės. Prasidėjus karui, Getės šeimoje įvyko nesutikimai: tėvas ir visa šeima stovėjo už Fridrichą Didįjį ir gerėjoji jo pasiekimais; tuom tarpu tėvukas (senelis) laikė Austrijos pusę. Mažiukai gi Getei daug prisijėjo priešiklausyti nesmagumų ir iš to jis dar kūdikystėje persitikrino; kad žmonės po intekme netikrų persitikrinimų nepripažįsta net ir tikrų užsitarnavimų, ir jis nuo tada pradėjo neužsitikti svetimos nuomonėmis, o viską ėmėsi daugiau pats kritiškai apsvaistyti. Karas vis tęsėsi; 1759 m. austriečių bendrai francūzai užėmė Frankfurą ir apsisistojė miesčionių gyvenimuose. Getės name apsisistojė leitenantas, grafas Toranas, kuris nors buvo gana geras ir apšviestas žmogus, bet kaip priešas nekenčiamas. Getės naminis mokymas buvo pertrauktas ant dviejų metų. Bet nėra to blogo, kas neišėjo ant gero; Toranas buvo labai didelis dailės mylėtojas, prie jo visuomet būdavo keletas geru francūziškų teptorių, nuo jų tai Gete ir išlavino savo dailųjį skonį, pažino teptoriystės techniką ir išmoko praktiškąją francūzų kalbą. Apleidus francūzams Frankfurą, Getės vaikai pradėjo vėl mokintis. Mokinosi viską: kalbas, piešimą, antpiano gražiti, jodinėjimą, gymnastiką ir tt. Gete pradėjo studuoti net senoviską žydų kalbą; tiesa, jis tos kalbos nešmoko; bet užtai pamatiniai išstudavo bibliją, o tai buvo priešais religijinių abejotimų ir Gete užsinteresavo senovės žydų gyvenimu, o pasekme to visko tapo parašyta prozoje epiškoji poema: „Juozapas“. Tuom laikai Gete buvo po intekme tolimos gimnastikos, dievobaimingos merginos Klettemberg; vienok jai nepasisekė Getę padaryti dievobaimingu. Vėliau jis ją aprašė garšiam veidule: „Tyros dvasios išpaiktis“.

(Da bus).

P. Norkus.

TOKOLOGIJA.

III

Kūdikų auklėjimo mokslo, nauji raštai. Kada kultura kyla augstyn, tada ir mokslas gauna naujus sumanymus ir literatus, kurie savo raštais da labiau apšviečia naujus sumanymus ir aiškiai parodo jų gerąją pusę. Taip, neseniai kai kurie Amerikos organizaciją dvaro tarnų kasdieninio gyvenimo sociologai pranešė visuomenei, kad draugijoje stoka kūdikų auklėjimo mokslo literatūros. Delei šito garsus Amerikos sociologas, Carnegies Kolegijos profesorius C. B. Davenport, parašė svarbų veikalą „Hereditary in Relation to Eugenics“ (Prigimimas iš tėvų santykiuose su eugenizmu — geru gimimu). Šis veikalas tik dabar išėjo iš po spaudos, delto reikia ir mums, nors trumpai, peržvelgti.

Eugenika, tai yra veik tas-pats mokslas, kaip ir tokologija, — mokslas gero gimdymo ir auklėjimo sveikų kūdikų. Amerikos raštininkai kūdikų auklėjimo mokslą populiarizuoja po antgalvių — eugenika; Europos tūli raštininkai deda antgalvių — obstraktrika; paseka latinų raštininkus. Kurie populiarizuoja kūdikų auklėjimo mokslą pagal graikų raštininkų mados, tai deda antgalvių — tokologija, koki ir mes padėjome.

Prof. Davenport rašo, kad ant viso žemės kamuolio gyvena 2½ milijardo žmonių ir gimsta kasmet visame pasaulyje 50 milijonų kūdikų; o Amerikoje 2½ milijono. Du šimtai tūkstančių vaikų, da neturintys 14 metų, kasmetas per blogą tėvų auklėjimą, prasikalsta prieš tvarką ir ramybę ir Suvienytų Valstijų teismai juos nuteisia ir pataiso namus, už ką vaikai turi savo tėvų bausmę nukentėti; tėvų kaltė tame, kad kūdikystės dieneose nemokino savo kūdikų dorai elgtis su pašaliniais žmonėmis, kaip mokina kūdikų auklėjimo mokslas, bet davė ant gatvių su kitais vaikais voliotis, nuo ryto iki vakaro. Prof. Davenport aiškina, jog kada vaikai jau pradeda šnekėti ir vieni gali išėiti laukan ant gatvės, turi nesidraugauti su girtuoklių tėvų vaikais, nes blogi draugai ir gerą žmogų ar vaiką išveda iš doros kelio ir pastato prie ištvirkusių girtuoklių armijos. Jeigu aplinkiniuose namuose gyvena girtuokliai žmonės, tai reikia tęmyti, kad vaikai nesidraugautų su kaimynų girtuoklių tėvų vaikais. Geriausiai yra gyventi, kada vaikai dar auga, tokioje vietoje, kur nėra girtuoklių ir nesimaiso iš girtuoklių tėvų arba ir taip blogai išauklėtų vaikų abazai, kokių netrūksta kiekviename didesniame mieste.

Prof. Davenport apie kūdikų prigimtą gabumą sako, kad visų mažiausiai kūdikų gema su poetišku talentu. Vieną sykį Amerikos psichologijos ekspertai 96 kūdikus egzaminavo. Kad dažnoti: kokiam mokslo talentu kūdikų gema daugiausiai. Po ištyrimo, psichologijos daktarai rado, kad iš 96 kūdikų nebuvo nei vieno vaiko su poeto talentu, su literato talentu rado tik vieną kūdikį; su muzikos talentu 4; su retorikos 5; su technikos 8.

Taipgi tas psichologijos daktarų ištyrimas, aiškiai parodė, kad labai, labai mažai kūdikų gema su poeto ir filosofo talentu.

Prof. Davenport, aiškiai parodo savo veikalė, kad motinos, kurios vartoja alkoholį, gimdo idiotus, kokie paauget tautoje nėra betvarkė; patis būdami idiotais, vėl veda moteris ir gimdo vėl silpno proto kūdikius, ir taip vis daugina idiotų skaičių. Anot prof. Davenporto, valstybė turėtų idiotus žmones kontroliuoti kaslink apšviesti; taipgi jeigu kuris jau yra pamišimo liga užsikrėtęs, būtinai reiktų jam uždrausti įsikurti savo šeimyną bei vaikus gimdyti; reiktų išleisti tokie įstatymai.

Antra svarbi kniga kūdikų auklėjimo mokslo išėjo iš po spaudos: „The Montessori Method in Eugenics“ (Montessoros metodai gero gimdymo). Mare Montessori yra garsi italų daktarka ir pagarsėjusi žurnaliste italų laikraštijoje; ji už tą veikalą 1898 metuose, Turine nuo pedagogų kongreso gavo dovaną. Veikalas gana indomus; nurodo, kaip reikia auklėti vaikus iki 14 metų, kokias kningas ir literatūrą turi skaityti. Svarbiausiu veikalė puošalu yra, tai Harvard universitetas prof. H. Holmes iliustracijos, kurios parodė, kaip vaikas turi gulėti, miegoti, kningas skaityti, valgyti, etc.

Toks veikalas būtų labai, labai naudingas ir lietuviams, tėvams ir motinoms; nes pas mus del stokes kūdikų auklėjimo mokslo literatūros, motinos negali išauklėti gerų vaikų; pertai ir laikraščiuose tankiai matome liūdnas žinutes, kad ten ir ten mūsų jauni žmonės papildė juoda darbeli.

Mikas Stakėnas.

Tel. 2334 Greenpoint.
D. K. VENKUS
MUZIKAS.
Smuikas, Pianos, Kornetas bariton.
Muzikų parapija
73 Grand St. Brooklyn, N.Y.

KAZYS PUIDA.

Laisvos Mintys.

(Kritikos bruožai.)

(Tąsa).

Kelias, kurį pasirinko Weysenhoffas, nenaujas; jis pamena net XVIII. metašimėio pabaigą ir anais laikais jis gana prakilniai skambėjo: — „Za naszą i waszą wolność“. XX-ame metašimtyje jis pasikeitė lenkų literatūroje kitaip ir tą historijinio obalsio pasikeitimą kuopuikiausia motyvavo ir po draug išjuokė S. Wyspianskis savo dramoje „Wesele“.

S. Wyspianskio laikais lenkų literatūroje užtektinai buvo rašoma ir kalbama apie dvaro prisartinimą kaiman; apie dvaro nusilenkimą ir ėjimą kaiman kultūros bei šviesos žiburį nešant; apie relygų — apie susedemokratizavimą dvaro ir sutvėrimą tautos veikėjų, nesiskirstant į luomus.

Radikalia demokratizmo gimstanti mintis tarp miesto darbininkų, tarp augstųjų mokyklų moksleivijos negalėjo tytomis praeiti pro pažangesnį ar budresnį rašytojų būrį ir iš jų tai gimė skaitlinių veikalai, tą dvaro su kaimu suartinimo mintį gaivindami ir ją dailiojon literatūron įnešdami.

Tai buvo daroma — vienų žmonių ekonominiakultūrių, o išdalties ir tautiniai-kultūrių reikalų atsiemiant; kiti gi griebėsi tos pačios priemonės vien tik ekonomiai-luominių ar dar ankstesnių reikalų pasikliaudami.

Weysenhoffas ima senąją priemonę, bet su jos pagalba nori naują mintį inkūnti.

Visuomeniai-tautiniai prietikiai Lietuvoje historijos kaprizu suskaldyti ir beveik diametraliai skirtingi. Čia materialė jėga ištautuos visuomenės dalelės rankose — sulenkejusių dvarininkų nuosavybė. Ir be ekonominės kovos, Lietuvoje verda dar kita, daug svaresnė — tautinė kova. Atbudusi Lietuvių liaudis pasisakė norinti tauta būti ir susidūrė pirmon galvon su savais žmonėmis, bet jau savo ar nieko neturintais, ar nuslopintu to savotiškumo nujautimu, kuriam tik laiko reikia, kad atkustų ir savimi apsisakelbtų.

Iš šios tai jaunojo Lietuvių kultūros darbo ir pusiau-suakmenėjusios dvarponijos buties semiasi Weysenhoffas medžiagos naujajai savo apysakai. Tiesa, visas apysakos koloritas nepiešia ir nerodo nei vienu, nei kitų bent kokio viešo darbo. Paimta ramus, tylus Lietuvos vieno kampo gyvenimas ir jis tik piešiamas, jis vienu vienas. Neįsėjama tėnai nei nesutikimų nei kitokių aržių gyvenimo paklausų. Beveik vieni geismai ir charakteristiškai tipinė butis susideda vien šios apysakos turinin.

Ir šios ramios buties, iš šito tylaus užkampio gyvenimo Weysenhoffas tveria savo mintį, savo inkyrią idėją — tveria naujosios unijos kelius ir tautos ne vien ekonominių reikalų atsižūrdamas — jis jų visiškai nepaiso, — bet remia tą savo naująją uniją luomo ir tautybės skirtumais tarp dvaro ir kaimo.

Savo minčiai-ideai įvykinti, Weysenhoffas suveda poron jauną dvarponį Pucevičių su kaimiete Anielka. Visas jaunųjų prietikis ramus, lygus, be jausmingųjų ekscesų, kokie pastebimi tarp kitos jaunųjų poros prietikyje labai daug mystikinio elemento. Visas jiedviejų mysticizmas slepijasi tame ramume ir savimi pasitikintyje jausme ir toje, autoriaus neišreikštoje, rimtyje, kurios atsiemdamu jiedu jungiasi poron, lyg kad tuo milžinišką darbą ne vien del savęs, bet del nesuskaitliuojamos žmonių daugumos atliek.

Dargi senio Pucevičiaus baimė, jog iš Pucevičių ilgainiui būsia Puceičiai nieku kitu negalima išaiškinti, kaip tik tuo mystikinės jaunųjų sąjungos svarba. Čia pat pastebju, jog šioje apysakoje dingdo kažkur visas Weysenhoffo lietuvių neapkentimas taip žymiai „Unijoje“ apsišėskęs. Matomai, ideos prakilnumas ir jos nepaprastas numylėjimas privedė autorių prie teisingumo bei teisybės.

Pucevičius — tai savo pašaknyje kultūros nesugadintas jaunas vyras rimtai ir filosofiniai savo būtybė tveria ir, kas visų-svarbiausia, jis nerezonuoja, nefilosofuoja, tik, rodos, ano mystikinio uždavinio vedinas, tveria savo ramų bei veiklų gyvenimą.

Visai kitoks Rajeckis. Ant šio žmogaus didmiesčio kultura visomis penkiomis išspanė savo žymę. Ir prietikyje su Ursūka, nors begalo poetiškaime ir dailiai nupieštame, taip ir metasi akin geismų bei geidulių pageidimas ir kova. Ir jei ne Laukinio, Ursūlos dėdės, baimė, jei ne jaunojo Pucevičiaus savo laiku įsikisimas tarp jiedviejų prietikin, tai to romanso užbaiga visai kitokia būtų buvus. Tiesa, nors tasai prietikis ir moraliai pasibaigė, bet jis visgi paliko neišdildomą žymę-patieš Rajeckio sieloje, o Ursūlos gyvenimą visiškai suardė.

Šiame tai prietikyje Weysenhoffas pabrūkė, jog Lietuvoje net senmergės širdis moka blogiau Džaljetos mylėti ir savo likimą didvyriškai nešti.

Žodžiais Weysenhoffas to nesako, bet visas tiedviejų jaunųjų prietikis taip įsakmiai apie tai byloja, jog kitos išvados padaryti negalima.

Įsakmiai atsiliepija Weysenhoffas apie kitas lietuvių ypatybes.

„Draugai Lietuvoje vienas antru pasitiki“ (53) „Myli ir ilgisi žmonės toje šalyje“ (54).

Tarytum tais pasakymais nori jis pabrūkti mūsų viršenybę prieš kitus.

Pucevičiaus apšvedimas su Anielka, tai yra toji naujoji unija, tas senas kelias naujai minčiai inkūnti. Ir šioje unijoje visiškai nėra politikinio elemento. Čia veikia visai kitokis dėsnyis — lietuvių tautinio judėjimo supratimas, pripažinimas ir išskėlimas jo realėn jėgon, su kuria jau ne tik skaityties reikia, bet su kuria visiems kitiems sluogsniams susilieti bei susivienyti reikia. To žygio reikalingumą formuluoja Weysenhoffo apysakoje ne dvarponis, bet valstietis Trembelis:

— Jei mes susivienytume su ponais ir visiems geriau būtų. Žemę geriau išdirbtume, ir žydus nuo prekybos nugintume, ir burlokus nuo ežerų ir sodnų. O kaip čia mes su ponais susiartysime, kuomet nuo žemės apdalinimo, kas vienas ant savo sėdi, savo žiūrį, ir bendrumo tarp dvaro ir sodžiaus nėra? — Sako žmonės: žemietijas įves — Dievai juos žino? — Mums patiems reikia savimi pasirūpinti ir santaikoje gyventi ir apie save galvoti. Štai kas yra!

— Visai su jums sutinku — tarė Rajeckis — tad kodėl nesidžiaugiate, kuomet bajoras veda valstietę ir tai dar iš jūsų giminės?

— Verkti juk nėra ko. — Tiktai to dar maža — vieną kartą į penkis metus tas atsitinka. Viena kregždė nepadaro pavasario — taip tarydavo ponas marsalka, ponaičio senelis.

—...Tai manote, kad permažai giminiuojames tarp savęs?

— Žinoma. — Tik jau ne taip, kaip tūlas užsimanytų: ot štai ponaitis turi tūkstantį dešimtinų, užrubežines mokyklas išėjai, kningas naktims skaitai — imk ir duok tokiam žmonai tiesiai tuos karvių. Ir kvailas būtų, jei imtų. Bet kai ūkininko duktė moka lenkiškai ir lietuviškai skaityti bei rašyti, su žmonėmis susitikti moka, tai kodėl jai netekėti už bajoro, kuris ir vietinis ūkininkas ir padorus žmogus? O kuris mūsų jaunimo sugabensis miestan išvažiuoja, mokslą išėina, arba daktarų tampa, tai juk gali imti kaimo bajoraitę, ne vienu, kurių daug senmergėmis lieka ir niekais nuėina. (339-340).

Ir Rajeckas visiškai sutinka su senio Trembelio išvadžiojimais; bet ir sunku su jais nesutikti. Tokios unios nėra reikalo vengti ir ji mūsų gyvenime ne naujiena, ypač kiek vyresnioje inteligentijos kartoje, kuri besukdama savo šeimyninį liudą del valstiečių lietuvių inteligentių stokos savaimi turėjo jieskotes žmonių tarp bajoraičių. Tiktai bėda tame, kad tokie mezalįnsai ne visuomet mūsų naudai išpuolė. Nenaujiena, jog daugelis veikliosios mūsų inteligentijos dar nūdien velka sunkų šeimyninį jungą pavydale per žmoną užmestos lenkų kalbos. O tačiau, kuomet toms panelėms reikėjo vyro, tai nebuvo karštesnių lietuvių ir atkallesnių feminisčių už jas!

Juokingas, tuščias Hochwohlgeborenheit'o pamėgdžiojimas bei stiepinimas į jį kuogeriausia paliūdią tokių asmenų visą kultūrą tuštumą bei dvasinį lengvamintiskumą.

Gal kas panorės tam kito matyti, gal kam pasivaidis išdidumas?

—...Kalbėjan neseniai apie tą-pat su ponu Leonardu Pucevičiu, lygiai taip-pat bylojo — tarė Rajeckis...

— Ponas Pucevičius nevisai jau taip: jam rodos, mums didelė malonė daras. Tegul jam taip rodos. Kiekvienas turi savo didumą. O, kadaise, sakė man lebonas, kai senus bažnytinis poperis tvarkė: mes, Trembeliai, esame jan keturi šimtai metų čia užrašyti, o Pucevičiai beveik du šimtu.

...Kiekvienam didumui yra kitas priešingas didumas. (341).

Taip tai riša senis Trembelis to liguistojo Hochwohlgeborenheit'o klausimą ir, savo žvilgsniu, visiškai teisingai riša.

Kaip matome, naujajai uniai liepija Weysenhoffas gimti lietuvių valstiečio galvoje, joje ji subręsta ir iš jos išėina bajorų tarpan. Nei Trembelis, nei Rajeckis, nei net patšai jaunasis Pucevičius užuoptina nesugraibto savo nuomonų bei žinginių šiame reikale. Visiems jiems tik rodos, jog tai, ką jie daro, ir gera, ir padoru, ir jų realiams reikalams atsako.

Nei tautinis, nei politikinis klausimas ligšiol, naujajai uniai gimstan, neiškyla. Ir vėliau jis nekils, tiktai skurdžiu atbalsiu praskambės senis Trembelio nepasitenkinimas jaunąją lietuvių spauda ir tūlomis, nors nezymiomis, liekanomis visuomeniai-tautinio „Unios“ pagrindo.

(Užbaiga bus).

Visiems lietuviams naudinga.
Susiv. Liet. Amerikoje.

Nuo 1-mos d. Liepos mėnesio 1912 metų įvedė Skyrių pašalpos ligoje. Tas Skyrius yra svarbus netik dabar gyvuojančioms SLA. kuopoms, bet ir pašalpinėms draugystėms, kurioms daug geriau ir naudingiau yra prisidėjus prie Susivienijimo, vesti pirmyn savo narių šelpimo darbą pagal vienodą tvarką ir iš vieno centro.

1) Naujai tveriančiosios pašalpos draugystės nereikalauja gaisinti laiko išjieskant sau tiesų nuo valdžios: jos gauna charakterį iš Susivienijimo dovanai, tik reikia pridoti Susivienijimui tam tikrą aplikaciją, ir tuomi jos suėdys 30 iki 50 dolerių.

2) Draugystės nereikalauja išmesti 20 iki 30 dol. už spausdinimą konstitucijų kas kelinti metai, mokesčių knygelių, įvairių blaškų, nes iš SLA. viską gauna dovanai.

3) Mažose vietose, kur negalima sutverti pašalpinės draugystės nėsant užtektinai lietuvių skaitliaus, ten lengvai galima suorganizuoti SLA. kuopą ir įvesti ligoje pašalpos skyrių nes 10 ypatų, neskiriant moterų, gali sutverti tokią pašalpos draugystę, o tai nėra galima padaryti, neprisidedant prie SLA.

4) Lietuviai, blaškomi gyvenimo aplinkybių iš vietos į vietą, nenustoją būti nariais ir gauna pašalpą kiekviename laike, nes, persikeldami į kitą vietą, nereikalauja iš naujo įieškoti kokios pašalpinės draugystės ir prisirašyti, ir dar laukti 6 mėnesius kol pasiliks jos pilnu nariu kad gauti pašalpą.

5) Draugių nariams, taip kaip ir SLA. nariams, naudinga prigulėti prie SLA. visapusiškai pažvelgus. Koznas gauna savaitinį laikraštį dovanai, ir SLA. išleistas knygas už pusę čienios, posmertinė nemažiau kaip \$150.00 ir ligoje pašalpos po \$6.00 savaitėje, o mokėti reikia kiekiek daugiau, jai dar nemažiau kaip į paprastą pašalpos draugystę.

Mokestis į pašalpos skyrių 30 centų mėnesyje. Už 6 mėnesių tampa pilnais pašalpos Skyriaus nariais.

Visi SLA. nariai turi tiesią prisirašyti prie ligoje pašalpos skyriaus be apbrėžiamo amžiaus, mokėdami laipsniškai įstojimo mokesčius iki 45 metų amžiaus, žemians parodytu būdu.

Nuo 18 iki 30 metų amžiaus \$1.50; nuo 30 iki 35 metų \$3.00; nuo 35 iki 40 metų \$4.00; nuo 40 iki 45 metų \$5.00; nuo 45 metų amžiaus ir augščiaus \$6.00.

LAIPSNIAI:

Amžis	\$1500,	\$300,	\$600,	\$1000
Nuo 18 iki 30	\$2.50	\$3.50	\$4.50	\$5.50
uo 30 iki 35	3.00	4.00	5.00	6.00
Nuo 35 iki 40	4.00	5.00	6.00	7.00
Nuo 40 iki 45	5.00	6.00		
Nuo 45 iki 50	6.00	7.00		

Norinti prigulėti prie pašalpos skyriaus būtina turi prigulėti bent prie vieno apsaugos skyriaus, visi mokesčiai ir abudu skyriui turi but mokami kartu pilnai už visą mėnesį ar daugiau.

Beikalaudami daugiau informacijų kreipkitės pas kuopų viršininkus arba pas Centro Sekretorių, paduodami savo pilną adresą.

SLA. Centro Sekretorius,
A. B. Strimaitis,
307 W. 30th Str., New York.

LIETUVIAI PARYŽIUJE.

Paryžiuje šiemet baigė augštesnius mokslus dvi lietuvaitės: P. Česniūtė Sorbonnoje literatūros (lettres) skyrių ir A. Kontautytė visuomenės mokslų skyrių, Ecoles des Hautes Etudes Sociales mokyklą, kurioje yra p. J. Gabrys profesorium; ant egzamenų grynė tēzė „Le reveil national de la Lithuanie“; oponentais buvo prof. Seignobos, Letacounoux ir J. Gabrys.

Liepos 13. 1912 m. atsibuvo vietinės TMD. 105 kuopos susirinkimas. Susirinko veik visi Paryžiaus lietuviai.

Susirinkime dalyvavo iš Amerikos į Paryžių atvykęs p. A. Povilaika, TMD. išdininkas, garbus tautietis, nenuilstantis mūsų tautos gaivintojas.

p. Povilaiko papasakojo susirinkusiems apie buvusį ir dabartinį TMD. stovį, apie svarbumą dabar leidžiamųjų Dr. A. Garmaus raštų iš Biologijos ir Bakteriologijos ir kun. Žilinsko raštų. Keliais aiškiais žvilgsniais nurodinėjo naudingumą prisidėti prie taip svarbijos mūsų tautai organizacijos, kokia yra TMD. Toliau pirmininkas p. J. Gabrys perskaitė iš organo — „Vienybės Lietuvninkų“ paskutiniojo TMD. Seimo nutarimus.

Ant pabaigos p. Povilaika keliais žodžiais papasakojo apie lietuvių gyvenimą Amerikoje. p. Povilaika tikisi atlankyti visus Europos TMD. kuopas ir patyrus jų dabartinį stovį, pranešti Centro Valdybai.

p. St. Pečiulionis iš Petrapilės papasakojo apie petrapiliečių gyvenimą ir apie L. M. D. susirinkimą Vilniuje.

P. Banys.

IŠ SYZRANIAUS.

(Kareivių pulke.)

Syzranius, Simbirsko gub. Pavasaris atrodė gražus, žolė gražiai žėlė, ir medžiai sprogo; buvo liksma sulaukus pavasario. Prisiartinio ir vasara, kurios visi, ypač kareiviai, laukėm. Bet vasara pasirodė liūdna, užpuolė dideli karščiai (į 43 laipsnius šilumos); žolė vos tik išdygus nudžiūvo, ir medžių lapai pradėjo gelsti.

Atsirado ir tokios musiekės, kurios čia kas vasarą kankina žmones. Musiekės didumo morkvos sėklai; ir jų taip daug, kad pilnas oras, kaip migla; joku būdu jų negalima atsigtinti; nusibaidyti jų taipgi negalima, kur jos prilimpa tūn kanda pakol sutrini, net ant drapanų aplimpa visą eile. Jokio poilsio nėra žmonėms nei dieną nei naktį. Valni žmonės isitapa veidus tam tikru tepalu, arba koku nors skuduriu užsidengia veidą. Kareiviams gi labai bloga kovoti su musiekėmis, bet ačiu dideliems karščiams, musiekės vėl sumažėjo. Dabar čia viešpatauja nelaimingas vėjas su lietum, taip vadinamas „Syzranskij doždik“; jis aplanko beveik kasdieną, o ant žemės juda lekianti dulkė, tai taip ir pusto kaip sniegą; joks žmogus negali čystai užsilaikyti; kad ir kasdien maudytūsi, o vis purvinas; vienu žodžiu, didesnio vargo nereikia. Žemių pripusto per mažiausius plyšelius į žmonių namelius.

Nuo berželio 1. šių metų čia miesto valdžia pradėjo vandenį parduoti, — už 100 viedrų po 9 kap. Matydama miesto valdžia, kad mažai naudos, pagarsino, kad nuo liep. 1. bus už 100 viedrų jau 15 kap.

Berželio 17. čionai pribuvo orlaivininkas su savo orlaiviu. Žmonės, pamatę apgarsinimus, laukė su nekantrybe. Orlaivininkas apsirinko sau vietą, šale miesto, kur yra tam tikras plecius lenktynėms arkliams ir dviračiams. Žmonių prisirinko daugybė. Tikėtai buvo nuo 50 kap. ir augščiau. Muzikė gražino pulkava dovanai, — užtai, kad visas pulkas žiūrėjo dovanai. Mat ir kareiviams padoro civilizuoto svieto galybė, norint juos pačius laiko dideliame tamsume.

Orlaivininkas buvo jaunas ir dailus vyras, amerikoniškos išvaizdos. Pasikėlė į orą penkis kartus, ir pusėtinai biegliai po orą skraidė. Pirmą kart vienias, o po tam su pasažieriu, katras pirmokėjo jam 10 rublių! Kas norėjo pakilti oran, nesigallėjo dešimtinės. Muzikantams negalima buvo žiūrėti į orlaivį, nes reikė žiūrėti į gaidas; bet aš nors viena ake žiūrėjau; tik išgirdau: „ah ty lošad, čto putaeš“.

Kareivių Plevesa.

LIETUVIŲ ATSTOVAI DŪMOJE.

Kalbant apie mūsų atstovų veikimą Dūmoje, reikia turėti omenį, jogei rinkimų taisyklės lietuviams labai sunkios. Kauno gubernijoje lietuvių atstovų išrinkimas prideri nuo sutarties arba su miestėlais, vadinasi, daugiausiai žydais, arba vėl su dvarininkais, vadinasi, lenkais. 1907 m. pertaisius rinkimų įstatus, vienas atstovas turi būtina tecti rusas, kitas miestėlėnams, trečias žemvaldžiams; taigi lietuviams belieka tik tris atstovai išrinkti iš savo tarpo, ir tuos lietuviai tegali išrinkti, laikydamiesi kuodidžiausios vienybės. Sumažinta ir Suvalkijos Lietuvoje atstovų skaičius, — beliko vienias. Lietuvių atstovai ligšiol tepatekdavo tikėtai iš valsčių; o kadangi prie valsčių prisirašė negalėjo ligšiol pasilikti tie, kurie išėjo augštesnius mokslus, tai ir lietuviai atstovai trečioje Dūmoje tegalėjo patekti mažamoksliai valstiečiai. Tokiais berods ir buvo visi tris Kauno gubernijos atstovai. Tikėtai Suvalkijos lietuviai, kame rinkimų tvarka kitoniška, galėjo išrinkti atstovą, išėjusį augštesnius mokslus.

Tuos suvaržymus prašalinti patįs lietuviai negali. Blogesnis kitas dalykas, — tai tas, kad mūsų pačių atstovai Dūmoje iš-pat pradžių nesutvėrė gryno pamato. Atstovai Keinys ir Požėla beveik niekuo nepasirodė Dūmoje per tuos penkerius metus. Bulotas rods labai daug kalbėjo, bet kažikodėl lietuvių reikalai per tas kalbas nežymiai iškelti paliko. Nuolat įsiai iš sakyklos kelė rusų gyvenimo klausimus, apie kurių įvykinimą tuom tarpu da nedaugelis ir rusų atstovų teprasitarė. Tuo labiau nepatogu tokius klausimus kelti svetimtaučni, kurio visados kitoniškai Dūmoje klausoma, negu rusu.

Mūsų 3 atstovai prisirašė Dūmoje prie „taip vadinamosios „Darbo Kuopos“, kurios reikalavimai nevisuomet tetinka mūsų kraštui, nes jie statyti, įsižiūrint į vidurinės Rusijos valstiečių gyvenimą. Toje darbo kuopoje, prie kurios tepriguli 11 atstovų, tera 3 su didesniu mokslu; todėl ir negali turėti bent kiek žymios intekmės Dūmos darbuose. Yra tai antroji po socialistų kuopa. Bulota buvo užsiėmęs tos kuopos vadovavimu (buvo jos

pirmininku), todėl nei neturėjo laiko plačiau tyrinėti mūsų krašto reikalus.

Kitaip rods buvo išėjęs ketvirtas iš lietuvių atstovas, Kuzma. Iš pradžios įsiai buvo prisirašęs prie socialistų kuopos; bet paskui atsitraukė iš tos kuopos. Palikęs vienias, Kuzma mėgino rinkti žinias apie ganyklas mūsų krašte; svarstant tąjį klausimą komisijoje, teiraudavosi apie mūsų krašto reikalus, kiek mokėjo; mėgino labiau taikinties prie mūsų krašto gyvenimo reikalų.

Lietuvių atstovų susiskaldymas, išsiiblaškyimas po įvairias kuopas, stoka tarp jų vienybės, sumažino lietuvių atstovų intekmę, kuri ir be to labai nedidelė. Vilniaus gubernijos, nors tera 7 atstovai, tačiau jie tuojuo sudarė savo kuopą. Prie jos prisidėjo ir Vilniaus gub. valstiečių atstovas, lietuvis Cijunelis. Bet mūsų atstovai nepadarė vieno tvirto, Lietuvos atstovų bloko.

Dabar artinasi rinkimai į IV. Dūmą. Kandidatams į atstovus reiktų statyti šiuos reikalavimus:

1. Turėtų jie būti ne vienos kokios mažos partijėlės, bet visos tautos atstovais, visų lietuvių, arba bent žymios jos daugumos; turėtų atstovauti Dūmoje ne vienos kokios kuopos reikalus, bet lietuvių daugumos taip, kaip ta dauguma juos supranta. Permažai turime Dūmoje savo atstovų, kad dar galėtumėme skaldyties tarp savės.

2. Tarp lietuvių atstovų Dūmoje turėtų būti didesnis vienedumas, sutartis veikime; turėtų jie sudaryti savo kuopą, kaip ją turi lenkai arba musulmanai, ir tikėtai jau tarp savės susitarę galėtų jungties prie kokios didesnės Dūmos atstovų kuopos, jei pasirodytų reikalas.

3. Rinkimuose reikia būtina lietuviams laikyties kuodidžiausios vienybės, nes tada tikėtai galvėsme savo atstovus išrinkti.

4. Lietuvoje yra didelis skaitliu valstiečių savyžemių, ir smulkųjų bajorų, užimančių mūsų gyvenime žymią vietą; bet jiems ligšiol neduodavo balso gerai susitarusi didžiųjų dvarininkų kuopa. Tiems smulkiesiems žemvaldžiams reikia rinkimuose vienyties, kad nusiūtų į Kauną savo rinkikus. Prie to paties rinkėjų būrelio prideri ir kuningai, turintieji balsą. (Pagal A. K. „Vienybėje.)

J. K. Mikas.

„EAGLE ROCK“.

Allegheny kalnai, leidamiesi iš šiaurės pietų link, užkliudo ir šiaurinę dalį New Jersey valstijos. Keletą mylių atstu nuo Newarko į vakarus, tėsiasi jų šaka, susidedanti iš uolinių kalnų ir plokštikalnių, kurie apriečia ir aptvertia iš vakarų pusės daug miestelių, palikdami juos dauboj, kuri tėsiasi ir leidžiasi laipsniškai žemyn iki pat Atlantiko. Viršūnė tu kalnelių, vadinamų „Eagle Rock“ (arėlio uola), pasikelia prie miestelio West Orange ir siekia apie 100 su viršum sieksnių nuo vandens paviršiaus. Nuo viršūnės į vakarus seka plokštikalnė, apaugusi medžiais ir kur-ne-kur išraižyta daubomis. Toliaus matosi laukai, apėti javais ir antkalvomis — dalios farmos. Nettle nuo viršūnės randasi mažas ežerėlis „Crystal Lake“ ir sodnas; čia randasi keli restoranai, supyklys, laivelės ir kitokios užsi-bovijimo vietos. Ant viršūnės — taipgi sodnas-miškas, savastis Essex pavieto, paakirtas del pu-

blikos. Siemet čia pastatė didelį restoraną, balti mūrai, kurie matasi labai ištolo. Žiūrint nuo kalno į rytus matosi labai graži panorama. Apačioj kalno guli miesteliai ir miestai: W. Orange, S. Orange, MontClair, Bloomfield, Hillside Park, Bellville, Harrison, Passaic, Orange, E. Orange ir kiti; toliaus Newark, Jersey City, dalis New Jersey, viršūnės New Yorko ir dalis Brooklyn, — visi tie miestai apodinti medžiais ir susilieję į vieną begalinį miestą. Naktinė panorama čia nemažias graži, kada uždega elektrines lemputes, kurios išrodo, yt žvaigždžių atspinduliai ant paviršiaus vandens.

Čia kas diena, ypač nedėdieniais, suvažiuoja daug publikos iš aplinkinių miestelių. Čia išgirsi kalbant žmones įvairiais accentais. Vienur susirinkę žaidžia skandinavai, vokiečiai, hollandiečiai; kitur vėl — lenkai, italai, žydai. Atsilanko neretai čia ir lietuviai. Bet jie kokie-tai nedrąsus, bailūs — slankioja pašaliais. Kada eini pro šalį ir pastebi į juos, jie tuojuos perstoja lietuviškai kalbėti ir griebjasi prie „angliškos“: „Jove, gib me cigaretos“, — arba nuolat — „that's right, all right, you beče ir t. t.“

Leiskimės nuo kalno. Prišakjį mūsų eina burelis vaikinių ir mergaitė. Karts nuo karto, išlėto girdisi, pratariant juos viens į kitą lietuviškai; bet aiškiau vis girdėsi: „that's right, I beče, what you say ir tt.“ Vienas vaikinias rodo kitiems į tekantį iš kalno upelį, sakydamas, — „Look at here — šaltinis — see!“... Mergaitė visą laiką tyli...

Liūdna darosi, žiūrint į tuos žmones. Atvyko jie čion pasilinksminti, atsilėti. Bet, rodosi, kad jie ir čia nelaisvi. Bijosi savo linknumo išreikšti savo prigimtoj kalboj; bijosi, mat, kad kas nedasižinotų, kad jie lietuviai! Liūdna. Angliškai nemoška, o lietuviškai bijosi kalbėti!..

Sulaukėme ketvirtą liepos. Vakarop einame ant „Eagle Rock“ o' Suteimo. Ant viršų miestų pradėjo žaisti ugnies. Štai mažas ugninės kometos laiks nuo laiko raizo orą. Čia vėl iškilsta ugnies kamuolys augštyn, sprogtas ir pasidaro žvaigždės įvairių spalvų. Štai vėl dega bengalinės ugnis, apšviesdamos budavones, — vienur raudona, mėlyna, žalia spalva, kitur — balta, geltona, rausva —; čia vėl lieja iš augšto ugninis lietus; maži ballonukai sklando po debesiais ir spindi jie, panašiai žvaigždėms, ir vis lekia tolyn, tolyn, išnykdami kur tai erdvėje. Ant kalnų tyluma; tik retkarčiais žiūrėtojai daro vieni kitiems patėmijimus. Apačioj ūžia, traška, rodos, kad viskas, — ir kančios ir linksmybės tų miestų susiliejo į tą abelną užimą.

4-ta liepos, tai — istoriška šventė Suv. Valstijų. 1776 metuose, 4-toj liepos buvo apskelbta neprigulmystė 13-kos valstijų nuo Anglijos. Nuo to laiko prasideda nauja era neprigulmingų Suv. Valstijų Amerikoje. Paminėjimui tu nusidavimū visose valstijose tą dieną yra švenčiama, ir kiek vienias namas apskaišioja vėliavomis. Tą dieną didis, mažas — visi šaudo, daro trinkmą. Paskutiniuose metuose, išvengimui nelaimingų atsitikimų per šitą dieną, valdžia užgnę pardavinėtą sprogtamąją medžiagą. Pasekmės šito uždraudimo gan geros: tūkstančių sužeistų 4-toji liepos jau nebesimato laikraščiu špaltose.

Neiknomas.

FOLKLORO MEDŽIAGA.

- 1 vienias — krienas;
- 2 dujei — buzai (pavardės žmogaus).
- 3 tris — nepratr...
- 4 keturi — nieko neturi.
- 5 penki — į dangų žengi.
- 6 šeši — vištą peši.
- 7 septyni — eini peštynėn.
- 8 aštuoni — eini pakluone.
- 9 devini — eini aglyne.
- 10 dešimts — niekas neišims.

Šiurkštus.

Kačerga karkė, višta šokinėja, gaidis trepinėja, mūsų maišė išsinėli, meška dirbo šarmą, trinks vilkeliui galvą.

Šiurkštus.

ZMONIŠKUMAS.

Žmoniškumas, žmoniškumas! Tai viso pasaulio valdytojas. Nėra kito žodžio brangesnio, už žodį „žmoniškumas“; delto ir žurnalistai tankiai, tankiai laikraščiuose rašo: — reikia, reikia žmoniškumo, nes, gird, tik žmoniškumas yra draugijos gyduolė, kuri suartina ir subrolina žmoni-ją.

Jeigu paklaustumė filosofą: — „Ką reiškia žmoniškumas?“ Filosofas atsakytų, kad žmoniškumas, yra — mokėjimas susivaldyti. Didis vokiečių filosofas Shopenhauer sako: — „žmogus, mokantis šave valdyti — yra valdytojas visos viešpatystės.“

Ir ištikro, tas žmogus, kuris moka patsai save valdyti, yra tikrasis padėjimo viešpats. Jam tikrasis padėjimo viešpats. Jam nereikalinga policija, nei milicija, nei kita kokia valstybės tvarkos priežiūra.

Dar daugiau. Žmoniškumas yra pažinimas savės; žmogus pažįstantis save, yra tikru draugijos nariu ir būdavotoju civilizacijos. Žmogus pažįstantis save, supranta, kad žmogaus gyvenimo tikslas yra — darbuotis visos žmonijos gyvenimo pagerinimui. Žmogus pažįstantis patsai save, niekad neveda karės delei savo nuomonių, bet kiekvienam pripažįsta laisvę protauti ir tikėti, kaip jo sąžinė liepia ir išmanymas veda. Žmogaus sąžinė, tai yra jo įstatymas ir žmogus privalo gyventi tik pagal savo sąžinės, turi mokinties patsai save valdyti; nes tik paties žmogaus sąžinė gali žmogų suvaldyti. Kuris turi savo sąžinėje įstatymą, moka patsai save valdyti, prisitvėri nuo visko blogo, tai tas žmogus gyvena pagal žmoniškumą.

Negana to, kad žmoniškumas yra valdytojas viešpatystės, bet jis yra ir užtikrintojas žmogui laimės ir pasisekimų, visame žmonijos gyvenime.

Teisingai francuzų filosofas, prof. Bergson, savo rašte „Revue de Metaphysique et de Morale“ sako, kad žmoniškumas slėpjasi žmogaus prote ir sąžinėje. Žmogus turi visu-pirmu įieškoti patsai pas save žmoniškumą, o potam valstybės įstatymose ir tada jau visoje žmonijoje...

Žmogaus smagenyse bei prote, tarpe daugelio raktų, yra ir žmoniškumo skrynios raktas, kuris gali atrakinti žmoniškumo turčius ir gali atidengti upelį liuosybės ir sutikimo, kurie nuplauja visą nežmoniškumą iš žmonių jausmo ir skelbja sutikimą bei meilę visoje žmonijoje.

Įieškokime, įieškokime tos žmoniškumo skrynios raktą! Nes tik įsiai mums atidarys sutikimą, meilę ir išmintingą gyvenimą, kokio mes jau nuo senų laikų trokštame.

Mikas Stakšas.

VELIAUSIOS ŽINIOS.

PASIMIRĖ JAPONIJOS KARALIUŠ. Liepos 29. pštimirė Japonijos karalius, Mikado Mutsuhito, kuris buvo japonų valdonu net 45 metus. Gimęs jis, buvo 1852 m. šito Mikado viešpatavimas buvo vienas iš garsiausių Japonijos istorijoje.

POLICIJOS SKANDALAS. Nuo New Yorke areštavo policijos oficerių Ch. Becker. Išsiaiškino, kad jisai dalyvavo nutydyne, lošimų karaliaus "Rosenthalio."

AMERIKONAI BĖGA IS MEXIKOS. Šimtai amerikų atbėgo į El Paso, Texnose. Jie bėga iš Mexikos, nes, mexikonai maistiniškai rengiasi amerikonus išmušti.

STEBŪKLINGA KEPURĖ.

Vienas vokiečių, kuris atvažiavo Peterburge gyventų, nusipirko kepurę. Pirmą kartą ją išėjo pasivaikščioti su nauja kepurė; ir kada jis sugrįžo namo, tai atrado savo kišenėje dvi šernuoles su pinigais, apie 50 dolerių. Ant rytojaus pagrižęs iš pasivaikščiojimo atrado kišenėje 4 šernuoles. Trečią dieną — vėl tiek pat. Tada jis nuėjo pas policijos viršininką. Viršininkas nusisuntė kintu su vokiečių šnipas kriaučių, pas kurį jis pirkto kepurę. Kriaučius pasakė, kad jam atnešė nepažįstamas žmogus angliško audklo, kokio jis dar nematė, ir užsakė 15 kepurų. Jis padirbo jas, o kadangi da šmotelis liko, tai jis padirbo da ir šešiolikta kepurę, kurią ir nupirko šisai vokiečių. Šnipas pasakė vokiečių, kada tas ejo pasivaikščioti. Tada stebūklas išsiaiškino. Kėpurė buvo ženklas keleto vagilių, kurie tuštino kišenes. Ir katras iš drangijos gaudavo pinigų šernuočių, tai turėjo jį įmesti kišenėn to žmogaus, kuris nešiojo tam tikrą kepurę. Kada vagiliai suėdavo, tada jie pasidalindavo pinigų. Rusijos policija, su ta kepurė, ir sugaudė visus vagilius bei pasodino kalėjiman.

(Iš "The Youth Companion").
Vytautas Širvydas.

J. Šeinius.

Grynai nuskute

Tautininko Skrylio išpažintis.

Jau senai girdėjau nuo žmonių, skaičiau iš laikraščių: „Grįžk savo tėvynėn, jeigu turi proto kaktoje, gerbi prabočių kaulus; oi grįžk!“ Ar tai jau ingriso-inėdė tų laikraščių šauksmai, ar gal aš truputį padūkau, tik paėmiau ir nusprendžiau sugrįžti.

Ak sunku buvo atsiskirti su šiltai įsėdėta vieta ir su puskvaliu prokuroru; da gailiau buvo palikti jį kitam; bet ne ką bėpaderyti — tautininkystė mane sugriebė. Ji galinga ir neina imčių; tik panorės ir pasiduosi.

Manau blogai būsiu nuvažiauvęs naujoni vieton, kad ir tėvynėn: ten tavęs niekas nepažįsta, neis taip greitai pagalbos įieškoti. O žinioje aš, advokatas, noriu knodidžiausiam skaičini padėti. Ne kam gi žmogus ir jaunas dienas žūdei, krintai kningas, knaisiojai „zakonnų svodus“!

Tat tai labjansiai ir gesino tautininkystė angai.

Smarkiausiai tėvynės jausmams užplūdus mano širdį ir pikčiausiai, intuzūs kitjems dvasios gaivalams, gimė, rodėsi, mano laimėn, iškilminga mintis.

— Gi dabar tenai, Lietuvoje, yra puikiai įiešakojus aukos ma da! Aukos kulturingiems, labdaringiems, pramoningiems ir kitoringiems reikalams. Pabersiu jiems kokį šimtoką ir jau būsiu

pažintas nuo mažo ligi didelio. Visi lietuviai tik ir įieškos-klaus mano patarnių-pagalbos. Eis-plauks, lac prasiplėšė. Nespės mano Jokubas nei durių atidarinėti. Pelnysiu daugiau, negu čionai.

Tas sumanymas iškarto iškėlė mane iš intupėtos, gausiai ramios vietelės. Nieko negelbėjo nei grauztės-pačios, Kazaniaus toto raitės atkalbinėjimai, nei jos ašaros. Kas gi, pagalvojau, boba kad ir grauzs daiktas, bet ne protingas. O jos deltog jau nujausta kas...

Beje, ir pinigų tam tikslui, taip sakant, dovanai susirado. Liepiau išparduoti jakutam ir kamčedalamis visus senus rakanus, baldus, apnešiotus drabužius, ant kurių nemažai teko uždirbti. Taip-pat gerokai išoko ir nuo perlaidos vietos. Išlaidas gi kelionei įrašiau būtent ekskursijos naudai. Vienu žodžiu nenu skaudžiau savęs.

Siberiją besitikiėjau pamatyti jau gal tik iš kito pasaulio.

Netrukdomas perėjęs tėvynės rubežius, visugreičiausiai puolau pirmom pasitaikiusiom mūsų laikraščių redakcijon.

— Noriu auknoti! — drąsiai pasisakiau stačiai žiūrėdamas redaktoriaus akysna.

— Kokiems reikalams gerbjamasai teiksies? — taip švelniai, taip lipšniai, galvą persukęs kiek šonon, jis manęs paklausė, kad aš iškarto lac namie pasijaučian.

— Labjansiai kooperacijos, komercijos ir Gimdinio paminklui.

— Iš trijų paminėtųjų, paskutinysai fondas da neatidengtas.

— Tai duokite man tų fondų su raša.

Redaktorius pasilinko ir atsargiai, pagarbiningai ištraukė jį iš skobnio.

Nustebau net. Visa litanija. — Viso labo trjdsėsimtis trjjs, — pats redaktorius, del mandagumo, pagailėjęs mano laiko jos perskaitymui, apreiskė.

— Trjdsėsimtis trjjs! Trjdsėsimtis trjjs! — pakartoju, gerai pasverdamas savo omenyje. — Po rublį tik ir tai kiek! O po rublį auknoti tai niekas ir domos neatkreips.

— Tai aš dedu visiems šitiems fondams lygiai po triruble, — išreto, balsiai išdėjau prigulintį skaitlių ties jo nose.

Viduje džiaugiuos tuo tarpu: — Trjdsėsimtis trjjsose vietose paskelbs! Tik mirgės ir mirgės: „Advokatas Zigmantas Skrylis aukuoja „Sahlės“ namams 3 rub.

— Advokatas Zigmantas Skrylis aukuoja kooperacijos reikalams 3 rub...“ Visas puslapis bus!

— Tamsta aiškiai nečionykstis! — spėlioja redaktorius, žvairai akimi žvilgterėjęs mano piniginėn.

— Taip, tiesa. Grįžtu iš Siberijos, iš tolimų-šaltų kraštų. Pašūilgau savo šalelės, kur angau, gimiau ir mokinaus.

— Sunkiai auknojama, be galo sunkiai mūsų neatidėtinams tautiškiems reikalams, — nedavęs man pabaigti, susiliejo redaktorius su mano balso gaida. — Tai ne juokai: tautos liekanos, jos šventos relikvijos, mūsų praities garbė, dabarties papuošalas pelija irstančiuose, drėgnuose rūsiuose ir mės joms nesugebame įtaisyti tinkamos vietos. Ger tai mės žmonės, ger lietuviai! Ger turime jausmo galvoje, tai yra širdyse! O vėl gi kaip ryte-ryja lenkai vrietiečius, kaip stovi vienoje vietoje paminklų statymas milžinams vyrams, kaip girtuokliau-

ja mūsų blavininkai, kaip skurstadvesia, atsiprasau, laikraščiai! Verkti reikia tatau regiant.

Taip jis mane sugailiuo, kad mano kietumas neisturėjo, sutirpo, ir aš apverktiems fondams pridėjau da po penkinę, o jo laikraščiui net visą dvidešimtį.

— Matys, kad advokatas! — nematom pabraukiau kaktą.

Redaktorius lengvai pasakė „ačiū“, skubėjai sužerė pinigų saujon ir priminė neužmiršti tolimiesiam laikui.

Kelinton dienon gaunu tą numerį, kur turėjo būti visa litanija mano vardo-pavardės. Jieškau-jieškau ir nerandu. Galop intėmiuju ant paties paskutinio puslapio, menkiausiam kampelyje ir smulkiausiomis raidėmis šit ką: „Z. Skrylis paaukavo L. M. ir D. Dr. jų namams, Ryt. r., K. su girt. D. pamink. po 8 rub. Visiems gi kitiems pas mus atidengtiems fondams po 3 rub.“

— Ot tau! Tik vieną kartą pavardė ir tai da ve vardo, su nutrauktu titulu, tarytum aš ir ne advokatas, o koks nors taip sau; sutrupinta fondai. Tiesiog viskas sudergta! Ištolo nei nepamatysi! Nejaugi jie tokie besmegeiniai, kad tokiomis-pat raidėmis spausdina aukotojus, davusius po pusrublį ir tokiomis-pat, papylusius šimtinėmis!

Nežinoju ką ir bedaryti. Laikraštį, žinoma, suėkinau į kasnelius, nei pačiai nepasigyręs.

Praėjo tačiaun keletas dienų, gal visa sayaitė (aš tuo tarpu spējau įsisėsti didžiausiam, suprantu pelningiausiam, Lietuvos miestu) ir mano pyktis išgaravo.

Manydams, jog visados ešą reikalinga suklupti ant pirmutinio žingsnio, da kartą sumaniau pasiskelbti aukomis. Todel nusisuntiau aršiausiai skaitoman ir, rodos, sąžiningiausin laikraštini lygiai jau po penkis rublius visiems fondams. Gal būčiau ir po daugiau, ar po mažiau paskyręs, bet, mano nuomone (o aš tat stipriai esu patyręs nuo mokyklos suolo) skaitlinė 5 visados esti laiminga.

Tiesa, tasai laikraštis išminėjo, kartu su pagarbom titulu, mano pavardę per visus savo fondus, nors raidės, rodėsi, nėkiek nebuvo didesnės už raides pavardžių kitų aukuotojų. Ne ką veiksi: gal gi jau to laikraščiui tokia taktika, saikas vienodumo?

Kiek lukterėjus, gi žiūriu viename įžanginiame straipsnyje net paminėta apie mano duosnumą. „Nerangus, istizė mės, kad nei tų kelių mūsų tautos reikalų neistengiamė žmoniškai aprūpinti. O gal nenorime padėti jiems išivystyti? Gal težūna, tenšksta jie, nepasistoję savomis kojomis? Ger galime tat leisti! Ger neplyš mūsų širdis, matant tą baisią tėvų žemės miršį!... Ak yra keletas žmonių, kaip antai: adv. L. Pupinskis, adv. Z. Skrylis, kun. B. Sluogas ir kiek kitų, kurie nesigailėdami duoda-aukuoja. Jie teisingai, matyt, supranta ir atjaunčia neatidėtinus tėvynės reikalus. Lopo visas josios spragas, kaišo visas skylės, kad tiktai amžiais statytas Lietuvos rūmas neisgrūty, kad tik neispustytų jo nuožmūs-begailiai svetimi vėjai“...

Mane lac ant mėlių pakėlė. Kad išstūms nuo pirmos vietos tą kokį tai Pupinskį (taip-pat advokatas, — kad jis surūktų! aiškiai iš kur buvo atvažiavęs, kaip ir aš, ir dabar, turbūt, sumanęs su — manimi konkuruoti) ir kad da kartą jausmingo literato

plunksna gautų mane paminėti, vėl maišą atrisčiau.

— Būna, kaip nebuve, bet aš turiu pagarsėti! O tada su tūkstantiniais nuosimčiais sugrįš tie keli šimtai. Sutaupysiu kapitalą, nusipirksiu dvarą didelį ir gyvenysiu nelyginant grafąs...

(Užbaiga seka).

VI. LIETUVIŲ DAILĖS PARODA.

(Taša).

Bet Šileikos, senelio bavariečio portretas (77) vis delto, gali sa-kyt, kad ir geras. Neblogas taip-pat antras portretėlis „Senutė bavariečių su skėčiu“ (78). Tuo tarpu Šileikos portretai negali konkuruoti nei su Varno, nei su Kalpoko portretais, bet ilgainimi galės iš jo išėiti visai geras portretistas.

Daugiausia veikalų davė šiai parodai Adomas Varnas (gimęs Šiauliu apskr.). Dauguma tai gantos vaizdai, kokie buvo ir paskutinėje parodoje. Nemaža jų buvo tuomet, dabar da daugiau. Vaizdėliai dailūs, glotni, natūraliai ir labai rūpestingai padaryti. Varnas, matyt, myli ir pažįsta gamtą; jis mėgsta pažaisti jos tonais ir štai matai šale rūšėjų žimos šarmų — aukso rudenėlių, šale nakties — saulės pazarą. Piešdamas gamtą, jis

nesigriebja pigių efektų, nedaro savo spalvomis akrobato bandymų, kaip Kalpokas. Vis tai yra Varno plusai. Betgi, apskritai, visa ta vaizdėlių masė nepavergia nei mūsų akies, nei jausmų; krivon paimti tie Varno vaizdėliai daro gana nuobodų įspūdį, ir nei vienas iš jų skyrium labai nepritraukia, neišsizymi, negu tik žimos peizažas (136), kuris taip maloniai savo švelniai rūšiom spalvom primena neužmirštamojo Čiurlionies „žiemas“. Prie to žimos vienodo maž-daug daili dumo. Pernai išstatytų tarpe buvo keletas tokių, kurie išsizymėjo. Ir, apskritai, mačiusiam Varno gantos vaizdėlius pernai, šių-mečiai jau nebeinponuoja. Kodėl? Matyt, dailininkas varšų ir konturų kombinacijose nepaėjęjo toliau nuo pernai metų (jei šiemetai išstatyti vaizdėliai yra vėlesnio darbo). Piešiant tokią jų daugybę, lengva, pagaliaus, nuklysti į šablono kelią, o tuomet tikrai paveikslai, kad ir bus glotni ir tiks salionams, kad ir bus net parodose perkami, nebepridės nei vieno reikšaus žodžio dailės istorijos kningau. Nesąkau, kad Varno vaizdėliai jau šablone kvėpja, dar ne; bet vis delto bene mažiau reiktų jam jų paitisytis.

Prisipažįsiu: kitoje parodoje norėčiau tos vaizdų daugybės pamatyti kiek daugiau Varno portretų. Štai kam jis turėtų su didėle nauda sau ir mūsų dalei pa-

vesti geršias inkvėpimo valandās! Tie keli portretai, kurie yra dabar išstatyti, vaizdžiai ša-ly, kur tikroji dirva Varno talentui apsiereikti visoje galybėje. Jei jo vaizdėliai grauzs, bet artizmo pažangos nerodo, tai Varno portretai labai-labai iškalbjai sako apie tą pažangą. Ypač portretai J. V. ir L. V. (121), A. Baltrušaičio (120) ir autoriaus žimos ir jo paties (138). Žiūrėdamas į juos, tiesiog stebiesi dailininko pažangą: taip toli gražu buvo visiems dar pernai išstatytiems Varno paveikslams ligi tų portretų. Geriausias, be abejo, Varno paveikslas tai „portretas p. p. J. V. ir L. V.“ Atvirai kalbant, aš pamatęs jį tiesiog nenorečiau tikėti, jog tai Varno dar-del? Matyt, dailininkas varšų ir konturų kombinacijose nepaėjęjo toliau nuo pernai metų (jei šiemetai išstatyti vaizdėliai yra vėlesnio darbo). Piešiant tokią jų daugybę, lengva, pagaliaus, nuklysti į šablono kelią, o tuomet tikrai paveikslai, kad ir bus glotni ir tiks salionams, kad ir bus net parodose perkami, nebepridės nei vieno reikšaus žodžio dailės istorijos kningau. Nesąkau, kad Varno vaizdėliai jau šablone kvėpja, dar ne; bet vis delto bene mažiau reiktų jam jų paitisytis.

Toli nužengs Varnas toje srityje, jei tik neškryps iš kelio, nes pas jį žmogaus ūpo pagavimo dovanā išsiplėtus gal dar labiau, negu pas Stabrauską, ir šio pasta-

Severos gyduoles pagelbes jums, jeigu jas pavartosite priešai ligu, kurioms jos yra skirtos. Kuomi sergi?

Nieko Instabaus...

kad jaučiatės negerai ir esate nusidėvėję, jeigu savo viduriams leidote nusilpnėti, ir virškinimą turite blogą ir kenčiate nuo užkietėjimo. Vienok, kam reik jums teip kentėti, jeigu

SEVEROS

Skilvinis Kartumas

(SEVERA'S STOMCH BITTERS)

gali kiekvienoj valandoj išvesti jus ant sveikatos kelio. Žmonės vartoja jį nuo trisdešimties metų, atsitikus stokai apetito, nevirškinimui, vėjama, užkietėjimui, dispepsėjai ir abelman nusilpėjimui kas vioks paeina nuo silpnų vidurių — ir pasekmės visados yra geros.

\$1.00.

Sekantie laišakai yra prisijusti savanoriai ir verti skaitymo.

Florida, N. Y.

P-as Adam Wolka rašo:

Ponia Liudvika Walencis rašo: „Vartoju Severos Skilvinį Kartumą ir galiu jį patarti kiekvienam. Ta gyduolė labai man pagelbėjo“

„Nuo daugelio metų kentėjau nuo įvairių sududimų ir niekas man negelbėjo, pakol Severos Skilvinio kartumo nepradėjau vartoti. Persitikirinau, kad tai yra puikus sustiprinantis vaistas“.

DRUGYS "ŠIENINIS"

yra liga, apsiereiskianti paprastai vasaros pabaigoj, arba rudenį, o jos priežastimi yra, rodosi, belekiojančios ore dulksės nuo žolynų, rugių, miežių ir kitų javų. Kaikurie žmonės gauna nuo to katarą kvėpavimo kanaluose. Jeigu turite niežimą nosį, gerklę ir akyse, jeigu yra vandeninis varvėjimas, čiandėjimas ir kvėpavimo sunkumas, lyg prie astmos, tai nemislyki ilgai, tik pradėkit vartoti gyduoles vadinamas

Severos Mostis nuo Kataro

(Severa's Catarrh Balm)

Prekė 25 centai.

Parsiduoda visur aptiekose. Neimkite kitokių. Jeigu jūsų aptiekorius neturėtų, rašykite mums. Nurodymai lietuvių kalboj. Gydytojo patarimas udyk.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

rojo viršenybė tuo tarpu negu tik tame švelnios poezijos nibe, kurio jis lyg apvainikuoja kiekvieną savo portretą. Pas Varną tos poezijos švelnumo nėra, betgi užtat pas jį yra, nors dar tik išsivystantis, antras elementas, reikalingas, kad portretas šale kopijos tikrumo turėtų ir inkvėpimo žymes. Tai tas neapčiuopjamas ir neįsmokamas (žmonių veidus galima ir be didesnės dovanos išmokyti paisyti), o tik tikram dailininkui prigimtas gaivališku-

ūpas, kuris taip ir spraudžias iš kiekvienos paveiklo kertelės: iš tų ant vėjo paleistų lyg kokių senovės kuningų baltų rūbų togu, iš tų siaudžiančių išsūtusios jūros bangų ir lyg praeikimą nesinančių audros debesų, ir iš tos dailininko rankos, nerviška ant žmonos peties padėtos, o gi iš jų dviejų veidų visas vėselas ūpo ištryška ir pagauna, ir drange rodos, neša į tą iškilniai baisy aud-

MŪSŲ KELIAUJANTŲ AGENTAI.

- 1. Mūsų keliaujantis agentas K. Wilkevičius. Pas jį galite užsisakyti „Vienybę Lietuvninkų“ ir seni skaitytėjai atnaujinti išsibaigusią prenumeratą, duoti užsakymus ant knygų.
2. Mūsų keliaujantis agen-

tas P. Pilėnas šiomis dienomis lankosi po Pensylvaniją valstiją. Pas jį galite užsisakyti „Vien. Liet.“, seni atnaujinti prenumeratą, užsisakyti knygų ir klausimų patarimų apie siuntimą pinigų ir pirkimą laivakorčių (šifkarčių).
J. J. Paukštis & Co.
120 Grand st. Brooklyn, NY

BROOKLYNO PILIEČIŲ ATIDŽIAI!

Lietuvių A. Ūkės Klubas griežtai praneša tiems, kurie turės išsiimti paskutinius pilietystės poperius, kad būtinai ateitų ir atsivestų savo liudininkus iš ryto nuo 9 val. į Kings County Court'ą, City Hall, Part 2.

Liepos 31 d. turės šie pribūti: Joseph Sheshchila, Franas Vaitukaitis, Ignas Česna, Vincent Kriauciūnas, Joseph Overzotas, George Kazlauskas.
Rugpjūčio (August) 1 d.: John Sadauskas, Jonas Gumauskas, Joseph Šlekis, Pijus Mačys, Pijus Visbaras, Alex. Srubskis.
A. Kundrotas.

gijų sąryšį. Paskirtu laiku susirinko vos keletas delegatų. Tai gi konferencija neįvyko.

MAISTAS IR SVEIKATA.

Kad nuo maisto priguli musų sveikata, tai tas yra žinomas faktas, bet mes turime pamatyti, kad tas pats maistas skirtingai veikia ant įvairių žmonių. Tulas maistas yra delikatesas vienai ypatai, bet neapkenčiamas, atstumiantis kitai ypatai. Sveiko proto žmogus, žinoma, atsisakys nuo maisto, kuris jam nepatinka ir net prie mažiausio nesmagumo po valgio, pavartos Trine-rio Amerikonišką Kartaus Vyno Elikvirą sureguliuoti vidurių virinimo. Šitas vaistas turi labai gerą pasekmę ant virškinimo organų ir labai pagedaujamas visokiuose vidurių suirumose, taipgi esant nerviški ir silpnų, laike dieglių ir skausmų, ir atsitikus netikram reumatizmui ir neuralgijai. Jis neturi sąvėje nieko blėdingo, nes padarytas tik iš karčių žolių ir raudono vyno. Aptiekose. Jos. Triner, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

tes. Drangystėms dalyvaujančioms ir korporė įžanga dovana. Pavieniams kaip vaikams taip ir merginoms, kaip vyrams, taip ir moterims įžanga — 25 centai. Muzika po vadovėte P. Šniolio. Komitetas.

NOBŪ PIRKTI „BIZNŪ“.

Brooklyne lietuviams ir lenkais apgyventoj vietoj, Turintieji pardavimui: candy, cigar, stationry; kadic-esseu; dry goods; shoes, arba kad ir kitokį rasykite A. Stepas, 745 Glenmore ave., Brooklyn, N. Y. (32)

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda namas su krautuve (store), gražioj vietoj, apgyventoj lietuvių ir lenkų. Yra 3 kambariai ir krautuvė, taipgi štelbėlis gyvuliams laikyti. Parsiduoda pigiai. Norint galima ir ant rendos paimti. S. Pauza, 300 Brown ave., Jamaica, L. I. N. Y.

REIKALINGA.

Reikalinga vedus šeimyna užlaikymui namų (housekeeper), be mažų vaikų. Tur kalbėti angliskai ir vyras tur mokėti pataisyti mažus pataisymus. Atsiskaitė, parašydami angliskai laiską: ką vyras dirba, kiek vaikų turite ir kaip dideli vaikai. Randa davanai; gauna 3 didelius kambarius. B., 120 Grand st. Brooklyn, N. Y. arba atėikite į „Vien. Liet.“ ofisą 1 d. rugpjūčio, 8 val. vakare.

PAJIESKOJIMAI.

Pajieskau savo švogerio Jono ir jo sunaus Juozo Balcūnaitių. Paeina iš Suvalkų gub. Marijampolės pav., Gudelių gmin. Kuprių kaimo. Pirmiaus gyveno Kingstone, Pa., dabar bus jau 10 metų, kaip nežinau kur jie gyvena. Turiu svarbų reikalą. Taigi, jie patijs ar kas kitas praneškite man šiuo adresu: Mag. Matulaitūtė-Bieliauckienė, 322 — 13th st., College Point, L. I., N. Y. (12)

Pajieskau savo broliužio Juozo Beino-riaus. Amžiaus apie 23 metų. Paeina iš sodžiaus Vilniškių, valsčiaus Erz-

vilko, Kauno gub. Atsiskaitė, arba kitas kas duokti man jo adresą. Miss Petronė Beinoriūtė,

52 Concord st., Lawrence, Mass.
Pajieskau savo brolio Ant. Broko, iš Suvalkų gub., Vilkaviškio pav., Vaitkabalio gmin., Liepaloto kaimo. Bus jau 18 metų kaip Amerikoje. Todėl, jeigu kas žino apie jį arba jis patsai medžiui atsiskaiti šiuo adresu:
Jonas Brokas,
75 Beaver st., New Britain, Conn.

As Jonas Kiselis pajieskau savo švogerio Saliamono Pakeno, paeina iš Pa-peičių kaimo, Krakinavos vals. Prasa-šau atsiskaiti jo paties, arba žinančių, apie jį tegul man praneša šiuo adre-
su:
J. Kiselis,
Box 4, Batavia, N. Y.

COSTELLO & WISE
New York Barber School
2 Rivington St.,
New York, N. Y.
(vienais trepais augstyn)

TEMYKITI!
Akyvas žmogus gal padaryti pinigu parduodamas ir užrašinėdams laikraščių „Novy Mir“...
Del visų informacijų rasykite, rusų kalba, šiuo adresu.
„Novy Mir“
242 Broome st., New York, N. Y. (32)

„No Work-No Pay“ The Workingman's Problem
Jis tik įsenino šaltį ir paskui turejo gulėti per savaites
DR. RICHTER'IO Pain-Expelleris
prašalys pavojingus susirgimus jeigu vartosi su laiku pagal nurodymų, ant dėžutės; 25c. ir 50c. už bonką. Žiūrėk ant Inkaro ir vardo ant dėžutės.
F. AD. RICHTER & Co., 215 Pearl St., New York.
Richter'io Congo Pillės yra geros nuo vidurių sukietėjimo. 25c. ir 50c.

LABAI SVARBUČ PRANEŠIMAS
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje nuo 1-os dienos liepos mėnesio 1912 metų įveda skyrių pašalpos ligoje. Tas skyrius yra labai svarbus netik dabar gyvuojantioms susivienijime klubams, bet ir pašalpinėms drangystėms, kurioms daug geriaus ir naudingiaus yra, prisidėjus prie Susivienijimo, vesti pirmyn savo narių šelpimo darb pagal vienodą tvarką ir iš vieno centuro.

Pagal naują, SLA. narių priimtą ir XXII Seimo užtvirtintą konstituciją. Susivienijimas Lietuvių Amerikoje mokės kiekvienam nariui pašalpos ligoje po \$6.00 savaitėje per pirmąsias 15 savaitių ligos ir po \$3.00 per sekantias 15 savaitių ligos. Taip pat moteris gauna pašalpa ant lygiu su vyras visose ne nuo palago paeinančios ligo-
s, o palago gaus vieną sykį \$6.00.
Mokėtis į tą skyrių — 30 centų mėnesyje.
Istojiame mokėtis į skyrių pašalpos ligoje: nuo 18 iki 35 metų amžiaus — \$1.50; nuo 30 iki 35 metų amžiaus — \$3; nuo 35 iki 40 metų amžiaus — \$4; nuo 40 iki 45 amžiaus — \$5; nuo 45 metų amžiaus — \$6.

Prie skyriaus pašalpos ligoje gali priglūsti visi sveiki Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nariai; visi naujai prisirašantie prie susivienijimo, ir apsaugos skyrius, gali taipgi prisirašyti ir prie skyriaus pašalpos ligoje.
Pranešdami apie tai, kviečiame prie šios pažangios tautiškos organizacijos, t. y. prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, visus lietuvius ir lietavietis. Norintie įstoti, kreipkitės prie vietinių knuop, o kur tokių nėra — tverkite naujas. Visokias informacijas gali gauti iš Centro. Rasykite šiuo adresu: Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, 307 W. 30th street, New York, N. Y.

CLIX Cigarettes
SUMAIŠYTA ĮVAIRIAUS KELETO TAUTŲ TABAKO
10 Cigaretu už 5c
Tnose cigaretuose indėta didžiausia vertybė, kokios niekas ligi šiol neindėjo.
Tabakas padarytas žmonių, kurie turi pilną pažintį apie įvairių kraštų tabako lapus.
KIEKVIENAME PAKELIJE KUPONĄ. RINKITE JUOS.
Už dešimtį tokių kuponų gausite vieną pakelį CLIX cigarečių dovanai. Pas visus pardavėjus.
5c
LIGGETT & MYERS TOBACCO CO.

Eikime ant kolonijų.
Tik viena iš geriausių ir sveikiausių gyvenimui vietų — tai ant ukės. Oras yra vienas iš geriausių ir teisingiausių daktarų. O kur gi galeitū buti sveikesnis ir čystones oras, kad ne ant ukės.
Ar-gi negeriau buti pačiam savininku, negu dirbti pas kitą kur fabrikoje. O kiek susižeidimų ir mirčių visai bereikalingų pasitaiko bedirbant fabrikoje. Ir kas iš to viso mums bepaleika?
Yra parinkta vieta dėl lietuvių kolonizacijos, rytų krašte. Ta visa vieta užima 9 pavietus New York Valstijos. 7 pavietus New Jersey, 3 pavietus Conn. ir 3 pav. Mass. valstijos. Yra tai vieta, kur visų minėtų valstijų kampai į krūvą vėsis. Ta vieta mės sujungę, aprinkome dėl lietuvių kolonijai, kurioje jau ir yra bandoma lietuvius apgyvendinti. Pirmiausia kolonizacijai pradadame Putnam pav. ir Orange pav. Čia yra labai gražios vietos ir labai tankiai išvėdžiota geležkeliai.
Norintieji pirkti arba parandavoti ukės Lietuvių Kolonijoje, kreipkitės pas:
A. M. MARTUS
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
o mės jums prisiųsime knygą su mapa ir visokiomis informacijomis apie ukės-farmas.

Vietinės Žinios

„Išgriovimas Kauno Pilies“ — didelė istoriška drama yra rengiama Brooklyne pastatyti ant scenos. Tą rengia Simano Daukanto Dramatiška Draugystė.
— Iš chorų veikimo. Scenos Mylėtojų Chorą paėmė mokinti naujas dirigentas — p. A. Kvederas, vargonininkas iš Maspetho. Pereitą ketvergo vakarą jau naujas mokytojas davė chorui pirmą lekciją.

„Carą“ pradūrė. Vietineje rusiškos laivų kompanijos priepilaukoje stovėjo laivas „Czar“, kuris rengėsi subatoje išplaukti. Ketverge netikėtai vienas fruktų laivukas ėmė ir pradūrė „Carui“ šoną. Visi keleiviai, katrie buvo pribuvė išplaukti tapo su laikyti iki ateis kitas laivas. Laukiantiems keleiviams kompanija mokėsianti po \$6 ant savaitės.

Kriaucių delegato rinkimas. Liepos 26. lietuvių siuvėjų unijos abudu skyrė (54 ir 58) bei merginų skyrius savo nepaprastame susirinkime rinko unijos delegatą. J. Angūnas (šiomet tarnavęs) gavo 139 balsus, J. Zubavičius — 26 ir D. Pačekvičius 22. Taigi pasilikio ant senos vietos p. J. Angūnas.

Iškeliavo Europon. Šiandėl per vietinę priepilauką iškeliavo Lietuvon keletas vienuolių iš Brooklyno, Clevelando ir Chicago, tų tarpe ir p. F. Eismontas (mūsų sandarbininkas) iš Chicago. Linkimė laimingos kelionės.

Drangysčių konferencija neįvyko. Pereitame nedėdieny buvo kviesta visų Brooklyno ir New Yorko draugysčių konferencija, su tikslu sutverti visų drau-

PIKNIKAS.

19-tas metinis piknikas, kurį rengia Sv. Jurgio Draugystė atsisbas subatoje, 3 d. rugpjūčio (Aug.) 1912 m., Washington Casino Parke. Prasišės nuo 2-ros val. po pietų.
Malonus viengenciai! Maloniai už kviečiame visus lietuvius: Brooklyno, Maspetho, New Yorko, Jersey City, Newarko, Elizabethporto ant musų iškilmingo pikniko. Katrie pribusite, tai visi busite užganėdinti. Taipgi už kviečiame viršimėtų vietų draugys-

DIDIS GYDYTOJAS
Dr. IGNOTAS STANKUS, M. D.
Dr. Stankaus loonas namas, vertės \$75,000, kuris raudasi ant gausiausios gatvės Philadelphia.
Vienatinis tikras lietuvis daktaras Philadelphiaje, įrengė savo looną medicaliską kliniką ir naminį ligonbutį savo looname name. Gydo visokias ligas: vyrų, moterų ir vaikų. Kurios ligos negalima išgydyti su lekarstomis — daro visokias operacijas. Turi simtais padėkavonų už išgydytą, kelias ir dion talpina.
Sirdingai dėkavonų gerbamam daktarui Ignotui Stankui už išgydytą. Per septimius metus sirdingai, turėjau širdies galvos ir vidurių skandėjimą. Taipgi kentėjau didžiulius skausmus prieš atmainą orą. Kuomet atėgiaukiau prie savo tautiečio daktaro ir jis per pristumtino gyduolių mane išgydė. Iš-tarūi tukstančius kartų sirdingai ačiū. JURGIS MYKLAŠEVICIA, P.O. Box 508, Foxcroft, Maine.
MOTĖJUS MIKALAJUNAS sako taip: — Nors da aš visiškai neįsigijau, bet su džiaugsmu siunčiu sirdingą padėkavonę didžiam gydytojui Ignotui Stankui. Vlees gyduolis, kurias man prisuntė iš Philadelphiaje į Angliją, yra labai naudingos. Turėjau aš užsėnėjusią akių ligą, kaip tai: akių skandėjimą, niežėjimą, bijojimą šviesos, sulipimą blakėtėnų iš anksto ryto ir t. t. Taipgi turėjau ir odos ligą, niežėjimą ir išbėrimą. Jau dabar visiškai baigū išgyti ir turūi nodęją, kad nuo pirmo pristumtino gyduolių liksiu sveikas. Anglijos daktarai negalėjo manęs išgydyti. Todėl visiems ligoniams patarū kreiptis prie daktaro Stankaus. Mano adresas: 73 Broad st., Edinburgh, Scotland.
Aš JONAS URBAITIS, P.O. Box 122, St. Clair, Pa., dėkavonų savo tautiečiui daktarui Ignotui Stankui už išgydytą mane. Dirbdamas mainose buvan labai blogai apsirgęs, net viešini daktarai atsisakė mane išgydyti. Kuomet nuvažiavau pas Dr. Stankū, jis pirmė mane savo namini ligonbuti ir rupestingai stovėtoje diena, ir nakti, žiani mane išgydė iš tos ligos. Pė ta galybė mokalo ir didelės storonės mano tautiečio daktaro, mane likarū nuramino, nuo pirmos dienos pajutau, kad jau gyvu, o per 7 dienas likau visiškai išgydytas ir sugrįžau sveiku į savo namus.
Puritan, Pa. P.O. Box 167, Gnodotinas daktarė Ignatius Stankus, duodū jums žinoti, kad nuo juo gyduolių įturiu sveikias, bet da visiškai neįsigijau dūto prassu prisiegti daktarū gyduoliū, kad galėčiau grėičian pasveikti. Jau dabar žinu, kad mano kojos yra valnesės ir užmirštos gijos pradėda augti. KAZIMIERAS JANŠAUSKAS.
Tos padėkavonės yra pasalpinamos su pavėjimū pačių paciejų.
Tas sergantis suaukšė prie daktaro Stankaus ypatiskai arba per laiškū, be skirtumo, kaip toli gyvenatū, o aptarūti sirdingai rėda ir pagėbe.
Daktariskā rodā duodu dykal ypatiskai ir per laiškū.
Dr. IGNATIUS STANKUS, M. D.
1210 So. Broad St., Philadelphia, Pa.
Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11 po pietų ir nuo 7 iki 9 vakare. Šventadieniais nuo 1 iki 4 p.

Mūsų aptiekorius yra lietuvis
FRANAS URBONAS
Visi, kurie įieskote vaistai (liekarst.) ir sveikatos, galite ją gėra rōda parodys apturet. tikrā kelijā ir sveikatā.
Mūsų aptiekoriaus
SU PAGARBA FRANAS URBONAS
151 Metropolitan Ave. cor. Berry st.) BROOKLYN, N. Y.

VIENGENCIAI!
Remkime savo rasytojus, — skaitykime ir loškime puikiausius lietuvių kalboje tragedijā.
„RUTVILLE“
Zemaitijos mergelė, parašytā V. Nagornoskio. Labai smagi pasiskaitymui, o ant scenos tai tikrai kerėjanciai išrodā. Kningutė iliustruota. Kaina — fiktai 40c. Pingus siųskite ekspeditoriaus adresu:
J. Galinaitis,
418 S. Pacas str., Baltimore, Md.

Joseph Topilis & Co.
195 Nerman ave., Brooklyn, N. Y.

Telefonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviai. Direktoriai.

Laidojame Numirelius ant visokių Kapinių.

PARSAMDOME KARIETAS

veselioms krikštynim ir šlap pasivažinėjimams. Atsišaukt ypatiskai ar per telefoną. Ofisas atdaras dienu ir naktį.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

Nauja Krautuve

Atidariau naują krautuve visokių

Vyriskų Drabužių

KAS TIK VYRAMS REIKALINGA. Kaip pavasarinių taip ir vasarinių. Reikale kreipkitės pas savo tautietį.

Peter T. Markevich
131 Grand St. Brooklyn, N. Y.

BIRUTE Bukie Vyras!

LIETUVIŲ TAUTOS VEIDRODIS.

Savaitinis laikraštis skiriamas visiems lietuviams.

„BIRUTĖ“ išėina kas pėtnyčia Tilžeje (Mažojoje arba Prūsų Lietuvoje).

„BIRUTĖ“ yra vienatinis prūsų lietuvių laikraštis, kuris visu pasišventimu darbuojasi atgaivinti savo brolius tautiška.

„BIRUTĖ“ spausdinama lietuviškomis raidėmis ir išėina grynoji lietuvių kalboje.

„BIRUTĖ“ jau eina trečius metus ir supažindina savo skaitytojus ypač su reikalingais prūsų lietuvių, šale to praneša apie lietuvių tautišką ir kultūrišką kilimą Didž. Lietuvoje, Amerikoje ir Anglijoje.

„BIRUTĖ“ nori būti „apžvalga“ visoms apžvalgomis, ant kiek jai pasiseks tą įvykdinti, prigulės nuo šaltiečių.

„BIRUTĖ“ teikinau visose Suviennyose Amerikos Valstijose visiems metams tikslai \$1.50.

Priederme kiekvieno lietuviu yra išrašyti „Birute“, taomi paremia reikalus prūsų lietuvių ir kartu visos lietuviškos tautos.

„BIRUTĖ“ galima užsisakyti per p. J. J. Paukštį, 120-124 Grand str., Brooklyn, N. Y., kuris yra „Birutės“ atstovu visos Amerikos.

Telefonas: 3254-T-Market.

Daktaras Jonus J. Kaškaučius

Gydo vyrų, moterų ir vaikų ligas, pagelbsti prie gimdymo.

VALANDOS: Nuo 9-12 ryt. nuo 6-8 vak.

88 Jefferson Str. prie Ferry Str. NEWARK, N. J.

DAKTARAS TIESŲ

Julian Czupka

Advokatas ir Notary Public

Ofisas: 3 N. Main St., Wilkes-Barre, Pa. kasdien.

138 S. Washington Ave., Scranton, Pa. Pamečillais ir Kev. nuo 6-7 vak.

Užsimu provom's Wilkes-Barre ir Scranton. Teipgi pas skvairas padėjimus (doviernastis) širupinai Roslojo ir Lietuvoj.

Ruptura Varicocele Prapnolė pajėgos Užnuodintas kraujas

ATIMA JUMS VYRISZKUMA

BUKIE Iszmingingas Likie Sveikas

Dr. Alex. O'Malley (Specialist)

DR. O'MALLEY BUDAS

Visados išgydo! Išbanyta per 30 metų! Be penlio ir vaistų! Išrasta per mane! Naudojamas tik mano ofise!

PRASARGA - Darbininkai, kurie mano mane dirbo, gal sakyti kad jie žino mano metodą ir pagal jį gydo be operacijos. Jie gal ir pamėgdžioja mano raštus. Bet randasi tik Vienas Dr. O'Malley Budas ir naudojamas tik Mano Office.

Kad negrįžtų jokiais gromatų ligonių, kas dangi atsilankyti į mano Ofisą parodys jums, kad turiu daugybę gromatų ligonių iš visų šalių pasaulis, kurie tapo išgydyti.

Prisiųskite 2c. parauzle už kniugų padabintą paveiksliks apie rupturę.

Dr. Alex. O'Malley
158 S. Washington St. Wilkes-Barre, Pa.

Galima susikalbėti lietuviškai ir lenkiškai.

Pirmutinis lietuviškas Jamaica ofisas dėl darbininkų.

Is Brooklyn imkit ant Broadway Cypress Hills kara, persimainyt ant Jamaica ave. kara, išlipt ant Rockaway Road, eit po tiesiai iki Lincoln ave.

A. Švirmickiūtė-Salucka
204 Henry St. Jamaica, L. I. Tel. Jamaica 498 R.

GERIAUSIA CŽEIGA LIETUVIAMS - pas -

JonaKulboka

SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA, VISOS VYDNI, KVEPIANTI CIGARAI.

74 Grand st., Brooklyn, N. Y. (kampas Wythe ave.)

Konkursinis

Geografijos Vadovėlis

Kaina 75c. Apdaryta \$1.00.

J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

VISŲ ATIDZIAI!

Pas visus gailma gauti visus Vidūno raštus.

Mūsų uždavinys 90

Slaptinga žmogaus didybė 30

Mirtis ir kas toliaus 25

Gindymo slėpiniai 40

Žmonijos kelias 20

Visatos saranga 20

Likimo kilmė 40

Apšvietimas 30

Kur protas? (vieno veiksmo komedija) 25

Piktoji gudrybė (vieno veiksmo komedija) 20

Jonuks mergų bijas (dviejų veiksmų komedija) 20

Tėviškė (vienveiksmis dramatiškas veikalas) 20

Lietuvos varpeliai (muzikos veikalas) 45

Kurie norite gauti augščiau paminėtas kningas, malonėkite kreiptis šiuomi adresu:

J. J. PAUKŠTIS,
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Rusiskas progresyviskas laikraštis

„Russkoe Slovo“

Leidžiamas du kartu per savaitę, redaguoja, mas J. K. Okuncovo.

Kaina metams \$2.00. Užrubežinose, Kanadoje ir New York \$3.00.

Prie regakcijos randasi visokių knygų knygynas ir atliekami visi spaudos darbai.

Antrašas: **Russkoe Slovo**
108 E. 12th St. New York, N. Y.

Pigiausias kainos - Didžiausia apsauga \$100,000.00

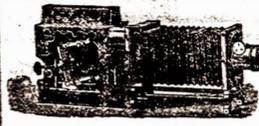
Skaitykite atydziai!

Nesiduokite apgadinėt triukšmingiems ir melagingiems Agentų apgarsinimams. Jeigu kuris sako jogei kame nors Jus užtikrina, paklauskite apgaviko, kuomi užtikrina ir kur jo gvarancija? Atsakomasis Agentas ir bankierius sudeša gvaranciją į Valstijos kasa. Pirm negu pavesite savo pinigų taupinimui arba pasiuntimui Tėvynėn, pasiteiraukite kaip ir kuomi užtikrina Jusų sunkiai uždirbta skatika. Sudėjan Valstijos kason Šimta tukstančių dolerių kaip užtikrinimui Jums. Išitėminkite, jogei netikrojo bankieriaus reik lenktis. Jusų patarnavimams yra senas dalyrusis Agentas, kuris: Siunčia 50 rub. už \$26.15, 100 rub. už \$51.90, 500 rub. už \$259.40, 1000 rub. už \$518.00. Parduoda laivakortes į Eurodą ir į Ameriką. Padaro kontraktus ir įgaliojimus (daviernastis) visą tą atlieka pigiai atsakančiai ir greitai. Reikalaukite pinigų kurso ir laivakortų kainų. Atsakančiai greitai, o patarimai dykai.

HENRY J. SCHNITZER
141 Washington st. NEW YORK.

Pigiausias kainos - Didžiausia apsauga \$100,000.00

KINEMOTOGRAFŲ KRAUTUVE.

Pirmutinė Judančių Paveikslų Amerikoje.

Užlaikome visokių gautukų APERATUS. Parduodam ir randuojam labai pigiai su visokiais Elektrikiniais ir Gaziniais Intaisais naujiausios mados. Įstatykite iš visų šalių svietio, specialiskai turime padarg daug Lietuvių Ilustracijų dėl Dainų Deklamacijų, Referatų ir Pralėkčių, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsimat arba nori užsiminti šiuomi bizniu, reikalaujanti pagelbos šauktis prie:

American Film Exchange
A. T. Račūnas Mgr.
680 Halsey St., Brooklyn, N. Y. Phone 3536 W. Bedford.

KAS ČIA DO BIESAS? NAGI „TARKA“!

SATYROS IR JUOKŲ LAIKRAŠTIS

Kas prisieks mums dolerine Tas gaus tarką poperine. Jukų bus per visą metą, Juokai eina į sveikatą. Prisiuntusieji už 10c. markučių, gausite vieną numerį dovanai.

Adresuokit: **P. Narvydas,**
120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Sveikata Brangiausias Žmogaus Turtas.

Jau nuo ketiolikos metų Brooklyn, New York, gyvuoja Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA. Provizorius VINCO J. DAUNORAS, kurio tikslu yra apduginti savo lietuviškus nuo visokių apgavikų ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekingomis gydomėmis, nuo visokių ligų ir kuno silpnėjų.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ilgų metų prityrimu išrado daugybę specialiskų gyduolių, sutaisyti iš šviežiausių ir geriausių medikamentų ir labai paselcmingai gydančių ligas. Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gausnios sekandios gyduolės:

Kraujo Valytojas 1.00	Del išvartymo soliterio 33.00
Gyvasties Balsamas 75c	Del lytiškų ligų 50c ir \$1.00
Nervų Stiprintojas 1.00	Nuo Reumatizmo 40c ir \$1.00
Vaislas nuo vidurių 50c ir \$1.00	Nuo kojų prakaitavimo 25c
Nuo kosulio 25c ir 50c	Gydanti mostis 50c
Nuo gerklės skaudėjimo 25c ir 50c	Antiseptiskas muilas 25c
Skilvinės prokos 1.00	Antiseptiska mostis 25c
Pigulkos del kepenų 25c	Nuo dusulio 50c
Nuo galvos skaudėjimo 25c	Proškos del dantų 25c
Nuo kojų nuospaudų 10c ir 25c	Nuo kosulio del vaikų 25c
Nuo dantų gėlimo 10c	Kastorija del vaikų 10c ir 25c
Nuo persalimo 25c	Nuo viduriavimo 25c
Plaukų stiprintojas 25c ir 50c	Speicališka tikrai lietuviška Trejanka arba Trejos Devy-meris 25c
Limimentas arba Expelleris 25c	
Anatharynas 25c	
Nuo kirmėlių 25c	

Teip pat is Lietuvos pargabentos visokios Lietuviškos gydančios žolės, saknys ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisijungti Katalogo su aprašymais mūsų gyduolių. Kviepiantiems, per laiskus arba asmeniškai, duodame tikrai sąžiningus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jeigu jums brangi yra jūsų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių rašydami arba atsilankydami į LIETUVIŠKA APTIEKA

VINCAS J. DAUNORA
APTEIKORIUS
229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) 1.00

Vaikų Drangas arba kaip mokytiš skaityti ir rašyti be mokytojo 15c

Naujas Budas mokytiš rašyti be mokytojo 10c

Aritmetika mokinimuisi r Kundžių, su paveiksiais (apdaryta) 35c

Viso \$1.60

Kas atsiųs iškirpęs šią apgarsinimą iš „Vienybės Lietuvninkų“ ir \$1.00 per money order, tai gaus visis 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

PIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maliorius

Geras darbas. Vidutiniska ciena.

G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Antanas Stašauckas.

Labai puikioje vietoje saliuonas, užlaikau skaniausius gėrimus ir kvėpiantius cigarus. Lietuviai, nepamirškite atsilankyti pas savo vientautį.

No. 2 Cor. Nesbitt ir B. EAST PLYMOUTH, PA.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENTINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES kelianjantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes knoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirkio Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mes visados suteikiame keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavėčių. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konsulį dėl perėjimo per rubežį.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ - malonėkit kreiptis prie mūsų, o busit kuogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos:
šioiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.
Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siuncdame pinigus į visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi iszmainom ant ruskų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelų ir pietines ir vakarines valstijas.

Persinečiam fotografijas į Lietuvą ir užregistruojam laiskus.

Padarom aktns rejentainus dėlėl žemės ir kitokių priklausantių savasčių. Tą viską darom su Konsulio palidėjimu.

Užsimame provomis Europiškoms ir Amerikoniškoms iszkolectavojime mokesčių.

Darom daviernastis, išleikom dals Lietuvoje ir atsimam į Ameriką.

„VIENYBE LIETUVNINKŲ“

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 mete.

Išėina kas Sereda. Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų“ Amerikoje prekinoja metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užrubežinose prekinoja metams \$3.00, pusei metų \$1.50.

Teipgi pasludom amerikiosis knygas, konstitucijas, bilas, plaukietis baliams, popieras laiskams rašyt ir kitokius spandos dalykus. darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gant, kokios tik yra išėję iš po spandos, kaip svietiskas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Paukštis ir K. Brazys,
120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

THE AMERICAN Prekė \$7.00
Labai puiki mašina drukavojimui laišku.

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškias drukas ir drūčiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po \$10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpūginta tik už 7 dol. Skrynelė 7 dol. Kam reikalinga tanki aiškintis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynelė, kurią pasiėmęs į ranką kaip čemodanėlį, gali nešis kur nori.

Pati skrynelė \$2.00
O mašina \$7.00

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str. Brooklyn, N. Y.

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis
Lietuviškas graborius.
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikštynoms.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

TELEPHONE 1295 GREENPOINT.

P. BUTKUS
LIETUVISZKAS GRABORIUS (UNDERTAKER)
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikštynoms.
Mano gyvenimo Ofisas atidaras **DIENĄ IR NAKTĮ.**
213 1/2 Berry Str. Brooklyn, N. Y.
Branch Office: 48 Hudson Ave.
LIETUVIAI KREIPKITES REIKALE PAS LIETUVI.

Zmiejcznik
Yra tikras

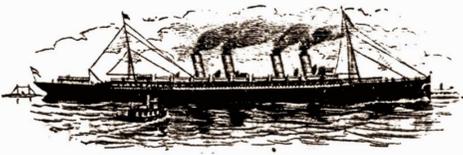
Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant sviesto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, RUMATIZMO, STRENU SOPES, SAUSGELIO, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.
Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pagelbėti, neįteškok rodos pas kokius nemokintus žydėjus ar kryžiotikus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo looną vientautį, reikalaudamas tikrų, gryną ir gydančių vaistų — pas
ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ.
Plymouth, Pa.

SAULE
Du-kart nedėlinis laikraštis
Išėjimas kas UTARNINKĄ ir PETNYČIA
Prenumerata kaštuoja:
Amerikoj Ant viso meto \$2.50
Ant pusės meto \$1.25
Ant ketverčio meto 65c.
EURO-Rosijoje ir Lietuvoje \$3.50
Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh.
POJE Prusose 15 markų.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas **PETRA A. DRUGELI.**
Skanus alus, gardi arietka, elius, visokis vynas, kvepeni cigarai, ir puikūs užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veselių. Nepamiršk šios atsakančios vietos, o busit užganėdinti.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

Telephone 854 W. Williamsburgh.
Williamsburgh BATHS.
F. FEITELBAUM, savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos
PIRTYS
274 South First Street, (tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave)
BROOKLYN, N. Y.
Moterims kiekvieną utarninką.

Bischoff's Banking House
287 Broadway Kampas Reade Gatvės
New York N. Y. Telefonas: Worth 2822

Kas reikalauja teisingo pataravimo ir nori kad jo reikalai būtų greitai atlikti, tegu atsiskaukia **Seniausį Bankinį Namą. Uždėtą 1848 m.** \$100.000 (šimtas tukstančių dolerių) yra mūsų kauceja sudėtą į redišką kasą. Pinigus siunčiame į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmainome pagal kursą. Pinigus priimame ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šipkortes parduodame ant geriausių galimų visų Linijų ir iš Krajų už pigiausių kainų. Pašportus dėl keliaujančių į Krajų parupiname. Daviame pasidome pigiai ir visas kitas reikalingas popieras su paludijimu Konsulio. Atliekame dalykų atliekame knuotiesingaisiais.
Atidaryta: kas dieną iki 6 vakare.
Subotejo iki 8 val. vakare. Nedėlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.

garsų dirbėjų „Lenkišką ir Lietuvišką gyduolį“, o peritiktis, kad neišskleisi velni ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbo cento.
Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant sviesto tep dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moter.
„Lenkiškai-Lietuviški“ vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!
Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.
Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aditai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centus ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi.
Adresas:
Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

MĖNESINIS RAŠTAS
Linksma Valanda
IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.
Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.
PRENUMERATA:
Amerikoj ant viso meto tik \$1.
Rosijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh.
Prusose 7 mk.
Kas užsirašo „SAULE“ ir „LINKSMA VALANDA“ ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metų už \$3 in Ameriką, in Rosiją \$4.50, in Angliją 7 sh. Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.
W. D. Boczkowski & Co.
520-522 W. South St.
MAHANAY CITY, PA.

Teisingiausia
Lietuvizka Agentura
PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laidu. keleiviai visados bus užganėdintais.
SIUNČIU PINIGUS į visas dalis sviesto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija \$30.000.)
Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.
PIRMOS KLIANOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gerimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.
P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8-R)

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00
Bennett Typewriter yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausias mašinos. Ji yra su universaliais, raktais, teip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirtu plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.
Bennett
MADE IN U.S.A.
Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu būdu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėtą į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kėlienuje. Ji yra neįtikinai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.
J. J. Pauksztis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Nepamiršk Tautiško Namol!
Erta, daili salė mitingams, veselijoms, tea rams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanus užkandžiai ir nakvinė.
TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
A. RAZUTIS
101-108 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

THE LACKAWANNA
Parankiausiai geriežinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bazą ir perveža pasažierius.
The Road of Anthracite
(Kietųjų anglinių kelių).
Trumpiausis kelias į Buffalo, Tiesiai į seranoną ir Angliją Strit.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpo visų vietų Punkty nuolatini ir parankiausiai vežimas.
Artymsenių informacijai apie kainas, traukinio benoėjimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas
George A. Cullen,
Passenger Traffic Man'r
90 West Street, N. Y.

Telephone 2762 Greenpoint.
Daktaras Brandšteinas
Turėjęs praktika Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą.
103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str.
Gydo naujausiu būdu ligas vyrų, moterų ir kudikių. Specialistas prie ligų chroniškių (sisenėjusių).
Valandos priėmimo ligonių: Iš ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

Tel. 651 Greenpoint.
Daktaras Jonas Misevičia
VIENATINIS TIKRAS VYRIŠKAS DAKTARAS LIETUVIS BROOKLYNE.
Gydo Visokias Ligas; taipgi dar pabaigęs kursą Didžiausiame Palagianiam Hospital (N. Y. Lying-in Hospital).
272 Berry Street, Brooklyn, N. Y.
Prie So. 2-nd Street.

Tū Esi Geriausias Prietelis.
Telp sako žmonės išgydyti nuo visokių ligų! Kaip joki vaistai ir visoki daktarai negalėjo pagelbėti, tai tu mane išgydei.
Garbingas Tamistal! Jūsų budas gydymo ir liekarstos labai geros, kad mano moteris net per tris mėnesius sirgus ant vidurių skaudėjimo, po krušine, galvos, didžio nusiipėjimo ant sveikatos ir baltųjų telyų telyje, kurios iškilni mėsos nepatiki išgydyti, o kaip Jūsų prisistigstas liekarstas suvartojo, tad tapo visai sveika ir daugiau liga neatsinaujina. Už tokį tikrą mokslis ir pasekmingą gydymą visiemis Tamistų varda apskelbiu. Tu esi geriausias prietelis. Pasiilikame dėkingi.
Klemensas ir Ona Stefanavičiai, 1413 Brynmont, Scranton, Pa.
Kaip nieks neįstengė, tai Ph. M. Kliniko Mokslas išgydė trumpam laikui Malonus Tamistal! Kad išgydėt kosėjimą, skreplėjimą ir sunkumą ant krūtinių pasekmingai, teip tygiai tik Jūs įstengiate išgydyti, nuo ligos išberimo ant odos spaugais ir niežėjimo: kiti gydytojai per du metus nesurado pagalbos. Už Jūsų teip gerą gydymą ir teisingas liekarstas siunčių šimtą kartų ačiū.
Su guodone A. Galmanas, Box 36, Bonne Terre, Mo.
Guodotinas Pons Daktarel! Labai dėkavoju už knygą „Daktaras“, kurią man prisuntėt, ir podraug danošu, kad esu sveikas jau ir išgydytas nuo romatizmo.
Antanas Jurgelis, Box 145, Pausboro, N. J.
Garbus Daktarel! Atleisk, kad ligai apie save nedaviau žinios. Laukiausi pasekmingą gydymą, bet kad liga, nuo kurios mane gydėt, neatsinaujina skaudėjimas kojų, rankų, sąnariuose ir kaulų bei raumenų. — tad dabar širdingai dėkavoju už toki teisingą, gerą gydymą.
Ačiū — Jada Jonas Pecura, 4549 Cambridge St., Philadelphia, Pa.
Daugybės dėkavonių ateina kas diena, iš kurių čion keletą patalpinom.
Jeigu tukstančiai džiaugiasi ir dėkavoja už sugrąžintą gerą sveikatą, tai tikrai ir Tave galima išgydyti.
THE PHILADELPHIA M. CLINIC galima pilnai tikėti, nes yra po valdžios kontrole ir paties gubernatorių užtvirtinta.
Geresnių liekarstų ir daktaro kaip Kliniko negalima surasti.
Skaitykite knygą „Daktaras“, iš kurios išmoksite ne tik nuo visokių ligų apsigėrėt, bet kaip išgydyti ir kaip nuo sukčių bei vampyrų apsigangot.
JEIGU ESI NESVEIKAS ir vargina kokia nors įvėžial atsidurusi ar užsisenėjusi liga, bet dabar nori kad syki ant visada busi išgydyta, tai pribuk in Kliniko Ofisą asabiškai, o jei kur toli gyvenai, tai aprašyk lietuviškoj kalboj savo ligą ir kas kenkia; o apturisi prieteliška roda arba ir reikalingas liekarstas, naujausio išradimo, kaip **VYRAMS** teip ir **MOTERIMS**, specialiskai kiekvienam prie ligos sutaisytas, kurios trumpam laikui išgydo, kurios tik ligos užpuola varginimui žmonių ir paslaipingas be pelio, be pjaustymo, be operacijų. Sekretai užlaikomi.
Visada reikia adresuot teip:
THE PHILADELPHIA M. CLINIC
1117 Walnut St. Philadelphia, Pa.
Valandos: Nuo 10 iki 4 po piet. Nedėlioje nuo 10 iki 3. Vakaraus Utar. ir PR. nuo 6-8.
Šitas apgarsinimas ir padėkavonės ištiertos, teisingos. Pilnai galima tikėt.

Rusizkai Amerikoniszka Linija. Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.
8 d. į Rotterdamą | 11 dieny į Liepoją
III klasa \$33 | III klasa \$35
II „ 48 | II „ 50
I „ 65 | I „ 75
Išplaukimas iš New Yorko.
Rusia August 10 | Czar (n's) Sep. 7
Kursk Aug. 24
Lel smulkesnių žinių kreipkitės in mūsų agentus ir centrališką kontorą.
A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counselor-at-Law (Lietuvijos advokatas pabaigęs Pensylvanijos Universitetą), užsiima varymą pravy visnose teismuose.
Ofisas rumose 47-48-49 Bennett Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA.
Office Phone Peoples 37
Bell 47
Residence Peoples 1100

PATENTS
Specially obtained OR NO FEE. Trade-Marks, Copyrights and Labels registered. TWENTY YEARS' PRACTICE. Highest references. Good model, sketch or photo, for free report on patentability. All business confidential. HAND-BOOK FREE. Explains everything. Tells How to Obtain and Sell Patents. What Inventions Will Pay, How to Get a Partner, explains how mechanical movements, and contains 200 other subjects of importance to inventors.
Address,
H. B. WILLSON & CO. Patent Attorneys
Box 353 Wilson Bldg. WASHINGTON, D. C.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milisausko
Visada šaltas alus, skani arietka, elius, porteriai, visoki vynai ir kvepianti cigarai.
Lietuviai vietiniai ir atvažiuoj iš kitar, nepamiršk šios puikios vietos.
16 Bakimere st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypt

VIŠIEMS DEL GEROVES!
Mūsų viengėnčiai skaito visokius raštus, kaip menkesnių, taip ir geresnių rašytojų, bet tankiaai atsitaiko, kad randasi suvisai nesuprantami žodžiai, kurių be tam tikro vadovėlio joki būdu negalima suprasti. Todėl mes kiekvienam patariame nusipirkti **Svetimų ir nesuprantamų žodžių žodynėlį**, kuris skaitytojui gali labai daug pagelbėti, susitikus nesuprantamus žodžius. Kaina tik 35 cent. Galima gaut pas:
J. J. PAUKŠTIS Co.
120 Grand s. Brooklyn N. Y.

W. SLOMINSKA
Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais
ant Kosciuskos Parodos už rpeisingą ir artistiską išdirbimą
KARUNŲ, ŠARPU, KUKURDU, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.
Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinioms Draugystėms, kad aš dirbu visus angliu pamintus daigtus **PIGIAUSIAI, TEISINGIAUSIAI IR GERIAUSIAI**, nes per daugelį metų užsiimdamas išdirbiniais igi jau geriausia praktika ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.
Su guodone
W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

H. B. ROSENSON,
117-119 Grand St.,
Telephone 1102 Wmnsburg
PRIETELIAI LIETUVIAI
12 dideliu ir 12 mažu,
WHISKEY

